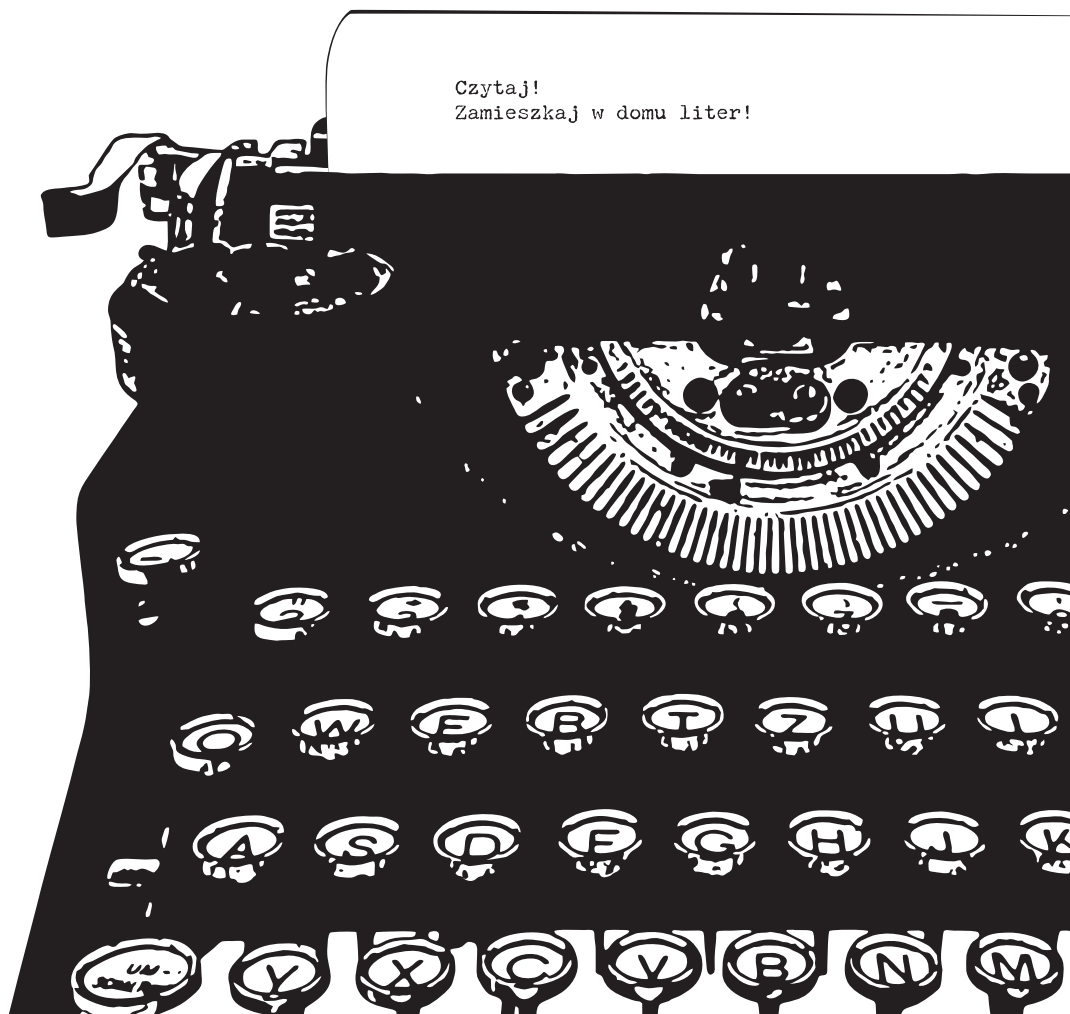

BIK

nr 9 (575) ROK MMXXVI
ISSN 1232-4450 / INDEX 38139x
nakład 1000 egz.

BYDGOSKI INFORMATOR KULTURALNY / 09.26

Czytaj!
Zamieszkać w domu liter!

NOTHING

29.08_5.09.2026

PRZEZROCZA-FESTIWAL.PL

SPOTKANIA: MAŁGORZATA BELA, KATARZYNA BOROWIECKA, MARTYNA BYCZKOWSKA, MACIEJ CUSKE, STANISŁAW CUSKE, MARIUSZ GUZEK, ANDRZEJ JAKIMOWSKI, SEBASTIAN KWIDZIŃSKI, MICHAŁ MARCZAK, MARCIN MASECKI, MICHAŁ OLESZCZYK, MARIAN OPANIA, SEBASTIAN SMOLINSKI, SEBASTIAN STANKIEWICZ, NADIM SULEIMAN, MICHAŁ TOCZEK, RAFAŁ WARACZEWSKI, ADRIAN WEBER, KAJA ZALEWSKA

KONCERTY: MARCIN MASECKI, OMASTA

12. PRZEZROCZA FESTIWAL FILMOWY - BYDGOSZCZ, KUJAWY I POMORZE

ORGANIZATOR:

PARTNER GŁÓWNY I MECENAS:

WSPÓLFINANSOWANIE:

PRACOWNICY REALIZOWANY PRZEZ:

PATRONAT HONOROWY:

PARTNERZY POZOSTALI:

wydarzenia:

Klub „Arka” BSM	20
Dom Kultury „Orion” BSM	20
Dom Polski	20
Biblioteka UKW	21
Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński	22
Galeria Miejska bwa	23
Stowarzyszenie Koloroffon	25
Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury	25
Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera	29
Dom Kultury „Modraczek”	34
Opera Nova	34
Pałac Młodzieży	36
Próba Dźwięku	37
Otwarta Przestrzeń Światłownia	39
Teatr Kameralny	41
Teatr Polski	42
WiMBP im. dr. Witolda Bełzy	44
Festiwal Teatralny Sytuacje/Relacje	45
Filharmonia Pomorska im. I.J. Paderewskiego	48
Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego	49
Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO	54
Miejskie Centrum Kultury	56
Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku	57
Dom Liter	58
Galeria Wspólna	59

redaktor naczelny:

Michał Tabaczyński

michal.tabaczynski@mck-bydgoszcz.pl

redaktor wydania:

Michał Tabaczyński

michal.tabaczynski@mck-bydgoszcz.pl

Instytucja kultury
miasta Bydgoszczy

2026
Leonard Pietraszk
Bydgoski Rok Leonarda Pietraszaka

680
URODZINY
BYDGOSZCZY

BYDGOSZCZ
45-LECIE BYDGOSKIEGO MARCA

BYDGOSZCZ
MIASTO
MUZYKI

unesco
Member of
the Creative Cities Network

spis treści:

Mieszkać w domu liter	2
Rozkwitły świat	3
36.	
Marta Kładź-Kocot	4
Fonono Music & Film Festival	8
Opowieści niewydarzone (23)	
Jarosław „Bisz” Jaruszewski	12
Przeźroczka Festiwal Filmowy	
Stowarzyszenie Koloroffon	14

Na okładce: grafika maszyny do pisania ze zbiorów Domu Liter.

BIK 09/2026 (575), Rok MMXXVI, nakład 1000 egz., dystrybucja: bezpłatny, wydawca: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, dyrektorka: Marzena Matowska, 85-056 Bydgoszcz, ul. Marcinkowskiego 12–14, mck-bydgoszcz.pl, redaktor naczelny: Michał Tabaczyński, zastępczyni redaktora naczelnego: Emilia Walczak, redakcja: Szymon Andrzejewski, Kuba Ignasiak, Monika Grabarek, korekta: Michał Tabaczyński, skład, opracowanie graficzne: Irmina Pisarek, redakcja: tel. 523 077 124, bik@mck-bydgoszcz.pl, ul. Podwale 15/3, druk i oprawa: Polraster, BIK w sieci: facebook.com/bik.bydgoszcz.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów oraz zmiany tytułów. Nie ponosi odpowiedzialności za treść programów placówek kulturalnych oraz materiałów informacyjnych i graficznych. Reklamodawcy ponoszą pełną odpowiedzialność za skutki prawne wynikłe z opublikowania dostarczonych przez siebie materiałów. Opinie prezentowane przez autorów nie zawsze są zgodne z stanowiskiem redakcji i wydawcy.

Mieszkać w domu liter

6 września obchodzimy uroczę święto, o którym niewiele osób pewnie wie (choć zapewne obchodzimy je niekiedy wszyscy w różnych porach bez najmniejszej świadomości świętowania). Tego dnia przypada bowiem Dzień Czytania Książek.

O zaletach czytania mówi się wiele: nie-raz pouczająco, a nieraz namiętnie i z pasją. Wiele książek napisano w obronie książek. Wiele tomów powstało w intencji podtrzymania istnienia książek. I pewnie jeszcze więcej powstanie. Ale czytanie (i książki) możecie uratować tylko Wy, czytelnicy!

Przez cały wrzesień będziemy o tym Państwu przypominać. Na plakatach, billboardach, w mediach społecznościowych. Będziemy Was przekonywali, że czytanie jest ucieczką, rozrywką, terapią, nauką, zabawą, że bywa wyzwaniem, ale częściej jest czystą radością. A najlepsze jest to, że czytanie jest (lub przynajmniej: bywa) tym wszystkim jednocześnie. Będziemy chcieli przekonać, że dobrze jest zamieszkać w domu liter.

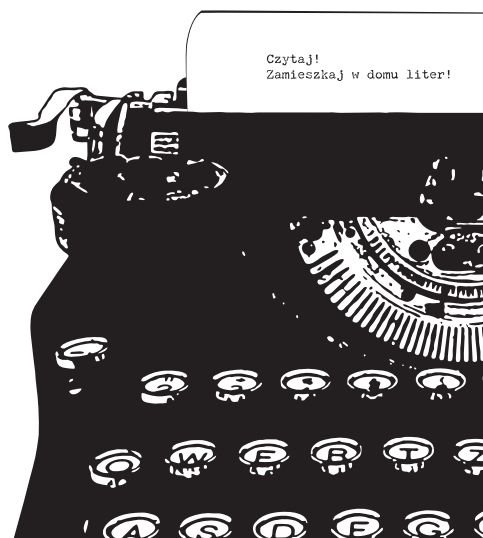
Poczęstujcie się (tajemniczą) książką!

Częścią tej zabawy chcemy uczynić „randkę w ciemno” z książką. Przez cały wrzesień w witrynie Domu Liter (ul. Podwale 15 – na skrzyżowaniu ulic Długiej i Podwale) będzie stała półeczka ze szczególnie opakowanymi książkami, które każdy będzie mógł – mijając nas – zabrać ze sobą. A później (wieczorem? albo w dro-

dze do domu? a może podczas przerwy w pracy?) rozpakować ją i dać się zaskoczyć. Zachwycić się albo, przeciwnie, zirytować. Książki mają bowiem wiele różnych zastosowań.

Urodziny Domu Liter!

Ta nasza skromna wrześniowa akcja promocji czytelnictwa skończy się na początku października. Bo 3 października przypada druga rocznica otwarcia Domu Liter i już teraz zapraszamy na serię spektakularnych (mamy nadzieję, że Państwo podzielą nasz entuzjazm) wydarzeń i spotkań z niezwykleymi gośćmi. **EIK**

Rozkwitły świat

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci to święto obchodzone co roku 2 kwietnia, gdyż wtedy właśnie przypada rocznica urodzin Hansa Christiana Andersena. Święto zostało ustanowione w 1967 roku przez International Board on Books for Young People (IBBY). Od tamtej pory, co roku, gospodarzem święta jest inne państwo i przyświeca mu (poza oczywistym promowaniem czytelnictwa wśród dzieci) inna myśl przewodnia. Polska była organizatorem w 1979 roku, a w tym roku gospodarzem jest Cypr, który śle do nas takie przesłanie (w tłumaczeniu na język polski Katarzyny Ryrych):

Sadźcie historie, a świat rozkwitnie

Dawno, dawno temu urodziło się dziecko, które pragnęło żyć lepiej niż bohaterowie bajek, co żyli tylko dłużej i szczęśliwie. Dziecko dorastało i zmieniało się, czytało i stawalo się Don Kichotem, walczącym z wiatrakami; Alicją, która odkrywała cuda; Robin Hoodem, ratującym lasy, wilkiem zwołującym stado śpiewające do księżycy.

Mijały lata, ale świat pozostawał bez zmian, o których kiedyś marzyło. Jednak udało mu się stworzyć zupełnie nowy świat w ogrodzie na dziedzińcu, wypełniony wszystkim, co było bliskie jego sercu. Minęło jeszcze kilka lat. I kiedy książki napęłniły mądrością jego duszę, dziecko wiedziało, co należy zrobić. Kiedy nadeszła jesień, spulchniło ziemię i zasiało ziarna. Nadeszła zima. Dziecko cierpliwie czekało, aż stopnieje biała pokrywa śniegu, a gdzieś głęboko kiełkowały książki. A potem nadeszła wiosna. Z łądyg wyrosły delikatne liście, zmęźniały pnienie, rozpostarły się gałęzie, wystrzeliły pąki. Dusza dziecka rozkwitła kolorami i zapachem. A lato? Był to czas łodzi, żaglówek, szybujących balonów, czas rowerów... czas dalekich podróży! Teraz dziecko wiedziało już na pewno: oto sposób, aby zmienić świat – trzeba zostać ogrodnikiem. Sadzić magiczne opowieści, siać słowa, uprawiać obrazy, zbierać cuda, podlewać ogród wyobraźnią. I tak powstała opowieść... Co było potem? Dziecko rozkwitło miłością, rozdawało przechodniom bukiety złożone z pokoju, nadziei i siły, i wiary w niemożliwe. Bukiety małych cudów dla każdego, kto pojawił się obok. Każdej wiosny, 2 kwietnia, historie, które zasiało dziecko okrywają ziemię kwiatami. A, jeszcze i to – dzieląc się swoją wiedzą, sprawiało, że mądrość docierała do wszystkich – starych i młodych. Bo ogród dziecka stał się Ogrodem Nadziei, Dworem Cudów, skąd czarodziej wysłał z wiatrem czerwone nici słów, które splatają się w opowieści...

Oprac. Lucyna Brzezińska-Eluszkiewicz

36.

Tekst: Marta Kładź-Kocot

Późne lato to polski tytuł krótkiej, pięknej powieści postapokaliptycznej Johna Crowleya z 1979 roku. Postcywilizacyjny świat przyszłości nie musi być, jak w masowych tekstach spod znaku postapo, związany z chodzeniem po skażonych strefach i strzelaniem do zmutowanych monstrów. Może być przestrzenią wędrówki w poszukiwaniu sensu, związanej z procesem wewnętrznego dojrzewania. Nie o tym jednak chcę tym razem opo-

wiedzieć. Te dwa dziwnie dojrzewające w słońcu słowa, „późne lato”, przyczepiły mi się do pamięci. Wyznam bowiem, że jestem nieprzejechaną fanatyczką lata i jego odchodzenie zawsze napęnia mnie głębokim smutkiem. Gdy ono trwa, staram się celebrować każdy zielony liść, każde źdźbło najmniejszej nawet rośliny, każdego trzmieła – śmiesznej puchatą beczałkę – i każdy ptasi trel, i każde szurnięcie czegoś żywego w zaroślach

Wystarczy stanąć pod nią i trwać przez chwilę, by rozbrzmiał w uszach donośny koncert całych rojów przeróżnych zapylaczy. Dojrzałe lato to fasolka szparagowa i młode ogórki, cały ten zmysłowy splendor swojskiego, domowego smaku.

– wiedząc, że już za chwilę, za мгніе nie oka to wszystko odejdzie i pozostawi mnie sam na sam z martwością bezlistnych gałęzi, z surowością chłodu. Lato nie jest, wbrew nazwie, jedną porą roku. Najmniej może lubię to wczesne, jeszcze wiosenne, kapryśne i chłodne, ledwie otrząsające się z płatków kwitnących drzewek, którego chłodne poranki każą pamiętać, że dopiero co wyrwaliśmy się z lodowatych szponów zimy, obdarzone za to przeraż-

liwymi białymi nocami, niekończącym się dniem. Syć się potem latem dojrzałym, pęcznieniem zbóż i kwitnieniem lip, pierwszym prawdziwym gorącem. Kwitnącą lipę można usłyszeć, choć raczej nie jest to koncert dostępny w mieście. Wystarczy stanąć pod nią i trwać przez chwilę, by rozbrzmiał w uszach donośny koncert całych rojów przeróżnych zapylaczy. Dojrzałe lato to fasolka szparagowa i młode ogórki, cały ten zmysłowy splendor swojskiego, domowego smaku. A potem przychodzi lato późne – czas grających w trawach świerszczy, żżętych zbóż, dojrzewających śliwek, niosący ze sobą miodową, słoneczną słodycz i smutek nadchodzącej powoli jesieni.

Celebrując lato, szczególnie cenię sobie bezdroża. Odkryłam w tym roku rzecz właściwie oczywistą, o ile odkryciem można nazwać fakt, że się doświadczyło czegoś, co od dawna znajdowało się w sferze wiedzy – że ten świat, który naprawdę chcę oglądać, znajduje się tuż obok, wystarczy zjechać parę kilometrów z głównej drogi. Mam na myśli świat małych wiosek, pól, lasów i łąk, i wąskich szos, przy których GPS wyświetla rozpaczliwy komunikat „droga bez nazwy”. Z braku czasu na „prawdziwy” urlop – a więc na przemieszczanie się w gwarnych i rozczeniowych tłumach, oblegających atrakcyjne miejscowości – praktykuję mikro-wyprawy. Spieszę zapewnić, że koncepcję tę wymyśliłam sama, jeszcze przed powstaniem adekwatnych internetowych trendów. Po prostu od dawna, jeżdżąc samochodem, marzyłam, by choć na chwilę uciec z rzeczywistości, pojechać gdzieś bez celu, wysiąść w przypadkowym miejscu i trochę się powłóczyć. I w ten sposób

teraz urywam sobie niekiedy dwie, trzy godziny albo pół dnia. Zbaczam z trasy. Znajduję na mapie coś ciekawego – mikroskopiiny rezerwat, jedną zabytkową chatę – i jadę tam. Zatrzymuję się i włóczę bez celu. I doświadczam cudów. Wokół mnie ani żywej duszy, za to z jednej strony łąn słoneczników, a z drugiej szeroko rozlana Wisła. W łachach piachu nad rzeką gnieźdzą się ptaki. Dostojna biała czapla podrywa się do lotu. W innym miejscu i czasie – ucieka przede mną lis,

a zaraz potem napotykam trzy borsuki. Jeden posyła mi potępiające spojrzenie znad bokobrodów, a zaraz potem wszystkie zmykają, śmiesznie kołysząc zadkami na krótkich łapkach. I jestem tam sama, sama z innym, roślinno-zwierzęcym światem, z nieludzkimi lokatorami planety. Piję ten świat jak wodę, karmię się nim, próbuję nasycić, by starczyło na długie miesiące martwoty.

Nieludzki świat nie jest jednak jedynym, do którego uciekam. Zwiedzam też muzea, włóczę się po przypadkowych miasteczkach, których niekiedy potem nie pamiętam nawet z nazwy. Szczególnie lubię skanseny, ten obraz zatrzymanego, utrwalonego w materii drewnianych chałup dawnego życia. Czytanie o czymś a doświadczanie – to dwa zupełnie różne kanały percepcji. Zobaczyć, powąchać, przemieścić się – jest doznaniem nie do przecenienia. Odwiedziłam tego lata maleńki, składający się z zaledwie kilku budynków i pozostałości cmentarza, Olenderski Park Etnograficzny w Wielkiej Nieszawce pod Toruniem. Gdyby kogoś ciekawiło, kim byli menonici, w jakich okolicznościach przybyli na te tereny i dlaczego ostatecznie musieli swoje domy opuścić, emigrując najpierw w głąb Rosji, a potem aż do Ameryki – szczerze polecam. Lubię tę iluzję (bardzo teatralną) cudzego życia sprzed stulecia, jaką oferują skanseny, tę staranną, schludną imitację autentycznej przestrzeni mieszkalnej. Same chaty datowane bywają jeszcze na XVIII wiek – lecz odtworzone wnętrza to najczęściej początek XX wieku, czas historycznie nieodległy, epoka zaledwie pradziadków, dziwnie bliska, kiedy roz-

poznaję w skansenach sprzęty, jakie powiewały się w powojennym domu moich dziadków.

Szczególną estymą darzę ogromny, imponujący skansen i muzeum we Wdzydżach, choć to już nie miejsce na mikro-wyprawę, a na podróż nieco większą. Odwiedziłam to miejsce już trzykrotnie, trochę się zadamowiłam. Poczucie „bycia u siebie” zaczyna się już za płotem, obwieszonym planszami z powiększonymi reprodukcjami zdjęć i znaczącymi napisami. „Jak zamiast złudnej pewności dostarczać interpretacji?”, „Czy powinniśmy być muzeum rzeczy, czy opowieści?”, „Jak przedstawić dziedzictwo kulturowe wciąż zmieniających się społeczności?”, „Jak pokazać, że *tradycja* bywa wynalazkiem?”, pytają tablice, jasno ukazując dylemat badacza, który ma świadomość, że nie ma nic bardziej płynnego niż wielopokoleniowy przekaz kulturowy. Sam skansen jest zachwycający – bogaty, olbrzymi, można wędrować po nim godzinami. Można zagłębiać do wnętrza (choć najczęściej przez pancerną szybę), można na przykład usiąść w szkolnej ławie i spróbować swoich sił w pisaniu przyciętym gęsim piórem maczanym w atramencie. Szczególnie piękna jest historia założycieli skansenu – Teodory i Izydora Gulgowskich. Ona, kształcona w Berlinie artystka ze spolonizowanej i skaszubizowanej niemieckiej rodziny Fethków, poślubiła czternaście lat młodszego nauczyciela. Podobno zezwolenie na ów mezalians wymogła na rodzinie głódówką. Oboje Gulgowsky bardzo zaangażowali się w życie lokalnej społeczności. To Teodora stworzyła wzór haftu kaszubskiego, te quasi-roślinne niebiesko-żółte wzorki, które spotyka się teraz nie tylko na tkaninach, ale również

na filiżankach i przeróżnych fidrygalkach przeznaczenia turystyczno-pamiątkarskiego. Teodora uczyła kaszubskie kobiety haftu, a potem ich prace sprzedawała, nawet do Anglii, zapewniając ubogim rodzinom dodatkowe źródło utrzymania. Wszystko dokumentowała – zeszyt oraz list zapisane jej pismem można oglądać w muzeum.

Na terenie skansenu znajduje się grób Gulgowskich. Izidor, chociaż dużo młodszy, zmarł znacznie wcześniej od żony, w 1925 roku. Ona, działaczka regionalna, utalentowana malarka, współzałożycielka skansenu, umarła w biedzie i zapomnieniu w roku 1951. Skansen istnieje, przypominając, że zagadnienia kształtowania się kulturowej tożsamości Kaszubów nie są sprawą prostą, ale że nie można ich też po prostu uczynić jakąś lokalną cepeliadą. Za tym, jak wskazuje reportaż Tomasza Słomczyńskiego *Kaszëbë* oraz książka Stasi Budzisz *Welewetka: jak znikają Kaszuby*, stoją trudne historie, obarczone piętnem wojny, PRL-owskiej kulturowej urawniłowki, podejmowanych na przestrzeni dekad prób ocalenia bądź wymazania języka kaszubskiego, lokalnej dumy bądź wstydu. Odkrywanie tych wielowarstwowych tożsamości staje się fascynujące.

I tak, pomiędzy zanurzaniem się w naturze a zanurzaniem się w przeszłości, spędzam sobie późne lato. **EIK**

{ PATRONAT BIK-U }

Fonomo Music & Film Festival, Bydgoszcz, Pomorze i Kujawy

15–18 października 2026 | Bydgoszcz

W październiku Fonomo Music & Film Festival, Bydgoszcz, Pomorze i Kujawy powróci do Bydgoszczy po raz piętnasty. Jubileuszowa edycja odbędzie się 15–18 października 2026 roku, ponownie lokując się na styku muzyki, filmu i sztuk wizualnych – dziedzin, które od początku istnienia festiwalu nie tyle funkcjonują obok siebie, ile wzajemnie się komentują i przenikają.

Fonomo od lat interesują artyści, których trudno przypisać do jednej sceny czy zamknąć w gatunkowych definicjach. Eksperyment spotyka się tu z muzyką klubową i gitarową, improwizacja z elektroniką, a dźwięk z ruchomym obrazem. W tym roku do Bydgoszczy przyjadą twórcy z Polski, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji. Obok koncertów w pro-

gramie znajdują się filmy, wystawy, debata, warsztaty i wydarzenia specjalne.

Xiu Xiu wracają do Davida Lyncha

Jednym z centralnych punktów tego-
rocznego programu będzie *ERASERHEAD* Xiu Xiu (USA) i ich najnowsze spotkanie z kinem Davida Lyncha. Dziesięć lat po projekcie *Plays the Music of Twin Peaks* amerykańska grupa sięga po *Eraserhead* – tym razem nie po to, by reinterpretować jego ścieżkę dźwiękową, ale stworzyć wokół filmu własny dźwiękowy i wizualny świat.

ERASERHEAD XIU XIU sytuować się będzie gdzieś pomiędzy koncertem, projekcją, instalacją dźwiękową i performensem. Zespół wykorzystuje nagrania terenowe, organy, syntezatory modularne, wokale, zakłócenia elektryczne, elementy *musique concrète* oraz instrumenty skon-

struowane specjalnie na potrzeby projektu. Oryginalna warstwa dźwiękowa filmu staje się punktem wyjścia do nowej kompozycji, a nie materiałem do wiernego odwzorzenia.

To kolejny rozdział szczególnej relacji Xiu Xiu z twórczością Lyncha – reżysera, którego kino, podobnie jak muzyka zespołu, chętnie prowadzi odbiorcę w rejony niepokoju, surrealizmu i rzeczy trudnych do jednoznacznego nazwania.

Gitarowy rock czytany na nowo

Z Londynu przyjedzie Moin (Wielka Brytania), trio, które bierze na warsztat samą ideę zespołu gitarowego i sprawdza, co można z niej jeszcze wydobyć. Grunge, shoegaze i post-rock zderzają się w ich muzyce z improwizacją, elektroniką i eksperymentem dźwiękowym.

Szczególną siłę Moin ujawniają koncerty – intensywne i fizyczne, a jednocześnie dalekie od klasycznego rockowego schematu. Repetycja, rytm, hałas i brzmieniowe detale budują muzykę znajdującą się gdzieś pomiędzy piosenką a dźwiękowym eksperymentem.

„Spiritual punk” Amirthy Kidambi

Inny rodzaj intensywności przywiezie do Bydgoszczy Amirtha Kidambi’s Elder Ones (USA). Prowadzony przez wokalistkę, kompozytorkę i instrumentalistkę Amirthę Kidambi zespół porusza się między free jazzem, improwizacją, awangardową kompozycją i elektroniką.

W centrum pozostaje głos Kidambi, traktowany nie tylko jako nośnik tekstu, ale pełnoprawny instrument. Towarzyszą

mu saksofony, sekcja rytmiczna i charakterystyczne brzmienie indyjskiej fisharmonii. Muzyka Elder Ones łączy swobodę improwizacji z politycznym i społecznym zaangażowaniem oraz niemal rytualną energią. Sama Kidambi określa tę mieszankę jako „spiritual punk”.

Elektronika bez bezpiecznych granic

Na Fonomo wystąpi także Zamilska, od ponad dekady jedna z najbardziej wyrazistych postaci polskiej elektroniki. Techno jest w jej muzyce raczej punktem wyjścia niż ograniczeniem. Industrial, muzyka filmowa, world music czy echa ekstremalnego metalu spotykają się z charakterystycznym, ciężkim basem i transowym rytmem.

Muzyka Zamilskiej wyszła przy tym daleko poza polską scenę klubową. Jej

utwory prezentował w BBC Iggy Pop, artystka została zaproszona na europejską trasę Kim Gordon, a Nine Inch Nails umieścili „FuckFray” wśród swoich muzycznych rekomendacji.

Tegoroczny program muzyczny tworzą również Hinode Tapes, Lutto Lento, Daisy Cutter oraz francuski Ar Ker / Seb Brun. Różne estetyki i języki muzyczne łączy zainteresowanie eksperymentem i poszukiwaniem własnych form – zamiast poruszania się po już wyznaczonych gatunkowych ścieżkach.

Film nie jako dodatek

Kino od początku wpisane jest w tożsamość Fonomo – także wtedy, gdy przenika bezpośrednio do programu muzycznego, jak w przypadku tegorocznego projektu Xiu Xiu. W programie 15. edycji znajdą się wyjątkowe filmy, wybrane z myślą o charakterze festiwalu i jego publiczności.

Jeden z nich będzie miał szczególnie bydgoski kontekst. *Trzy pieśni* Krzysztofa Nowickiego (Polska 2026, 63 min) to dokument o społecznym chórze, do którego może dołączyć każdy – doświadczenie i umiejętność śpiewania nie są warunkiem uczestnictwa. Ważniejsze od perfekcyjnego wykonania okazują się spotkanie, wspólnota i możliwość uwolnienia poprzez śpiew własnej życiowej i artystycznej energii.

Nowicki przygląda się ludziom, których do chóru prowadzą bardzo różne doświadczenia. Jest wśród nich Laura – artystka żyjąca z wrodzoną łamliwością kości, której stale towarzyszy mama Małgosia; Kamil, niepoprawny optymista, oraz Przemek, który po rozwodzie traci codzienny kontakt ze swoimi dziećmi.

Trzy pieśni są opowieścią o wyśpiewywaniu siebie, przełamywaniu złej passy i szukaniu ukojenia w obecności drugiego człowieka.

Fonomo poza sceną

Cztery festiwalowe dni rozłożą się na różne miejsca i formaty. Muzyce i filmowi będą towarzyszyć wystawy Rafała Kołackiego oraz Łukasza Rychlickiego, debata o społecznym zaangażowaniu artystów, warsztaty dla dzieci, spacer oraz giełda płytowa.

Zanim zacnie się piętnaste Fonomo

W tym roku festiwal będzie miał także Prolog. Na tydzień przed rozpoczęciem 15. edycji Fonomo odbędzie się specjalny DJ set w nietypowej scenerii – w PIEKARNI przy ul. Jatkii w Bydgoszczy. Szczegóły wydarzenia i nazwisko artysty poznamy bliżej festiwalu.

* * *

15. Fonomo Music & Film Festival Bydgoszcz, Pomorze i Kujawy

Organizator: Fundacja Nowa Sztuka Wet Music
Partnerem Głównym i Mecenaszem Festiwalu jest Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Działanie jest współfinansowane z Funduszy Europejskich.

Zadanie współfinansowane
ze środków Miasta Bydgoszczy

Współpraca: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, Galeria Miejska bwa w Bydgoszczy, MÓZG Foundation, Klub Mózg, Velvet, Młyny Rothera, Piekarnia Bydgoszcz

Partnerzy: Księga Ręka Piotr Kikta, REPLIKA.
PL sp. z o.o., Radosław Drwęcki – Projekty, Dawid Cholewiński – warsztaty muzyczne, dreadmaker, Etnodrums, Krzysztof Majczuk Tattoo Kolektyw

Sponsor: Tesla Electror recycling

cz. 23

Opowieści niewydarzone

Tekst: Jarosław „Bisz” Jaruszewski

Tomasz pomyślał: Jak to dziwnie wygląda! Jakby jej dłonie wygrywały na harfie powietrza niemożliwą do pomyślenia muzykę. Długie, sprawiające wrażenie pajęczej sprawności palce dotykały opuszkami niewidzialnych strun z oszałamiającą wprawą. Krótkie momenty zawahania, gdy czubki palców w ułamku sekundy zamierały w przestrzeni, by nagle zmienić kierunek, świadczyły o udziale świadomości. Zdawało się, że dziewczyna dostosowuje bieg niesłyszalnej melodii do tworzonej na żywo opowieści. O czym mogła być ta historia?

Siedzący obok Tomasza Andrzej kontynuował tyradę o niemożliwości istnienia wolnej woli. Przekonywał, że ta z samej definicji nie może być ani zdeterminowana, ani przypadkowa, stając się tym samym czystym absurdem. Nie ma nic pomiędzy: przyczynowo-skutkowy dyktat oraz kwantowy chaos to jedyne, co istnieje i istnieć może. Mówił to niezdrowo zaaferowany, miętosząc w dłoniach plastikowe opakowanie po kanapce z tuńczykiem. Między jego wydatnymi jedynkami tkwił kawałek szczypioru – o czym może warto byłoby go uświadomić, ale

**(...) czy te umysłowe
włości kiedykolwiek
są naprawdę nasze,
czy to tylko wrażenie,
przyzwyczajenie,
a potem wynikająca
z niego – jak
ze wszystkich
przyzwyczajień – iluzja
naturalności? Czy –
w naszych śmiesznych,
drobnych ciałach –
jesteśmy kierowcami
czy pasażerami?**

Tomasz nie potrafił wykrzesać z siebie odpowiedniej determinacji. Co więcej, czuł, że argumentacja Andrzeja dotycząca braku wpływu na własne wybory niejako go z tego rozgrzesza.

Czarujące – dosłownie i w przenośni – dłonie wydawały się obracać idee: platońskie, wielowymiarowe bryły, co jakiś czas błyskając kryształkiem pierścionka, gdy tylko wrześnie słońce wychylało się zza obfitych, sunących za oknami chmur. Twarz dziewczyny kryła się za głową towarzyszki, co dla Tomasza miało intrygujący posmak pitagorejskiego rytu-

alu. Ciężko było uwierzyć, że całe to niesamowite widowisko dłoni to po prostu wyjątkowo bogata gestykulacja towarzysząca przyciszonej rozmowie. Tymczasem Andrzej kontynuował swój wywód.

Wola osób dotkniętych syndromem obcej ręki niejako się rozdwaja. Jedna dłoń potrafi zapinać guziki koszuli, podczas gdy druga w tym samym czasie je rozpina. Owszem, pacjent jasno wskazuje, która kończyna należy do niego, a którą przejął chochlik przypadku. Jednak skąd zawiaduje ten złośliwy czart? Czy nie z podobnego miejsca co pełnoprawny właściciel, tyle że tymczasowo utraconego? I czy te umysłowe włości kiedykolwiek są naprawdę nasze, czy to tylko wrażenie, przyzwyczajenie, a potem wynikająca z niego – jak ze wszystkich przyzwyczajień – iluzja naturalności? Czy – w naszych śmiesznych, drobnych ciałach – jesteśmy kierowcami czy pasażerami?

Nagle, mocne hamowanie rzuciło Andrzejem do przodu jak bezwładną kukłę. Tomasz leciał równolegle do przyjaciela, czując, jak przy jego uchu pruje się materia czasu. Patrzył jak dłonie dziewczyny tracą na moment kontrolę nad niewidzialnym instrumentem, a jej palce w popłochu próbują schwytąć wypuszczoną samopas melodię. Trajektoria jego spojrzenia podczas długich sekund lotu minęła profil jej towarzyszki, przesunęła się płynnie od drobnych nadgarstków, przez opalone przedramiona, i już – jak pierwszy rąbek słońca wyglądający zza zaćmienia – oświecić miał go czubek nosa tajemniczej kapłanki. Wyprzedziła go jednak boleśnie twarda, tylna pokrywa fotela naprzeciwno.

{ PATRONAT BIK-U }

NOTHING MORE/NIC WIĘCEJ

– 12. Przeźrocza Festiwal Filmowy

Tekst: Stowarzyszenie Koloroffon

W świecie, w którym nadmiar otacza nas z każdej strony, Przeźrocza chce dać ukojenie i pokazać, że zgodnie z tegorocznym hasłem festiwalu „Nothing more/Nic więcej” nie jest potrzebne. W dniach 29.08–5.09 w Bydgoszczy będzie można oglądać, słuchać, spacerować, odpoczywać od zgiełku i doświadczać mocy innego spojrzenia na kino. Nic więcej nie będą chcieli m.in. Małgorzata Bela, Martyna Byczkowska, Maciej Cuske, Andrzej Jakimowski, Marcin Masecki, Marian Opania, Michał Toczek i Kaja Zalewska.

„NIC WIĘCEJ” I FILMOWE ODKRYCIA NA NOWO

Zaczynając od końca festiwalu (5.09): jednym z najważniejszych wydarzeń Przeźroczy będzie projekcja krótkometrażowego filmu Pawła Pawlikowskiego *Muse* oraz koncert Marcina Maseckiego w sali symfonicznej nowego, spektakularnego budynku nowej Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Miniaturowy, czarno-biały film *Muse*, idealnie wpisujący się w tegoroczny charakter festiwalu, Pawlikowski stworzył razem ze swoją żoną Małgorzatą Belą, Marcinem

Maseckim oraz operatorem Stanisławem Cuske. Po projekcji przy fortepianie zasiądzie Marcin Masecki. To właśnie on komponuje muzykę do kolejnych dzieł reżysera (*Zimna wojna*, *Ojczyzna*, *Muse*), a podczas Przeźroczy w Bydgoszczy zaprezentuje recital solo piano.

Co roku na Przeźroczach odkrywane są na nowo filmowe perełki z przeszłości, które – zdaniem organizatorów – utknęły gdzieś w filmowych zakamarkach. Tym razem, w odpowiedzi na hasło „Nic więcej”, będzie można zobaczyć m.in. *Zmruż* oczy Andrzeja Jakimowskiego (spo-

Małgorzata Bela w filmie *Muse*, reż. Paweł Pawlikowski - kadr z filmu

tkanie autorskie po seansie) oraz *Żywot Mateusza* – niedocenione arcydzieło Witolda Leszczyńskiego. Po projekcji tego drugiego filmu w Kinie Orzeł odbędzie się dyskusja o kinie minimalistycznym z udziałem Michała Oleszczyka („Spoilermaster”) i Sebastiana Smolińskiego („Past Perfect”).

Na *Przeźroczach* będzie można zobaczyć także zaginioną, a odnalezioną w tym roku po 56 latach *Lekcję pływania* Andrzeja Wajdy, która zostanie zaprezentowana w ramach seansu „Małe formy wielkich mistrzów”. Niepełna trzyminu-

tową miniaturę Wajda stworzył na podstawie pomysłu Zdzisława Maklakiewicza. *Przeźrocza* będą jednym z niewielu miejsc, w których będzie można obejrzeć to dzieło na wielkim ekranie (3.09).

INNE SPOJRZENIE – FILMOWE ODLOTY Z WFO, MICHAŁEM TOCZKIEM I CHUCKIEM NORRISEM

Przeźrocza to jak zawsze inne spojrzenie na kino. Festiwal czerpie z klasyki, jednocześnie szukając nowych nurtów, eksperymentów i nieoczywistości.

Marian Opania *Człowiek z żelaza*, reż. Andrzej Wajda,
fotos: Pajchel Renata (źródło: Fototeka)

Wszystko zacznie się w Cukrowni Żnin (29.08). W jedynym takim kinie na świecie, czyli Burakinie urządzonym w dawnym silosie, będzie można zobaczyć oryginalny *La petite mort* Martyny Byczkowskiej i Kai Zalewskiej. Autorki spotkają się potem z widzami na plaży, o zachodzie słońca.

Prawdziwym odlotem będzie projekcja filmu *Oto Spinal Tap*, czyli chyba najsłynniejszego w historii muzycznego momentu, który w krzywym zwierciadle opowiada o zmagającym się ze schyłkiem kariery fikcyjnym zespole rockowym.

Chuck Norris na Przeźrocach? Dlaczego nie? W programie znalazła się jedna z najbardziej odlotowych produkcji z udziałem strażnika Teksasu. W ogrodzie secesyjnej kamienicy przy ul. Cieszkowskiego zaprezentowana zostanie *Inwazja na USA* (30.08).

W tym paśmie znalazły się także *Spiritus Sanctus* Michała Toczka (prosto z tegorocznego Cannes) oraz *Almost Midnight Show WFO* w legendarnym Mózgu, czyli wieczór z filmami Wytwórni Filmów Oświatowych w roli głównej (4.09). Dzień

Niespodziewane, reż. Ryūsuke Hamaguchi - kadr z filmu

wcześniej filmy WFO posłużą także jako tło koncertu jazzowo-hiphopowego kolektywu Omasta (prosto z tegorocznego Open'era).

KLASYKA GATUNKU I FILM ZAMKNIĘCIA

Niezwykle ważnym wydarzeniem ostatniego dnia festiwalu będzie spotkanie w ramach cyklu „Klasyka Gatunku”. W sobotę (5.09) Nagrodę Filmową Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego za ponadczasową kreację aktorską w filmie *Człowiek z żelaza* odbierze jeden z najwybitniejszych polskich aktorów – Marian Opania.

Filmem zamknięcia festiwalu będzie *Niespodziewane* (w reżyserii Ryūsuke Hamaguchiego premiera kinowa 2027, dystrybutor: Aurora). Obraz, który zbiera znakomite recenzje wśród krytyków, idealnie wpisuje się w nurt kina minimalistycznego i kontemplacyjnego tegorocznej edycji Przeźroczy pod hasłem „Nothing more/Nic więcej”. Przedstawione wydarzenia to tylko część programu Przeźroczy. W programie festiwalu w kontrze do hasła wydarzeń dla kinomanów jest znacznie, znacznie więcej. **BIK**

Program festiwalu dostępny na stronie:
przezroczka-festiwal.pl/program

Adresy bydgoskich instytucji kultury »

- » **Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego**, ul. prof. J. Godziszewskiego 1, 85-075 Bydgoszcz, tel. 52 311 78 08, www.amfn.pl
- » **Akademicka Przestrzeń Kreatywna** przy Wyższej Szkole Gospodarki, **Muzeum Fotografii**, ul. Karpacka 52, 85-164 Bydgoszcz, adres do korespondencji: ul. Naruszewicza 11, 85-229 Bydgoszcz, tel. 52 567 00 07, muzeumfoto@byd.pl, muzeumfoto.byd.pl
- » **Artgallery**, Stowarzyszenie Działalności Artystycznych, ul. Gdańska 54, 85-021 Bydgoszcz
- » **Biblioteka UKW**, ul. Szymanowskiego 3, 85-074 Bydgoszcz, tel. 52 326 64 60, biblioteka.ukw.edu.pl
- » **Bydgoskie Centrum Informacji**, ul. Batorego 2, 85-104 Bydgoszcz, bci@visitbydgoszcz.pl, visitbydgoszcz.pl
- » **Bydgoski Instytut Głosu – profesjonalne centrum doskonalenia głosu**, ul. Śniadeckich 21/4, 85-011 Bydgoszcz, tel. 500 347 009, bydgoski.institutglosu@gmail.com, bydgoskiinstytutglosu.pl
- » **Bydgoskie Centrum Sztuki im. S. Horno-Popławskiego**, ul. Jagiellońska 47, 85-097 Bydgoszcz, tel. 668 892 896, bcs.bydgoszcz.pl
- » **Bydgoskie Towarzystwo Heraldyczno-Genologiczne**, 85-165 Bydgoszcz, ul. Tucholska 15/50, prezes Andrzej Nejman
- » **Bydgoskie Towarzystwo Naukowe**, Societas Scientiarum Bydgostiensis, Bydgoszcz Scientific Society, ul. Jezuicka 4, 85-102 Bydgoszcz, tel./fax 523 222 268, btn.bydgoszcz.eu, prezes prof. dr hab. inż. Marek Bieliński
- » **Dom Edukacyjno-Kulturalny „REGNUM”** przy Fundacji „Nowe Pokolenie”, ul. Siedleckiego 12 i ul. Bośniacka 3, dyr. Joanna Dobska, tel./fax 523 711 051, 793 101 280, nowe-pokolenie.pl, fundacja@nowe-pokolenie.pl
- » **Dom Kultury MODRACZEK**, ul. Ogrody 15, tel./fax 523 713 331, modraczek.smbudowlani.pl, e-mail: modraczek.smbudowlani.pl, agnieszka.buzalska@smbudowlani.pl, dyr. Agnieszka Buzalska
- » **Dom Kultury ORION**, ul. 16 płk. Ułanów Wlkp. 1, 85-319 Bydgoszcz, tel. 523 487 201, kier. Nikoleta Stachura
- » **Dom Liter. Centrum Literatury i Pisma**, ul. Podwale 15, 85-111 Bydgoszcz, tel. 523 077 124, e-mail: dom.liter@mck-bydgoszcz.pl
- » **ELJAZZ – Centrum Artystyczne**, ul. Kręta 3, 88-117 Bydgoszcz, tel. 523 221 574, 662 152 726, eljazz.com.pl
- » **Filharmonia Pomorska**, dyr. Maciej Puto, ul. Szwalbego 6, 85-080 Bydgoszcz, tel. 52 321 02 34, e-mail: kasa.biletowa@filharmonia.bydgoszcz.pl, filharmonia.bydgoszcz.pl
- » **Fundacja Fotografistka**, ul. Pomorska 68A/1, Bydgoszcz, tel. 508 732 871, fotografistka.pl
- » **Fundacja „Wiatrak”**, ul. Bołtucia 5, 85-791 Bydgoszcz, tel. 523 234 810, wiatrak.org.pl, e-mail: sekretariat@wiatrak.org.pl
- » **Galeria 85**, prowadzi Ewa Pankiewicz, ul. Gdańska 17, 85-006 Bydgoszcz, tel. 523 226 222
- » **Galeria ALIX**, M. i M. Dobecy, ul. Jezuicka 26
- » **Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński**, ul. Chocimska 5, 85-097 Bydgoszcz, tel. 608 596 314, autorska.pl, galeria@autorska.pl
- » **Galeria Francuska Mistrzał** przy WSG, prowadzi Henryka Stachowska, ul. Garbary 2, budynek A, tel. 668 705 587
- » **Galeria Innowacji UTP**, ul. Kaliskiego 7, 85-789 Bydgoszcz, kier. dr Anna Bochenek, czynne w godz. 10–17
- » **Galeria MDK 1** przy MDK nr 1, ul. Baczyńskiego 3
- » **Galeria Miejska bwa** w Bydgoszcz, dyr. Karolina Leśnik-Patelczyk, Gmach główny (ul. Gdańska 20) wt.–pt. 10.00–18.00, sob.–niedz. 11.30–16.30, wstęp wolny, galeriabwa.bydgoszcz.pl, bwa@galeriabwa.bydgoszcz.pl, tel. 52 339 30 50
- » **Galeria Miejska bwa** w Bydgoszcz (ul. Gdańska 3): wt.–pt. 11.00–18.00, sob. 12.00–16.00, wstęp wolny
- » **Galeria Wspólna** (MCK+ZPAP), ul. Batorego 1/3, 85-104 Bydgoszcz, tel. 523 221 447, galeriawspolna@onet.pl
- » **Galeria Pleszyński Kobra**, 85-079 Bydgoszcz, ul. Kościuszki 27, tel. 600 451 577
- » **Izba Pamięci Adama Grzymały-Siedleckiego**, WiMBP, ul. Libelta 5, tel. 523 238 207, czynne: wt. i pt. 13–18, śr. 10–15
- » **Jagiellońska 1, Dom Aukcyjny i Galeria Sztuki**, ul. Jagiellońska 1, 85-067 Bydgoszcz, jagiellonska1.pl
- » **Kino Jeremi / Hangar Kultury**, Zespół Szkół nr 5 Mistrzostwa Sportowego, ul. gen. Fieldorfa „Nila” 13, 85-796 Bydgoszcz, tel. 52 343 66 67, monika.jarzyna@liceummxv.edu.pl
- » **Klub Arka**, ul. Konopnickiej 24A, 85-124 Bydgoszcz, tel. 523 487 202, kier. Nikoleta Stachura
- » **Klub Heros**, ul. gen. Thomée 1, Bydgoszcz, tel. 523 430 004, kier. Grażyna Wrzecinek
- » **Klub Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych**, ul. Sułkowskiego 52A, 85-915 Bydgoszcz, tel. 261 413 550, kier. mgr Piotr Pubanż, Biblioteka Klubu IWSpSZ, tel. 261 413 563, kier. mgr Monika Różewicka, klubiwspz@wp.mil.pl
- » **Klub Miłośników Australii i Oceanii**, pl. Kościeleckich 8, pok. 8, Bydgoszcz, adres do korespondencji: ul. Janosika 3/78, 85-794 Bydgoszcz, prezes Lech Olszewski, tel. 607 120 182, 52 343 75 11, kmaio.polus.pl
- » **Klub Miłośników Kaktusów** przy Klubie „ARKA” BSM, ul. Konopnickiej 24A, 85-124 Bydgoszcz, przewodniczący Jerzy Baliński, tel. 523 215 538
- » **Klub Odnowa**, al. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego 38, tel. 523 631 867, klubodnowa@interia.pl, klubodnowa.strefa.pl, kier. Grażyna Salemska
- » **Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy**, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz, tel. 52 585 15 01-03, kpkp.pl. Dyr. Ewa Krupa, sekretariat@kpkp.pl; Galeria Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz, tel. 52 585 15 06, galeria.kpkp.pl, kier. Katarzyna Wolska, galeria@kpkp.pl
- » **Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy**, ul. Marcinkowskiego 12–14, 85-056 Bydgoszcz, tel. 523 255 555 (inf.), sekretariat@mck-bydgoszcz.pl, mck-bydgoszcz.pl
- » **Międzynarodowe Centrum Kultury i Turystyki oraz Esperantotur** ul. Skłodowskiej-Curie 10, 85-094 Bydgoszcz, tel./fax: 523 461 151, info@esperanto.bydgoszcz.eu
- » **Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1**, ul. Baczyńskiego 3, 85-805 Bydgoszcz, tel. 523 755 349, fax 523 450 628, mdknr1bydgoszcz@go2.pl, mdk1.bydgoszcz.pl, dyr. Piotr Skowroński
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 im. Jordana**, ul. Leszczyńskiego 42, 85-137 Bydgoszcz, tel./fax 523 731 795, dyr. Adam Łętocha
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 3** (Zespół Szkół i Placówek nr 1 w Bydgoszczy), ul. Stawowa 53, 85-323 Bydgoszcz, tel. 52 373 25 15, fax/tel. 52 348 68 68
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 4**, ul. Dworcowa 82, 85-010

- Bydgoszcz, tel./fax 523 224 413, mdk4@cps.pl, mdk4.bydgoszcz.pl, dyr. Małgorzata Gładyszewska
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 5**, ul. Kryszewiczowej 8, 85-796 Bydgoszcz, tel./fax 523 485 002, dyr. Jolanta Wawronkowska, mdk5.bydgoszcz.pl, mdk@mdk5.bydgoszcz.pl
 - » **Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera w Bydgoszczy**, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz. Godziny otwarcia: pon. 12.00–18.00 (wystawy nieczynne), czw.–śr. 10.00–18.00, pt. 10.00–20.00, sob.–niedz. 12.00–20.00, info@mlynyrothera.pl, tel. 887 467 208, mlynyrothera.pl
 - » **Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego**, ul. Berwińskiego 4, 85-044 Bydgoszcz, tel./fax 523 462 318, muzeum@ukw.edu.pl, czynne: wt.–pt. 10–14, dyr. prof. dr hab. Adam Sudoł
 - » **Muzeum Kanału Bydgoskiego im. S. Malinowskiego** przy III LO, ul. Staroszkolna 10, 85-209 Bydgoszcz, kanalbydgoski.pl, tel. 693 765 075, muzeum@kanalbydgoski.pl
 - » **Muzeum Mydła i Historii Brudu**, ul. Długa 13-17, 85-032 Bydgoszcz. Rezerwacja tel. 525 157 015, warsztaty@muzeum-mydla.pl; muzeummydla.pl
 - » **Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy**, ul. Gdańska 4, 85-006 Bydgoszcz, dyr. dr Anna Kornelia Jędrzejewska, sekretariat: tel. 52 52 53 555, sekretariat@muzeum.bydgoszcz.pl; muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Nauki i Literatury: tel. 883 366 055, wykład@muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Edukacji: tel. 52 58 59 911, edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Komunikacji i Wydawnictw, tel.: 52 58 59 926, 52 58 59 929, 883 366 055, promocja@muzeum.bydgoszcz.pl, wykład@muzeum.bydgoszcz.pl. Biblioteka: biblioteka@muzeum.bydgoszcz.pl, tel. 52 52 53 515, 52 52 53 516, godziny otwarcia: wt., śr., czw. 10.00–15.00, pt. 12.00–15.00, sob., niedz., pon. nieczynne. Godziny otwarcia: gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, Zbiory Archeologiczne, Galeria Sztuki Nowoczesnej, Europejskie Centrum Pieniądza, Dom Leona Wyczółkowskiego, Spichrze nad Brdą, Apteka Pod Łabędziem: wt., śr., czw. 10.00–18.00, pt. 12.00–20.00, sob.–niedz. 11.00–17.00, pon. nieczynne. Explozeum: wt.–niedz. 10.00–18.00, pon. nieczynne. Centrum Edukacji Muzealnej, godz. otwarcia: 9.00–15.00.
 - » **Muzeum Wodociągów: Hala Pomp**, ul. Gdańska 242, oraz **Galeria Wieży Ciśnień**, ul. Filarecka 1, muzeum@mwik.bydgoszcz.pl
 - » **Muzeum Oświaty**, ul. Curie-Skłodowskiej 4, tel. 523 426 590
 - » **Muzeum Wojsk Lądowych**, ul. Czerkaska 2, 85-641 Bydgoszcz, dyr. Wojciech Bartoszek, tel. 261 414 876. Godziny otwarcia: pon. nieczynne; wt., śr., pt. godz. 8.30–15.30; czw. 8.30–18.00, sob. 12.00–16.00, niedz. 10.00–14.00; wstęp wolny, muzeumwl.pl
 - » **Opera Nowaw Bydgoszczy**, dyr. Maciej Figas, ul. Focha 5, 85-070 Bydgoszcz, tel. 523 251 502, Dział Promocji i Obsługi Widzów oraz przedprzedaż biletów: tel. 523 251 655, fax 523 251 636. Kasa biletowa tel. 523 251 555. Obiekt dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, operanowa.bydgoszcz.pl
 - » **Otwarta Przestrzeń „Światłownia”**, ul. św. Trójcy 15, 85-224 Bydgoszcz, swiatlownia@onet.pl, swiatlownia.eu
 - » **Pałac Młodzieży**, ul. Jagiellońska 27, 85-097 Bydgoszcz, tel. 523 210 081, palac.bydgoszcz.pl, dyr. Magdalena Bereda
 - » **Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka** im. M. Rejewskiego, ul. Skłodowskiej-Curie 4, 85-094 Bydgoszcz, tel. 523 413 074; pbw.bydgoszcz.pl, dyr. Ewa Pronobis-Sosnowska
 - » **Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział Kujawsko-Pomorski**, ul. Warmińskiego 13, 85-087 Bydgoszcz, tel. 739 907 482, prezes Janusz Stanecki, sekretariat@pzechokp.pl
 - » **Stowarzyszenie Artystyczne „MÓZG”**, stowarzyszenie.mozg.art.pl, ul. Gdańska 10, 85-006 Bydgoszcz, tel. 523 455 195
 - » **Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży**, ul. Salezjańska 1, 85-792 Bydgoszcz, tel. 52 344 34 01, 600 371 696; 52 376 67 39 (po godz. 16.30); sswm-bydgoszcz@salezianie.pl
 - » **Teatr Kameralny w Bydgoszczy**, dyr. Mariusz Napierała, ul. Grodzka 14–16, 85-109 Bydgoszcz. Biuro: Centrum Kongresowe Opery Nova, ul. Focha 5, 85-070 Bydgoszcz, tel. 885 904 192, biuro@teatrkameralny.com, teatrkameralny.com
 - » **Teatr Pantomimy „DAR”**, dar.art.pl; teatrdar@wp.pl, tel. 523 407 468, 602 572 021, 602 257 675
 - » **Teatr Polski im. Hieronima Konieczki**, dyr. Beniamin Bukowski, al. Mickiewicza 2, 85-071 Bydgoszcz, tel. 523 397 841, kasa biletowa: czynna od śr. do pt. w godz. 14.00–18.00, al. Mickiewicza 2 (wejście od parku, od ul. 20 Stycznia 1920) oraz godzinę przed spektaklem, tel. 523 397 818, 885 607 090, bilety@teatrpolski.pl; teatrpolski.pl
 - » **Toniebajka**. Księgarnia dla wszystkich, ul. Focha 2, 85-070 Bydgoszcz, tel. 665 192 904
 - » **Towarzystwo Inicjatyw Kulturalnych**, ul. Dworcowa 62/2, 85-009 Bydgoszcz, tel. 523 213 371, prezes Maria Papala
 - » **Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy**, ul. Jezuitów 4, tel./fax 523 225 196, 523 454 434, tmmb.pl, biuro@tmmb.pl, skrytka pocztowa nr 17, 85-169 B 37, prezes Ireneusz Nitkiewicz. Biuro Zarządu czynne pon.–pt. 9–15
 - » **Towarzystwo Muzyczne im. Ignacego Jana Paderewskiego**, ul. Skargi 7, 85-018 Bydgoszcz, tel./fax 523 270 291, konkurspaderewskiego.pl, prezes prof. Katarzyna Popowa-Zydroń
 - » **Towarzystwo Operowe im. prof. Felicy Kryszewiczowej**, ul. Focha 5, 85-006 Bydgoszcz, prezes Zenona Tomczak, tel. 603 993 852, sekretarz zarządu Danuta Świącichowska
 - » **Towarzystwo Polsko-Austriackie**, Oddział B, Stary Rynek 5, 85-104 Bydgoszcz, tel. 609 678 277, lubomira.kubiak@gmail.com, prezes Lubomira Kubiak, dyżury w każdą drugą środę miesiąca
 - » **Towarzystwo Polsko-Niemieckie**, ul. Fordońska 120. Dyżury w każdy trzeci poniedziałek miesiąca w godz. 13–16, tpn1@wp.pl, facebook.com/tpn.Bydgoszcz, prezes Danuta Szczepaniak-Kucik, tel. 504 100 024, sekretarz Krystyna Bender-Dudziak, tel. 605 666 936
 - » **Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej**, prezes Beata Żmuda, tel. 693 925 911, wiceprezes Maria Pastucha, tel. 694 582 721, tpfp.byd.pl
 - » **Urząd Miasta, Biuro Kultury Bydgoskiej**, ul. Sielanka 8A (I piętro), 85-073 Bydgoszcz, tel. 52 58 58 189, fax 52 58 58 832, kbb@um.bydgoszcz.pl, p.o. dyr. Radosław Chmara.
 - » **Wędrowniczek – Klub Turystyczny**, prezes Adam Czachowski, tel. 523 251 635
 - » **Wojewódzka Miejska Biblioteka Publiczna** im. dr Witolda Bełzy w Bydgoszczy, dyr. Dagmara Reszkowska-Gierden, ul. Długa 39, 85-034 Bydgoszcz, tel. centrala 52 323 80 08, 52 33 99 200, tel. sekretariat 52 328 73 90, 52 3399 225, sekretariat@wmbp.bydgoszcz.pl, biblioteka.bydgoszcz.pl
 - » **Sopocki Dom Aukcyjny**, ul. Jagiellońska 47, 85-097 Bydgoszcz, tel. 602 593 826, sda.bydgoszcz.pl
 - » **Świetlica Ukraińska**, ul. Dworcowa 57/1, 85-009 Bydgoszcz, tel. 884 841 966, zahnitkoliliia@gmail.com, dyr. Liliia Zahnitko
 - » **Muzeum Fotografii przy WSG**, ul. Karpacza 52, wt.–pt. 11.00–17.00, sob. 10.00–14.00, pon. i niedz. nieczynne

Klub „Arka” BSM

» 14.09.2026, poniedziałek, godz. 17.30, ul. Konopnickiej 24A
Turniej Jednego Wiersza: otwarty konkurs poetycki z Towarzystwem Inicjatyw Kulturalnych

Szczegóły zabawy: 1. Napisz wiersz. 2. Przynieś wiersz na turniej. 3. Dokonaj autorskiej prezentacji wiersza przed żywą publicznością. Zabawa ma charakter otwarty i może w niej wystąpić każdy, kogo wiersz nie był wcześniej publikowany ani nagradzany. Tematyka wiersza dowolna.

Prowadzenie: Maria Krajewska.

» 28.09.2026, poniedziałek, godz. 16.30, ul. Konopnickiej 24A
Turniej gry w BINGO dla seniorów

Polepszamy koncentrację, poprawiamy pamięć, ćwiczymy spostrzegawczość i wyostriamo refleks. Prowadzenie: Sylwester Janik.

» 29.09.2026, wtorek, godz. 14.00, ul. Konopnickiej 24A
Aktywny Senior Arka: warsztaty tworzenia biżuterii z kamieni ozdobnych

Warsztaty rękodzielnicze rozwijające kreatywność, zmysł przestrzenny i sprawność manualną. Zajęcia prowadzone we współpracy ze Stowarzyszeniem „Miłośnicy Górzyskowa”. Obowiązują zapisy, ilość miejsc ograniczona. Prowadzenie: Monika Wawrzyniak i Beata Kowalczyk.

Zapisy do stałych sekcji klubowych

Gimnastyka dla seniorów, zajęcia w pon., śr. i pt. w godz.: I grupa 8.30, II grupa 9.30. Zajęcia plastyczne dla dzieci w każdy wt. i czw. od 15.00. Zajęcia z lalkarstwa dla dzieci w każdą środę od 15.00. Zajęcia tenisa stołowego dla seniorów (zajęcia indywidualne). Zajęcia komputerowe dla seniorów (zajęcia indywidualne). Klub Seniora, spotkania w pon. od 16.30. Sekcja Szachowa, zajęcia w pt. od 17.00. Sekcja Tenisa Stołowego, zajęcia w pon. od 18.00, śr. i czw. od 14.00, pt. od 15.30. Sekcja Gier Karcianych, zajęcia w pon. od 16.00, śr. od 15.00 i pt. od 15.00. Sekcja Szydełkowania i Robótek Ręcznych, zajęcia w czw. od 15.00. Sekcja Wzornictwa i Haftu (trwa nabór). Sekcja Scrabble, zajęcia w pon. od 16.15. Turniej gry w bingo dla seniorów, spotkania w pon. od 16.30. Klub Miłośników Kaktusów, spotkania we wt. od 17.00.

Dom Kultury „Orion” BSM

» 16.09.2026, środa, godz. 16:00,
ul. 16-tego Pułku Ułanów Wlkp. 1

Spotkanie Klubu Miłośników Sztuki

Występ sekcji poetyckiej „Kłosy Kaliope” Uniwersytetu III Wieku przy UKW.

» 23.09.2026, środa, godz. 16:00,
ul. 16-tego Pułku Ułanów Wlkp. 1

Turniej gry w BINGO dla seniorów

Polepszamy koncentrację, poprawiamy pamięć, ćwiczymy spostrzegawczość i wyostriamo refleks. Prowadzenie: Sylwester Janik.

» 30.09.2026, środa, godz. 17:30,
ul. 16-tego Pułku Ułanów Wlkp. 1

Salon Literacki Oriona

Wieczór autorski Piotra Grygiela. Prowadzenie Dariusz Lebiada.

Zapisy do stałych sekcji klubowych

Koło plastyczne dla dzieci (pon. i pt. 16.00–18.00). Kółko informatyczne dla seniorów (zajęcia indywidualne terminy do ustalenia z prowadzącym). Chór „Dzwon” (pt. o 17.00). Gimnastyka tai-chi (pon. i czw. 17.00). Gimnastyka dla seniorów i osób 50+ (wt. i pt. 8.30). Sekcja szachowa (wt., godz. 16.00). Sekcja Brydża (czw. 16.00). Sekcje ping-ponga (wt. i czw. o 14.00). Klub Miłośników Sztuki (śr., 16.00). Sekcja Szydełkowania i Robótek Ręcznych, (wt. od 16.00). Koło gier planszowych dla dzieci (pt. grupa 7–9 lat, godz. 18.00–20.00, sob. grupa +10 lat, godz. 11.00–14.00). Grupa relaksacji (wt. 17.00). Koło amatorskiej fotografii (wt. 18.00 co 2 tygodnie).

Dom Polski

» 18.09.2026, piątek, godz. 17.00, Dom Polski, ul. Grodzka 1

Koncert Charytatywny dla Stefana Pastuszewskiego

Koncert Charytatywny dla Stefana Pastuszewskiego, Honorowego Obywatela Bydgoszczy z udziałem bydgoskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Płomienie”. Podczas trwania koncertu przeprowadzona zostanie akcja charytatywna.

» 21-22.09.2026, poniedziałek–wtorek,
Biblioteka UKW, I piętro

Pamięć o przeszłości dla przyszłości – czyli Europejskie Dni Dziedzictwa w Bibliotece UKW

Tegoroczne wydarzenie nawiązuje do ogólnopolskiego hasła Europejskich Dni Dziedzictwa – *Przyszłość przeszłości* – przypominając, że przyszłość dziedzictwa zależy od naszej pamięci, troski i zaangażowania. To właśnie wspomnienia i twórczość mieszkańców, rodzinne fotografie, architektura, dzieła sztuki i lokalne historie tworzą opowieść o miejscu, w którym żyjemy. Chroniąc je i przekazując kolejnym pokoleniom, sprawiamy, że przeszłość pozostaje żywa i nadal kształtuje naszą tożsamość. Przez dwa dni zaprosimy Państwa do wspólnego odkrywania różnych wymiarów dziedzictwa – od rodzinnych archiwów i historii zapisanych we wspomnieniach mieszkańców, przez miejską przestrzeń i architekturę, aż po wydarzenia, które na trwałe wpisały się w dzieje Polski.

Program wydarzenia:

» 21.09.2026, poniedziałek

9.00–10.30: Gra miejska *Ale kino!*. Start: Wielkie Krzesła – instalacja na Wyspie Młyńskiej; meta: Biblioteka UKW.

11.00–11.45: *Tajemnice Pomnika Grunwaldzkiego – historia ukryta w brązie i kamieniu*, prelekcja Mirosława Rosińskiego.

12.00–13.00 Otwarcie wystawy rysunków tuszem Arkadiusza Krzemińskiego pt. ***Mury w kałamarzu zamknięte*** (wystawa prezentowana będzie do 9.10.2026)

Arkadiusz Krzemiński – ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy i Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. W 1992 r. uzyskał tytuł magistra sztuki na wydziale grafiki projektowej. Swoje życie zawodowe połączył skutecznie z wykształceniem, pracując jako grafik projektowy w branży poligraficznej i reklamowej. Uprawia również rysunek i malarstwo. Swoje prace wykonuje: tuszem, pastelem suchym i akwarelą. W swoich pracach przedstawia architekturę i pejzaż. Szczególną uwagę poświęca architekturze historycznej.

» 22.09.2026, wtorek

11.00–17.00 Atlasu Pamięci Bydgoskiej. Dni otwarte w Pracowni „Pamięć Bydgoszczan i Regionu”; mieszkańcy będą mogli przynieść rodzinne fotografie i albumy, aby je zdigitalizować oraz wzbogacić tworzone wspólnie archiwum pamięci miasta.

Szczegółowe informacje o wydarzeniu na stronie Biblioteki UKW w zakładce wydarzenia/dni dziedzictwa: <https://biblioteka.ukw.edu.pl/dni-dziedzictwa/560/>

.....

» 16.09.2026, środa, godz. 12.00, Biblioteka UKW, II piętro, wstęp wolny (wystawa czynna do odwołania)

A. Krzemiński, *Focha pod arkadami*

Wystawa prac uczniów i absolwentów Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Bydgoszczy: *Poczuj sztukę miasta / Obrazy świadomości – spis z natury – wernisaż*

Zaprezentowane zostaną prace powstałe w ramach dwóch projektów Programu Grantowego WENA, realizowanych w latach 2023–2024 oraz 2024–2025.

W ramach projektu *Poczuj sztukę miasta* uczestnicy przyjrzyli się wybranym, charakterystycznym bydgoskim budynkom – zbierali informacje na ich temat, a następnie przedstawili je w ciekawy i przystępny sposób: za pomocą grafik pokazujących wygląd i odbiór budynków oraz makiet przestrzenno-sensorycznych wykonanych na drukarce 3D.

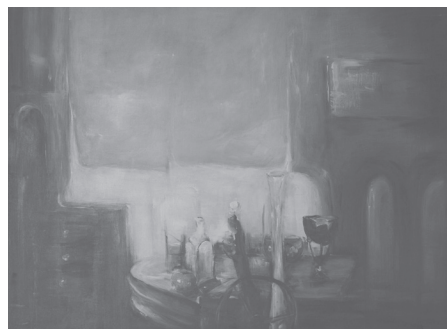
Z kolei projekt *Obrazy świadomości – spis z natury* zakładał połączenie pracy twórczej w terenie z profilaktyką zdrowia psychicznego – tradycyjnym plenerom malarskim towarzyszyły treningi uważności z elementami jogi i medytacji oraz rozmowy ze specjalistami.

Zmysły, doświadczanie i tworzenie – to słowa kluczowe dla obu projektów, łączące ich idee. Ekspozycja będzie stanowiła również ważny ukłon w stronę osób niewidomych i niedowidzących, łącząc tradycyjnie pokazane plenery malarskie z projektowaniem sensorycznych form przestrzennych.

Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński

» 17.09.2026, czwartek, godz. 18.00, ul. Chocimska 5

Otwarcie wystawy obrazów Soni Zengel pt. *Cztery pory martwej natury – część III Lato*

Sonia Zengel - Wnętrze z czerwonym jabłkiem

Sonia Zengel, w 1974 uzyskała dyplom na Politechnice Poznańskiej, w latach 1980-1984 studiowała malarstwo u prof. Kazimierza Śramkiewicza z PWSSP w Gdańsku. Zajmuje się malarstwem, rysunkiem, publicystyką kulturalną i pracą pedagogiczną. Jest autorką 40 wystaw indywidualnych. Uczestniczyła w kilkudziesięciu wystawach zbiorowych w Polsce i zagranicą. Odbyla wiele podróży artystycznych m.in. w 2002 podróż artystyczno-duchową Kair-Syria-Jerozolima. Jest członkiem Stowarzyszenia Pastelistów Polskich. W 2002 została nagrodzona Medalem Prezydenta Miasta za szczególne zasługi dla Bydgoszczy, a w 2013 Medalem za Twórczy Wkład w Kulturę Chrześcijańską.

„Rozpatrywana zaś z tego punktu widzenia sztuka artystki okazuje się być nader jednolita. To zaś, że poszczególne dzieła oraz też ich cykle, bo Zengel pracuje cyklami, różnią się od siebie formalnymi rozwiązaniami... Cóż, nasze uczucia są bardziej jeszcze odległe od siebie, a jednak mieszczą się w granicach tej samej osobowości i są dla niej reprezentatywne, a to przecież właśnie myśli i uczucie

szukają w sztuce właściwej sobie formy. Nigdy na odwrót. Przynajmniej w dobrej i nade wszystko autentycznej sztuce, a Zengel jest autentyczną artystką”. (Jerzy Madeyski)

» 17.09.2026, czwartek, godz. 18.00, ul. Chocimska 5

Odrębne natury: spotkanie poetyckie z udziałem: Joanny Gładkowskiej-Rosińskiej, Małgorzaty Grajewskiej, Magdaleny Józwiak, Justyny Kubiak, Krystyny Mazur, Aliny Rzepeckiej i Lucyny Siemińskiej

Joanna Gładkowska-Rosińska (ur. 1986) – nauczycielka języka polskiego i dziennikarstwa, członkini Grupy Literackiej Et Cetera (aktualnie nieco mniej aktywnej). Autorka książek *Halo, poezja* (2006), *Prosto z moich oczu* (2017) oraz współautorka antologii *The Best Off. Wykop z miasta, Patologos, Nasze Niepodległości* i innych.

Małgorzata Grajewska (ur. 1966 w Bydgoszczy) – nauczycielka polonistka i poetka. Debiutowała w 2013 r. zbiorem trenów pt. *blisko bliżej za daleko*. W 2017 r. wydała książkę poetycką pt. *Podpalam żyrafę*, a cztery lata później *Obecność, prawie czułość*. Należy do SPP oddział Bydgoszcz.

Magdalena Józwiak ukończyła filologię angielską na UMK w Toruniu i pracuje zawodowo jako lektorka języka angielskiego. Zadebiutowała indywidualną wystawą fotografii pt. *Przypomnienia* w galerii toruńskiego Domu Muz 1996 roku. W tym samym roku została finalistką 32 Studenckiego Festiwalu Piosenki Studenckiej w Krakowie, gdzie wykonała między innymi utwór do własnego tekstu. Fotografie prezentowała na kilkunastu wystawach (w tym sześciu indywidualnych), a kilka ukazało się w różnych publikacjach. W 2015 roku była finalistką 10 edycji „Połowu” zorganizowanego przez Biuro Literackie. W 2025 roku wydała tom poetycki *Zasiew*.

Justyna Kubiak ur. w Bydgoszczy, od kilkunastu lat mieszka w Solcu Kujawskim. Ukończyła historię, podyplomowo bibliotekoznawstwo i dziennikarstwo. Pracuje w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, w dziale zbiorów specjalnych. Współtworzy projekt „Archiwum Historii Mówionej-Pamięci Bydgoszczan i Regionu”. Autorka tomu poetyckiego *Kaligrafia* (2022). Współautorka wydawnictwa sołeckiej grupy poetyckiej *Hotel Słów. Początek* (2024).

Krystyna Mazur – Animator kultury, zajmuje się popularyzacją poezji. Debiutowała w pokonkursowym almanachu Poczty Poetyckiej Radia Koszalin (2002). Wydała

pięć książek poetyckich: *Księżyc od kota silniejszy* (2008), *Detoks* (2011), *Poemat kresowy* (2015) *Przyciąganie niezemskie* (2018) i *Wspólna przestrzeń* (2019) oraz opowiadania oniryczne *Nie zamawiałam budzenia* (2021).

Alina Rzepecka ur. 15.01.1960 w Lipnicy. Ukończyła matematykę na WSP Bydgoszcz oraz studia podyplomowe matematykę z informatyką. Należy do SPP, RSTK Bydgoszcz, Grupa Literacka Dysonans Wrocław, Gdański Klub Poetów. Autorka trzech książek poetyckich: *Bezsensowność* (Wrocław 2004), *Oswajanie snów* (Bydgoszcz 2014) i *Punkty styczności* (Bydgoszcz 2018). Autorka wielu tekstów piosenek. Współautorka almanachów, wieloletnia opiekunka utalentowanej literacko młodzieży.

Lucyna Siemińska, ur. 6 X 1962 r. w Bydgoszczy. Wydała 10 książek poetyckich i zbiór opowiadań. Laureatka kilku konkursów. Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Stowarzyszenia Autorów Polskich i Gdańskiego Klubu Poetów. Publikowała w wielu czasopismach literackich, antologiach polskich i międzynarodowych, a wybrane utwory były tłumaczone na angielski i ukraiński. Píše również recenzje w Internecie prowadzi blog poświęcony twórczości własnej.

**Galeria Miejska
bwa**

GALERIA
MIEJSKA BWA
W BYDGOSZCZY

» 22.09.2026, g.18.00, Galeria Miejska bwa w Bydgoszczy, ul. Gdańska 20, wstęp wolny

***Dzieci w PRL-u. Podróż nostalgiczna* – wystawa z kolekcji Muzeum Dzieciństwa Marii Wieczorek – wernisaż z oprowadzaniem kuratorskim**

Kurorka: Maria Wieczorek

Koordynacja wystawy: Danuta Pałys

Jak wyglądało dzieciństwo w czasach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej? Jakimi zabawkami najmłodszy bawili się w domu, w co grano na podwórku i czego używano w szkole?

Od 22.09.2026 roku w Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy prezentowana będzie wystawa pt. *Dzieci w PRL-u. Podróż nostalgiczna*, przybliżająca realia dzieciństwa w Polsce od lat 50. XX wieku do 1989 roku. Wśród prezentowanych obiektów znajdują się zabawki (pojazdy, żołnierzyki, gry planszowe), książki i czasopisma, szkolne przybory, stroje oraz przedmioty codziennego użytku. Nie zabraknie również bohaterów dziecięcej kultury popularnej, obecnych w literaturze i telewizji. Choć dominują przedmioty produkowane seryjnie, warto

pamiętać, że w świecie ograniczonego dostępu do dóbr i mediów ogromną rolę odgrywała wyobraźnia. Wystawa *Dzieci w PRL-u. Podróż nostalgiczna* – to propozycja zarówno dla osób, które pamiętają tamte czasy, jak i dla tych, którzy znają PRL jedynie z opowieści. /Maria Wieczorek/ Wystawa czynna do: 22.11.2026.

Obchody święta 1 Maja w przedszkolu w Warszawie przy ul. Grzybowskiej nr 12/14. Grupa dzieci z chorągiewkami, 1978 r. z zasobu Narodowego Archiwum Cyfrowego

» 29.09.2026, wtorek, g.18.00 Galeria Miejska bwa w Bydgoszczy, ul. Gdańska 20, wstęp wolny

Tom Swoboda: *Hyperborea* – wernisaż z oprowadzaniem autorskim

Kurorka: Danuta Milewska

Partnerem Wystawy jest Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury 2026.

Hyperborea oznacza „poza wiatrem północnym” lub „kraj za północą”. Wystawa Toma Swobody zatytułowana tym słowem jest opowieścią o bardzo osobistej podróży ku obszarom pozostającym poza zasięgiem znanych map i jednoznacznych definicji. To próba dotarcia do miejsc istniejących pomiędzy pamięcią a wyobraźnią, doświadczeniem a snem, rzeczywistością a jej wewnętrznym obrazem.

Hyperborea jest przestrzenią poszukiwania – symbolicznym terytorium, gdzie możliwe staje się przekroczenie utartych sposobów patrzenia i odnalezienie nowych relacji pomiędzy człowiekiem, pamięcią i światem. Autorska narracja Swobody nie prowadzi do jednoznacznych odpowiedzi. Tworzy raczej warunki dla spotkania z obrazem, który wylania się stopniowo, niczym krajobraz odsłaniający

się w trakcie wędrówki poza granice tego, co rozpoznane.

Tom Swoboda jest artystą wizualnym pracującym z fotografią, obiektem, instalacją i narracją przestrzenną. W swojej praktyce bada mechanizmy widzenia, relacje władzy oraz granice pomiędzy tym, co ludzkie i nieludzkie, łącząc refleksję posthumanistyczną z doświadczeniem pamięci, snu i stanów przejściowych. Jego prace były prezentowane w galeriach i instytucjach sztuki współczesnej w Polsce i za granicą, w ramach wystaw indywidualnych i zbiorowych. Współpracuje z kuratorami, artystami i instytucjami kultury, realizując projekty sytuujące się na styku sztuki, teorii i krytyki wizualnej. Jego praktyka charakteryzuje się formalną oszczędnością i precyzją, w których obraz staje się narzędziem analizy współczesnych struktur społecznych i kulturowych. Uczestnik programu rezydencyjnego Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy w Białowieskim Parku Narodowym w ramach autorskiego projektu *Hyperborea* (2026).

» 30.09.2026, środa g. 18.00, Galeria Miejska bwa w Bydgoszczy, ul. Gdańska 20, wstęp wolny

ROZMOWA IMPROWIZOWANA (do wystawy *Hyperborea*)

Uczestnicy rozmowy: Tom Swoboda – polski artysta wizualny, twórca wystawy *Hyperborea*; Urszula Zajackowska – polska botaniczka, poetka, eseistka, animatorka kultury i artystka wideo; **Michał Górczyński** – polski klarncista i kameralista, kompozytor.

Moderowanie: Łukasz Wudarski – historyk sztuki, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Animacji w Toruniu.

Kuratorka wystawy i *Rozmowy Improvizowanej*: Dagnuta Milewska

Wystawa *Hyperborea* w swej warstwie zagadnień, z którymi artysta pracował wobec przyrody, opiera się m.in. na doświadczeniu prastarych drzewostanów Puszczy Białowieskiej, eksplorowanych przez artystę podczas rezydencji artystycznej w tymże parku narodowym, organizowanej przez Galerię Miejską bwa w Bydgoszczy wiosną tego roku. Za pomocą fotografii lasu wystawa ukazuje pierwotność i złożoność połączenia z naturą. Autorska narracja Swobody nie prowadzi do jednoznacznych odpowiedzi. Tworzy raczej warunki dla spotkania z obrazem, który wyłania się stopniowo, niczym krajobraz odsłaniający się w trakcie wędrówki poza granice tego, co rozpoznane.

ROZMOWA IMPROWIZOWANA to przestrzeń do spotkania porządków percepcyjnych zaproszonych twórców, którzy poruszają się w różnych dziedzinach sztuki, nauki i natury. Tworzą oni swoje relacje z naturą

w oparciu o to, co najbliższe ich istocie: granice między tym, co ludzkie, a tym, co nieludzkie, refleksje posthumanistyczne, botanika leśna i literatura, dźwięk i słuchanie lasu. Wydarzenie organizowane w ramach Próby Dźwięku vol. 3

» wrzesień 2026, Galeria Miejska bwa w Bydgoszczy, ul. Gdańska 20

Dziecko na warsztat: *Odcisk Miasta*

Wakacje się skończyły, ale my nadal trwamy w letniej propozycji warsztatów. Spotkajmy się w przestrzeni miasta i sprawdźmy jaką teksturę ma Bydgoszcz. Poszukamy ciekawych wypukłości i wklęsłości, odkryjemy małe rzeźby i faktury. Wszystko zapiszemy w osobistych notatnikach-pamiątnikach.

Spotkania odbywają się po ustaleniu, dnia i godziny z grupą - wstęp wolny. Obowiązują zapisy: tel. 52 339 30 62 lub agnieszka.gorzaniak@galeriabwa.bydgoszcz.pl, karolinapikosz@galeriabwa.bydgoszcz.pl, karolinarybka@galeriabwa.bydgoszcz.pl.

Prowadzenie: Agnieszka Gorzaniak, Karolina Pikosz i Karolina Rybka – kuratorki Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy

Dziecko na warsztat, fot. Agnieszka Gorzaniak

PAMIĘTNIK
GAPIÓW
2026

Bydgoszcz jaką pamiętam

Hasło edycji 2026:
DŹWIĘKI MIASTA

NABÓR TEKSTÓW DO 15.10.2026

» do 15.10.2026

Pamiętnik gapiów 2026 – nabór tekstów!

Do 15 października, pod adresem: biuro@koloroffon.pl, czekamy na wasze wspomnienia do 6. części *Pamiętnika gapiów*. W tej edycji skupimy się na „DŹWIĘKACH MIASTA”, zarówno tych muzycznych (kapele, koncerty, bydgoskie albumy muzyczne itp.), jak i całkiem pozamuzycznych (tutaj zachęcamy do pisania np. o industrialnym hałasie dawnej Bydgoszczy – o bydgoskich fabrykach i zakładach przemysłowych, jak Romet, Eltra, Kobra, Modus, FOD czy też Zachem), ale też np. o dźwiękach waszych osiedli – o tym, że rano, w dzieciństwie, budził was dźwięk tramwaju albo odgłos rozładunku towaru w pobliskim samie itd. Wybrane wspomnienia ukażą się przedpremierowo w internetowym wydaniu „Gazety Wyborczej Bydgoszcz”, a następnie, w grudniu, w 6. części naszej, cieszącej się niesłabnącą popularnością, książki, dostępnej w bydgoskich księgarniach oraz Internecie. Przedpremierowo spotkamy się w Domu Liter. Centrum Literatury i Pisma na klimatycznym wieczorze wspominkowym, a uroczysta premiera wydawnictwa odbędzie się w gościnnych murach Młynów Rothera. Wasze teksty – o długości podyktowanej granicą rozsądku, w formacie .doc, .docx lub .rtf, wraz ze zdjęciami z domowego archiwum (nadsyłanymi jako

załączniki do maila, nie wstawianymi do pliku tekstowego!), slijcie śmiało do 15 października na adres: biuro@koloroffon.pl. Projekt jest inspirowany kultową książką prof. Zbigniewa Raszewskiego *Pamiętnik gapia*. Bydgoszcz, *jaką pamiętam* z lat 1930–1945. Organizator: Stowarzyszenie Koloroffon. Wpółfinansowanie: miasto Bydgoszcz. Partnerzy: Dom Liter. Centrum Literatury i Pisma, Młyny Rothera, „Gazeta Wyborcza Bydgoszcz”.

INF. STOWARZYSZENIE KOLOROFFON

Kujawsko-Pomorskie
Centrum Kultury

KUJAWSKO-POMORSKIE
CENTRUM KULTURY
W BYDGOSZCZY

» 2.09.2026, środa, godz. 18.00, wstęp wolny

Premiery: Bydgoszczanie w obiektywie – spotkanie z Bogną Derkowską-Kostkowską

Prowadzenie: Alicja Dużyk, Krystian Strauss

Bydgoszczanie w obiektywie. Ilustrowany leksykon fotografów 1844–1920 (2026) jest pierwszym kompendium wiedzy o bydgoskich fotografach. Zawiera 167 haseł, w tym biogram pierwszego miejscowego dagerotypisty, 9 not dotyczących fotografistek oraz 6 na temat firm fotograficznych działających w Bydgoszczy. Zamieszczone w nim fotografie pochodzą z kolekcji Krystiana Straussa, pocztówki udostępniła Anna Perlik-Piątkowska. Publikacja została objęta honorowym patronatem Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy.

Bogna Derkowska-Kostkowska – historyk sztuki. Pracowała w Muzeum Okręgowym oraz w Pracowni Dziedzictwa Kulturowego KPCK (w latach 1992–2024), którą kierowała przez 8 lat. Publikowała m.in. w „Materiałach do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, „Kronice Bydgoskiej” czy „Kalendarzu Bydgoskim”. Należała do ekspertów-konsultantów szlaku bydgoskiego dziedzictwa przemysłowego TeH₀ w ramach europejskiego projektu SHIFT-X. W latach 2016–2024 współtworzyła zespół zajmujący się koordynacją Europejskich Dni Dziedzictwa w woj. kujawsko-pomorskim.

» 5.09.2026, sobota, godz. 11.00, wstęp wolny

Słowa i emocje: Wszyscy jesteście różni – warsztaty empatycznej komunikacji z osobami neuroatypowymi

Prowadzenie: Martyna Żebrowska

Zapraszamy rodziny z dziećmi w wieku 5–12 lat na go-

dzinne warsztaty, które łączą praktyczne podejście z konkretnymi ćwiczeniami. Celem zajęć jest oswojenie różnic między ludźmi, lepsze zrozumienie tego, czym jest niepełnosprawność, rozwijanie empatii i uważności, budowanie postawy akceptacji oraz wzmacnianie relacji w grupie.

Dzięki warsztatom uczestnicy lepiej poznają potrzeby osób mierzących się z wyzwaniami, jakie niesie neuroatypowość. To także okazja do pokazania dzieciom, jak otwierać się na różnorodność i lepiej rozumieć otaczający je świat. Przekazana wiedza i wspólne ćwiczenia mają pomóc w budowaniu wzajemnego zrozumienia oraz pokazać, że bycie innym wcale nie jest wadą.

» 8.09.2026, wtorek, godz. 18.00, wstęp wolny

Premiery: *Sakiewka i Muszkiet. Królewskie Miasto Bydgoszcz 1621* – spotkanie z Jerzym Radczukiem

Prowadzenie: Alicja Dużyk

Sakiewka i Muszkiet to pasjonująca saga rodzinna, która łączy przygodę z rzetelnym odtworzeniem realiów historycznych, rozgrywająca się w latach 1620–1621. Jej bohaterem jest średniozamożna rodzina kupiecka z Bydgoszczy, handlująca m.in. drewnem szkleniczym, budowlanym i opałowym wzdłuż Wisły od Gdańska do Sandomierza.

Jerzy Radczuk – z wykształcenia inż. mechanik, z zawodu przedsiębiorca. Obecnie jest emerytem i, jak podkreśla, „szczęśliwym małżonkiem, ojcem dwojga dzieci i dziadkiem pięciu wnuków”. Historia w jego życiu pojawiała się od przedszkola, gdyż rodzice nie czytali synowi bajek, lecz *Trylogię*. W 2023 roku Jerzy Radczuk wydał książkę *Historia żegluga i budownictwa okrętowego Europy Północnej do końca XVI w.* Należy do Grupy Plastycznej IMPRESJA działającej w Klubie LOGISTYK I Brygady Logistycznej Wojska Polskiego, działał w Towarzystwie Pamięci Powstania Wielkopolskiego, jest członkiem Kabaretu GALIMATIAS, współpracuje z Akademią Patriotyczną.

» 12.09.2026, sobota, start drużyn w godz. 10.00–12.20, ul. Dworcowa 89, koszt udziału 20 zł od drużyny, obowiązują zapisy

Bydgoszcz w XIX wieku – gra miejska

Zapraszamy do udziału w grze miejskiej, podczas której przeniesiecie się do Bydgoszczy z maja 1914 roku – miasta u schyłku *belle époque*, tętniącego życiem i przeżywającego czas rozkwitu. Czekają na Was podróże ulicami bydgoskiego Śródmieścia i spotkanie z historią

zapisaną w jego przestrzeni. Wsiadacie na dworcze, a przed Wami obce miasto. Kupujecie plan Bydgoszczy, który ma pomóc wykonać zadania. Macie niewiele czasu, a przed Wami kilka miejsc do odnalezienia i zagadek do rozwiązywania. Czy uda się Wam rozszyfrować wskazówki i odnaleźć w Bydgoszczy roku 1914?

Pierwsza wyrusza na trasę o godz. 10.00, następnie rozpoczynają zabawę co 10 minut. Przewidywany start ostatniej drużyny to godz. 12.20. Kapitanowie drużyn otrzymają informację o godzinie startu swojej drużyny do 11.09.2026 roku. Drużyna może liczyć od 2 do 6 osób. Szacunkowy czas przejścia gry wynosi 80 minut. Podsumowanie oraz wręczenie nagród odbędą się bezpośrednio po dotarciu danej drużyny do mety. Trasa: 3,7 km.

Liczba miejsc ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń. Zapisy prowadzimy do 8.09.2026 roku (e-mail: zabytki@kpck.pl). Warunkiem udziału jest akceptacja regulaminu (do pobrania na www.kpck.pl).

» 16.09.2026, środa, godz. 18.00, bilety w cenie 35 zł do nabycia w siedzibie KPCK oraz na bilety.na.pl.

Jazz u Hoffmana: Leszek Kułakowski Trio

Leszek Kułakowski Trio to jazzowy kalejdoskop muzyczny inspirowany m.in. Chopinem, Moniuszką, Komedą i Witkacym. Zespół wykonuje zarówno kompozycje mistrzów, jak i utwory własne.

Leszek Kułakowski – kompozytor, pianista jazzowy zwany przez krytykę „wizjonerem jazzu”, teoretyk muzyki, założyciel kierunku Jazz i muzyka estradowa w Akademii Muzycznej w Gdańsku. Pomysłodawca i dyrektor artystyczny międzynarodowego Komeda Jazz Festival oraz Konkursu Kompozytorskiego im. Krzysztofa Komedy.

Jacek Pelc – perkusista; absolwent Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Akademii Muzycznej w Katowicach. Jest jednym z najbardziej twórczych polskich jazzmanów. Współpracował m.in. z: Jarosławem Śmie-

taną, Zbigniewem Namysłowskim, Milanem Svobodą, Janem Ptaszymem Wróblewskim.

Piotr Kułakowski – kontrabasista; Współpracował z czołowymi muzykami polskimi, m.in.: Januszem Muniakiem, Jarosławem Śmietaną, Tomaszem Szukalskim, Maciejem Sikafą,, zagranicznymi: Rolfem Zielke, Christianem Knoche, Ulli Orthem, Michaeliem Kulickiem, Christophem Titzem oraz Eddie Hendersonem. Koncertuje z nim w najbardziej uznanych salach koncertowych Europy. W 2019 roku wraz z Nigel Kennedy Band odbył trasę koncertową po Australii. Nagrał ponad 30 płyt.

» 18.09.2026, piątek, godz. 18.00, wstęp wolny

Nieprzerwana nić – wernisaż tkanin z rodzinnej, wielopokoleniowej pracowni tkackiej „Krajka” z południowego Podlasia

Nieprzerwana nić to nie tylko tytuł najbliższej wystawy, ale też historia rodziny, w której miłość do tkania trwa już blisko sto lat, a obecnie aktywnie tkają w niej cztery pokolenia: Irena Skorupska, jej córki – Barbara Czarnocka i Magdalena Papakul, wnuczka Zofia Kiepylak i prawnuczka Hanna Długoszka. Panie pochodzą z południowego Podlasia, a miejscem, do którego prowadzi je „nieprzerwana nić”, jest Pracownia Tkacka „Krajka” w miejscowości Mordy (w pobliżu Siedlec).

Wystawę można zwiedzać do 13 listopada 2026 roku. Dzień później odbędą się pokazy i warsztaty tkackie.

» 19.09.2026, sobota, godz. 11.00, ul. Toruńska 28 w Bydgoszczy, koszt (obejmujący dziecko i opiekuna) 40 zł, bilety do nabycia wyłącznie na biletyna.pl

Ceramika dla Każdego – warsztaty dla dzieci (4–10 lat) wraz z opiekunami

Dzieci wraz z opiekunami pracują w glinie, w materiale, który jest bardzo plastyczny i przyjazny, a po wypaleniu trwały. Poznaj także techniki formowania

prostych form użytkowych. Wypalone prace są malowane i zabierane do domu. Na zajęciach powstają figurki, płaskorzeźby, a także formy użytkowe jak kubki, doniczki czy wazonny.

Czas trwania zajęć: 1 godzina zegarowa.

» 19.09.2026, sobota, godz. 12.00, Wieża Ciśnień, ul. Filarecka 2 w Bydgoszczy, wstęp wolny

Wojewódzka inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa

Tegoroczne EDD odbywają się pod hasłem *Przyszłość przeszłości. Dziedzictwo w zagrożeniu*, przypominającym o wartości dziedzictwa kulturowego oraz potrzebie jego ochrony. Wybór miejsca inauguracji nie jest przypadkowy. Wieża Ciśnień w Bydgoszczy doskonale wpisuje się w hasło obchodów. Zabytki techniki nierzadko pozostają w złym stanie technicznym, co prowadzi do ich stopniowej degradacji. Bydgoska Wieża Ciśnień stanowi jednak znakomity przykład udanej rewitalizacji. W programie m.in.: prelekcja Bogny Derkowskiej-Kostkowskiej poświęcona zabytkom techniki; koncert zespołu Runo z Torunia; wystawa fotogramów przedstawiających zabytki techniki opisane w przewodniku.

» 19.09.2026, sobota, godz. 13.00, ul. Toruńska 28 w Bydgoszczy, koszt 50 zł, bilety do nabycia wyłącznie na biletyna.pl

Ceramika dla Każdego – warsztaty dla dorosłych

Czas trwania zajęć: 2 godziny zegarowe.

» 19.09.2026, sobota, godz. 16.00, wstęp wolny

Pamięć: Raj bez Ewy. 98. urodziny Jerzego Sulimy-Kamińskiego – spotkanie z Elżbietą Kamińską-Zielińską i Kamilą Zielińską

Prowadzenie: Ania Spychaj

Gość specjalny: Julian Nowicki – autor muralu

W programie uroczystość wręczenia nagród w konkursie na esej poświęcony Jerzemu Sulimy-Kamińskiemu organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 19 im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy. Podczas jubileuszu 98. urodzin pisarza odbędzie się premiera wznowionej powieści *Raj bez Ewy*. Powieść porusza tematy, które i dziś są aktualne. Rozgrywa się głównie w Bydgoszczy, nad Brdą, w otoczeniu lasów i podmiejskiego krajobrazu. To przejmująca historia mężczyzny, dla którego rodzina i dom miały stać się najważniejszym dziełem życia.

» 22.09.2026, wtorek, godz. 17.00, wstęp wolny

Bydgoski Trójkąt Literacki: uroczystość wręczenia nagród w 2. edycji konkursu poetyckiego Zauważeni oraz premiera książki pokonkursowej

Koordinacja: Joanna Gładkowska-Rosińska.

We wrześniu 2026 roku ukaże się drugi tom poezji młodziży z bydgoskich szkół średnich i szkół podstawowych pt. *Zauważeni*. Przedsięwzięciu patronują VIII Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy oraz Stowarzyszenie Pisarzy Polskich Oddział Bydgoszcz. Książka jest jednym z rezultatów konkursu realizowanego w ramach Bydgoskich Grantów Oświatowych, którego celem jest wyłonienie talentów poetyckich wśród młodych Bydgoszczan oraz zachęcenie ich do współpracy ze starszymi pokoleniami literatów.

» 22.09.2026, wtorek, godz. 18.00, wstęp wolny

Bydgoski Trójkąt Literacki: Literatura w Centrum – Lucyna Siemińska, Hanna Strychalska, Jan Wach – trójspotkanie

Prowadzenie: Bartłomiej Siwiec

Lucyna Siemińska – urodzona w Bydgoszczy, poetka, autorka recenzji. Publikowała m.in. w „Akancie”, „Bezkrésie”, „Artis”. Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Stowarzyszenia Autorów Polskich i Gdańskiego Klubu Poetów.

Hanna Strychalska – eistka, historyk sztuki i redaktor książek, związana przede wszystkim z Bydgoszczą i tutejszym środowiskiem plastycznym i literackim. Autorka szkiców krytyczno-artystycznych, relacji z sesji naukowych, literackich i filozoficznych.

Jan Wach – urodzony w Bydgoszczy, animator kultury, współuczestnik grupy faktu poetyckiego „Parkan”, założyciel galerii sztuki ITK Sicienko, która współpracowała z Galerią Autorską Jana Kaji i Jacka Solińskiego. Autor tomików wierszy: *Mały opis* (1977), *Nekrologi poetyckie* (1980), *an ach* (1980), *Po sobie* (1982), *Miłość bierze się z góry światła* (2005), *Zawsze będą obiekty przykuwające uwagę* (2007), *Chodźmy na miasto* (2009).

23.09.2026, środa, godz. 17.00, wstęp wolny **Bydgoski Trójkąt Literacki: EKG kariery – spotkanie z Maciejem Siembiedą**

Prowadzenie: Ewa Krupa

Maciej Siembieda – pisarz, publicysta, jeden z najpopularniejszych twórców powieści sensacyjnych

w Polsce. Zanim zaczął pisać powieści, był reporterem prowadzącym śledztwa historyczne; publikował m.in. w „Polityce” i paryskiej „Kulturze”. Zadebiutował w wieku 56 lat. Autor m.in. serii powieści, których bohaterem jest ekspert od śledztw historycznych – Jakub Kania, oraz polsko-greckiej trylogii (*Katharsis*, *Nemezis*, *Kairos*). W książkach po mistrzowsku wykorzystuje elementy prawdziwych historii, nadając im sensacyjną ramę i tempo, co sprawia, że jest jedną z najoryginalniejszych postaci literatury kryminalnej i sensacyjnej w Polsce. Nominowany do Nagrody Literackiej Nike 2026. Trzykrotny laureat tzw. polskiego Pulitzera, czyli Nagrody Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Trzykrotny zdobywca Nagrody Wielkiego Kalibru, dwukrotny tytułu Książki Roku Lubimyczytać.pl oraz nagrody Onetu „O!Lśnienia” w dziedzinie literatury. Dziesięć jego tytułów czeka na ekranizację.

» 23.09.2026, środa, godz. 19.00, wstęp wolny

Bydgoski Trójkąt Literacki: Pomiędzy Żarem a Chłodem – spotkanie z Weroniką Mathią

Prowadzenie: Ania Spychaj

Weronika Mathia – dziennikarka, copywriterka, politolożka. Autorka pięciu powieści kryminalnych: *Żar* (2023), *Szept* (2024), *Rój* (2024), *Rdzeń* (2025), *Chłód* (2026). Laureatka podwójnej korony na Międzynarodowym Festiwalu Kryminału we Wrocławiu, na którym, za powieść *Szept*, otrzymała Nagrodę Wielkiego Kalibru oraz Nagrodę Czytelników. Jej *Żar* zwyciężył w plebiscycie portalu Lubimyczytać.pl w kategorii Debiut Roku.

Recenzenci podkreślają, że w prozie Weroniki Mathii istotne są nastroj, klimat oraz sceneria zbrodni.

» 24–25.09.2026, czwartek–piątek, wstęp wolny

XIV Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Architektura Miast”: Dekoracja czy nośnik treści? Zewnętrzny detal w architekturze XIX i XX wieku

W tym roku tematem konferencji jest detal architektoniczny zdobiący fasady i elewacje budynków o różnym charakterze i proveniencji, zarówno prywatnych, jak i publicznych. Postaramy się, aby zagadnienie to zostało pokazane w możliwie szerokim ujęciu, uwzględniającym historię realizacji, znaczenia ideowe związane z funkcją budynku, wykorzystywanie nowatorskich technologii i rozwiązań budowlanych, ale również zmieniające się mody i społeczny odbiór. Na konferencji pojawią się naukowcy i badacze z różnych ośrodków w Polsce. Konferencja stanowi kontynuację cyklu zainicjowanego w 2008 roku. Od 2016 roku tematyczne sesje naukowe odbywają się we wrześniu każdego i są okazją do zgłębiania zagadnień z zakresu architektury XIX i XX wieku ukierunkowanych tematem przewodnim.

» 26.09.2026, sobota, godz. 11.00, ul. Toruńska 28 w Bydgoszczy, koszt (obejmujący dziecko i opiekuna) 40 zł, bilety do nabycia wyłącznie na biletyna.pl

Ceramika dla Każdego – warsztaty dla dzieci (4–10 lat) wraz z opiekunami

Dzieci wraz z opiekunami pracują w glinie, w materiale, który jest bardzo plastyczny i przyjazny, a po wypaleniu trwały. Poznają także techniki formowania prostych form użytkowych. Wypalone prace są malowane i zabierane do domu. Na zajęciach powstają figurki, płaskorzeźby, a także formy użytkowe jak kubki, doniczki czy wazon.

Czas trwania zajęć: 1 godzina zegarowa.

» 26.09.2026, sobota, godz. 13.00, ul. Toruńska 28 w Bydgoszczy, koszt 50 zł, bilety do nabycia wyłącznie na biletyna.pl

Ceramika dla Każdego – warsztaty dla dorosłych

Czas trwania zajęć: 2 godziny zegarowe.

» 1.10.2026, czwartek, godz. 17.00, bilety w cenie 10 zł dostępne na biletyna.pl oraz w kasie KPCK

Klub Miłośników Podróży: Przez Saharę na dwóch kołach, Klaudia Ferenc

Mogłoby się wydawać, że „nie ma wody na pustyni”, a Sahara to tylko nużąca pustka i monotonia. Nic bardziej mylnego. Klaudia Ferenc, na co dzień pracująca w kulturze pasjonatka rowerowych podróży i ludzkich historii, udowodni, że pustynia to zaskakująca mozaika kształtów, faktur i kolorów, które zmieniają się z każdym obrotem korby. Zamień wygodny fotel na siodło i wyrusz z KMP w podróż przez bezkresne piaski Sahary.

**Centrum Nauki
i Kultury Młyny
Rothera**

WYSTAWY STAŁE

Węzły. Opowieść o mieście nad rzeką

Godziny otwarcia ekspozycji: poniedziałek, godz. 12.00–18.00, wtorek–piątek, godz. 9.00–18.00; sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00, bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

Młyn-Maszyna

Godziny otwarcia ekspozycji: wtorek–piątek, godz. 9.00–18.00; sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00, bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

SOWA

Godziny otwarcia ekspozycji: wtorek–piątek, godz. 9.00–14.45; sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00, bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

WYSATWA CZASOWA

» 12.09.2026 do 06.01.2027, wstęp wolny

Czas jest Byciem, Bycie jest Czasem. Czas wewnętrzny i sztuka Bożenny Biskupskiej.

Czym jest czas, jeśli nie mierzymy go zegarem, lecz doświadczamy go poprzez własne istnienie? Wystawa stawia to pytanie, prezentując dorobek jednej z najważniejszych polskich artystek powojennych. Na przestrzeni ponad pięciu dekad artystka wypracowała unikalny język artystyczny, obejmujący malarstwo, rzeźbę, rysunek, instalację i wideo. Ekspozycja pokazuje, że wszystkie te media były dla niej sposobem badania czasu – rozumianego nie jako chronologia, lecz jako doświadczenie, proces przemiany i fundamentalny wy-

miar ludzkiego istnienia. To najbardziej kompleksowa prezentacja twórczości Bożenry Biskupskiej, jaka kiedykolwiek została zorganizowana w Bydgoszczy. Na wystawie zaprezentowanych zostanie ponad 90 prac.

Organizatorem wystawy jest Fundacja Mózg we współpracy z Fundacją Sztuki Współczesnej In Situ – Międzynarodowym Laboratorium Kultury w Sokołowsku oraz Młynami Rothera.

WYDARZENIA

- » 2.09.2026, środa, godz. 12.00–14.00, kawiarnia Nowe Miejsce, I piętro, dla seniorów, 10 zł

Warsztaty dla seniorów: *Ludzie listy piszą*

Spotkanie warsztatowe zakłada pracę z emocjami i ciałem oraz wykorzystanie sztuki kolażu. Wszystkie zaplanowane działania połączy wspólny mianownik: epistolografia, czyli sztuka pisanie listów. Czy jest coś, co chcielibyśmy „dawny” sobie powiedzieć? Czy potrafimy spojrzeć na siebie z przeszłości przychylnym okiem? Czy jesteśmy sobie bliscy? *Ludzie listy piszą* to propozycja refleksyjnych zajęć dla seniorów, którzy mają w sobie otwartość na czuły artystyczny eksperyment.

- » 3.09.2026, czwartek, godz. 18.00–19.30, Sala Brda, Spichrz Zbożowy, II piętro, dla wszystkich, głównie osób z branży kulturalnej, bezpłatnie, wstęp wolny

90 minut o kulturze: *Ścieżki rozwoju w kulturze: jak świadomie budować kompetencje?*

Jak planować rozwój zawodowy w obecnym sektorze kultury? Które kompetencje wymagają dziś wzmocnienia? Kierunek zmian przekłada się na sposób planowania programu, konstruowania budżetu, zarządzania zespołem, prowadzenia negocjacji, reagowania na kryzys, komunikowania się z partnerami i publicznością. W sektorze, w którym wiele stanowisk łączy zadania koncepcyjne, operacyjne i administracyjne, profesjonalizm oznacza zdolność do poruszania się między tymi porządkami bez utraty standardów.

Goście wydarzenia: Tomasz Kaczorowski, Irmina Recka-Wyżga, Łukasz Wudarski

Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym Narodowego Centrum Kultury.

- » 5.09.2026, sobota, godz. 13.00–14.00, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 7–9 lat wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

Na tropie: mapa detektywa – warsztaty rodzinne inspirowane książką *Detektyw kaczka i jego paczka*

Na warsztatach będziemy uczyć się czytania mapy pomieszczenia, stworzymy własne mapy z wykorzystaniem różnych struktur – papieru, filcu, materiałów, nasion. Działanie będzie oparte na animowaniu dzieci poprzez zabawę np. stworzymy własny labirynt z taśmy malarskiej, a następnie będziemy szukać początku i końca innej ścieżki.

- » 6.09.2026, niedziela, godz. 12.00–14.00, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 7–10 lat wraz z opiekunami, bezpłatnie, obowiązują wejściówki

MajsterLAB #1: Skrzynka na zioła – warsztaty dla dzieci w wieku 7–10 lat

Warsztaty będą współprowadzone przez eksperta, stolarza, który opowie o właściwościach drewna, pokaze podstawowe techniki pracy z tym materiałem. Zajęcia odbywają się w ramach projektu MajsterLAB. Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji w ramach programu „Kompas Młodego Obywatela”.

- » 6.09.2026, niedziela, godz. 15.00–17.00, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku od 11 r. ż. wraz z opiekunami, bezpłatnie, obowiązują wejściówki

MajsterLAB #1: Skrzynka na zioła – warsztaty dla dzieci od 11 r. ż.

Warsztaty będą współprowadzone przez eksperta, stolarza, który opowie o właściwościach drewna, pokaze podstawowe techniki pracy z tym materiałem. Zajęcia odbywają się w ramach projektu MajsterLAB. Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji w ramach programu „Kompas Młodego Obywatela”.

- » 9.09.2026, środa, godz. 18.00–19.30, Sala Młyńska, Młyn I piętro, bezpłatnie, obowiązują wejściówki

Co słychać na dużym ekranie? – pokaz filmu *Mała mama* | Kultura Dostępna

Mała mama to baśniowa historia, pełna dyskretnego ciepła i zarazem list miłosny do tego momentu w naszym życiu, kiedy rzeczywistość poznawaliśmy przede wszystkim sercem. Choć wydarzenia rozgrywają się we Francji, wiele i wielu z nas odnajdzie tu odbicie swoich wspomnień z czasów dzieciństwa: ulubione zabawy, gry, zapachy i smaki.

Film posiada dostępną audiodeskrypcję za pośrednictwem aplikacji Kino Dostępne 2.0.

» 10.09.2026, czwartek, godz. 17.00–19.30, Kawiarnia Nowe Miejsce, parter, dla wszystkich, bilet: 40 zł

Na tropie: kiszone przetwory – warsztaty dla dorosłych

W świecie Detektywa Kaczki i jego paczki bohaterowie chętnie sięgają po kiszoną moczarkę – przysmak, którym delectują się przy spotkaniach obmyślając rozwiązania zagadek. Ta literacka inspiracja stanie się punktem wyjścia do poznania jednego z najstarszych i najbardziej fascynujących procesów wykorzystywanych przez człowieka – fermentacji. Podczas warsztatów zasmakujemy domowych kiszzonek wykonanych przez prowadzącą. Każdy uczestnik stworzy własne przetwory dodając odpowiednie proporcje, aby cieszyć się kiszunkami w domach.

» 11.09.2026, piątek, 18.00–19.00, Sala Młyńska, Młyn I piętro

Gala wręczenia Bydgoskiej Literackiej Nagrody Roku „Strzała Łucznicki”

Gala „Strzały Łucznicki” to kulminacyjny moment konkursu ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Bydgoszy na najlepsze książki wydane po raz pierwszy

w ubiegłym roku, które treścią bądź osobą twórcy/twórców związane są z Bygosszczą.

» 12.09.2026, sobota, godz. 13.00–15.30, kawiarnia Nowe Miejsce, I piętro, dla dzieci w wieku 7–10 lat, wraz z opiekunami, bilet 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

Na tropie tajemnicy – familijna gra terenowa

Bernard – bohater książki *Detektyw kaczka i jego paczka* – zgubił swoją ważną teczkę, w której miał wszystkie notatki. Bez niej rozwiązanie jakiegokolwiek sprawy będzie niemożliwe! Wyruszcie na rodzinną wyprawę, odnajdujcie pozostawione przez niego tropy, rozwiążcie napotkane zagadki i wykonujcie zadania, które doprowadzą Was do zaginionej teczki. Podejmiecie wyzwanie?

» 12.09.2026, sobota, godz. 18.00–19.00, Młyn, III piętro, dla wszystkich, wstęp wolny

Wernisaż wystawy *Czas jest Byciem, Bycie jest Czasem. Czas wewnętrzny i sztuka Bożenny Biskupskiej*

Otwarcie wystawy Bożenny Biskupskiej, która międzynarodowe uznanie zdobyła po reprezentowaniu Pol-

Czas jest byciem, bycie jest czasem: czas wewnętrzny i sztuka Bożenny Biskupskiej

**Time is Being
Being is Time**
Internal Time and the Art of
Bożenna Biskupska

wernisaż:

12 września 2026, godz. 18:00

Młyny Rothera

Bydgoszcz, ul. Mennica 10

wystawa czynna do 6.01.2026

wystawa w ramach

22. Mózg Festival

Organizator i Partnerzy

Współorganizator

ski podczas 41. Biennale w Wenecji w 1984 roku.

» 13.09.2026, niedziela, 12.00–13.00, Sala Brda, Spichrz Żbożowy, II piętro, dla wszystkich, wstęp wolny

Spotkanie z Bożenną Biskupską i Elą Jabłońską

Spotkanie z artystką towarzyszące wystawie *Czas jest Byciem, Bycie jest Czasem. Czas wewnętrzny i sztuka Bożenny Biskupskiej*. Rozmowę poprowadzi Ela Jabłońska – artystka wizualna mieszkająca i pracująca w Bydgoszczy.

» 15.09.2026, wtorek, godz. 17.00–19.00, kawiarnia Nowe Miejsce, I piętro, dla dorosłych, wstęp wolny, obowiązują wejściówki

PoWiązania #1: Głowa – ta, w której wszystko się zaczyna...

Temperament, intelekt, emocje, pragnienia, pamięć – wszystko co stanowi o nas zaczyna się w mózgu. Czym on jest? Na czym polega jego fenomen? Będziemy rozmawiać o świadomości, odporności psychicznej, neuroplastyczności, ale także intuicji i schematach oraz ich roli w podejmowaniu codziennych decyzji. W roli eksperta – Łukasz Warchol – psycholog i neuropsycholog, psychoterapeuta psychodynamiczny, współzałożyciel i prezes Centrum Medycznego Propsyche oraz Ośrodka Badań Klinicznych Promente w Bydgoszczy.

» 17.09.2026, czwartek, godz. 18.30–20.00, kawiarnia Nowe Miejsce, I piętro, dla wszystkich, wstęp wolny

Młyński Rozmownik / МЛИНОВИЙ РОЗМОВНИК / MILL TALKS

Chcesz poćwiczyć języki obce, a przy okazji poznać nowych ludzi? W Młynach zbieramy zarówno te odległe, jak i całkiem współczesne opowieści o życiu w naszym mieście, rozmawiamy o przyszłości i teraźniejszości.

» 18.09.2026, piątek, godz. 16.00–17.30, początek spaceru – Młyn, parter, dla wszystkich, bezpłatnie, obowiązują wejściówki

Co słyszać na dużym ekranie? – spacer: Filmowa Bydgoszcz | Kultura Dostępna

Spacer, połączony z opowieścią o bydgoskich kinach i powstających w naszym mieście filmach rozpoczniemy w Młynach Rothera, a planowo zakończymy przy Kinie Orzeł. Odwiedzimy po drodze Stary Rynek, ulicę Gdańską i Plac Wolności. Podczas oprowadzania

oprócz samej historii, przewodnicy pokażą grupie fragmenty filmów oraz archiwalne zdjęcia.

» 20.09.2026, niedziela, godz. 12.00–14.00, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 7–10 lat wraz z opiekunami, bezpłatnie, obowiązują wejściówki

MajsterLAB #2: Zegar słoneczny – warsztaty dla dzieci w wieku 7–10 lat

Zbudujemy zegar słoneczny! Podczas rodzinnych warsztatów z przygotowanych wcześniej drewnianych elementów krok po kroku złożymy proste zegary słoneczne. Będziemy szlifować drewno, łączyć poszczególne części i zaznaczać podziałkę godzin, a na zakończenie sprawdzimy, jak gra między światłem a cieniem pomaga odmierzać czas.

» 20.09.2026, sobota, godz. 15.00–17.00, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku od 11 r. ż. wraz z opiekunami, bezpłatnie, obowiązują wejściówki

MajsterLAB #2: Zegar słoneczny – warsztaty dla dzieci od 11 r. ż.

Zajęcia odbywają się w ramach projektu MajsterLAB. Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji w ramach programu „Kompas Młodego Obywatela”.

» 24–26.09.2026, czwartek–sobota, 18.00–19.30, Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, bezpłatnie, obowiązują wejściówki

Co słyszać na dużym ekranie? – warsztaty: Dźwięk w filmie | Kultura Dostępna

Młyny Rothera we współpracy z Akademią Muzyczną im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy zapraszają na warsztaty Dźwięk w filmie, podczas których zajrzymy za kuliszy filmowego świata dźwięku i wspólnie sprawdzimy, jak za pomocą prostych przedmiotów, ruchu i wyobraźni można stworzyć niezwykle ciekawą dźwiękową. Nie jest potrzebne wcześniejsze doświadczenie – liczy się ciekawość, otwartość i chęć działania.

Prowadzący: Katarzyna Figat i Mateusz Irisik

» 25.09.2026, piątek, godz. 16.00–20.00, Młyn, klatka schodowa, dla wszystkich, wstęp wolny

Dźwięki roślin. Próba dźwięku w Młynach Rothera

Kompozycja poprzez spacer: *Natura / Dźwięki Roślin* to partycypacyjny performance dźwiękowy i instalacja w przestrzeni Młynów Rothera. Projekt zaprasza do spokojnego doświadczenia natury, dźwięku i architektury – poprzez ruch, zatrzymanie, dotyk i uważne słuchanie. W instalacji wykorzystane zostaną rośliny obecne w Młynach Rothera. Wybrane z nich zostaną wyposażone w sensory reagujące na mikrozmiany bioelektryczne, zmienność oporu elektrycznego, warunki otoczenia oraz dotyk. Te subtelne sygnały będą przekształcane w parametry dźwięku: tony, rytmy, modulacje, dynamikę i gęstość brzmienia.

Działanie zostanie zrealizowane przez trzech performerów rozmieszczonych w różnych punktach Młynów Rothera: Piotra Grygora, Krzysztofa Freeze i Sławka Pieniaka.

Organizatorem wydarzenia jest Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy.

» 26.09.2026, sobota, godz. 10.00–13.00, kawiarnia Nowe Miejsce, I piętro, dla wszystkich, wstęp wolny

Dobre jutro #03: międzykulturowe śniadanie integracyjne

Kolejne spotkanie z cyklu poświęcone będzie poznawaniu się, rozmowie i budowaniu relacji. Spotkamy się przy wspólnym stole: będzie można napić się herbaty lub kawy, przynieść coś do jedzenia albo kupić coś na miejscu w kawiarni. Nie trzeba znać nikogo wcześniej ani dobrze mówić po polsku. Można po prostu przyjść, usiąść obok innych i spędzić czas w życzliwej, nieformalnej atmosferze.

Wydarzenie moderuje Viktoriya Zakirava. Spotkanie odbywa się w języku polskim, angielskim, białoruskim, ukraińskim, rosyjskim i... każdym, w którym możemy się tylko porozumieć.

» 27.09.2026, niedziela, godz. 13.00–14.30, Wystawa Węzły, bilety 40 zł/32 zł

Zwiedzanie wystawy Węzły z przewodnikiem i rejs łódką po Brdzie

Światowy Dzień Rzek, który zawsze przypada w ostatnią niedzielę września, to święto ustanowione w 2005 roku przez ONZ mające na celu zwrócić naszą uwagę w stronę rzek, a przede wszystkim zwiększyć świadomość potrzeby ochrony naszych zasobów wodnych. Jest to doskonała okazja, żeby poprzez zwiedzanie z przewodnikiem wystawy *Węzły*. Po zwiedzaniu wystawy odbędzie się rejs, podczas którego spojrzymy

na Bydgoszcz z perspektywy rzeki, a w szczególności zobaczymy miejsca i budynki, o których będzie mowa na wystawie.

» 27.09.2026, niedziela, godz. 14.00–16.00, spacer rozpocznie i zakończy się przy napisie Fordon na bulwarze w Starym Fordonie, 15 zł/12 zł

Nadwiślański spacer w Starym Fordonie

Światowy Dzień Rzek to święto, w którym kierujemy naszą uwagę w stronę lokalnych rzek. Z tej okazji zapraszamy do udziału w spacerze nad Wisłą w towarzystwie hydrologa dr. Marcina Gorączko z Politechniki Bydgoskiej i Hanny Rządkosz-Florkowskiej, mieszkanki Starego Fordonu, lokalnej aktywistki, inicjatorki wielu wiślanych wydarzeń. Podczas spaceru uczestnicy poznają wiele rzecznych ciekawostek, m.in., dlaczego w Wiśle w Fordonie raz jest wody mniej, a raz więcej. Czym są wiślane łachy i dlaczego powstają? Co to są ostrogi i jakie było ich zastosowanie? Jak Wisła wyglądała 200 lat temu i jak zmieniła ją pruska regulacja? Dzięki dwóm przewodnikom spacer połączy wiedzę hydrologiczną oraz historyczną. Na Wisłę spojrzymy również z góry, przechodząc Fordońskim Mostem, który obchodził w tym roku 70-lecie istnienia.

» 30.09.2026, środa, 18.00–19.30, Sala Młyńska, Młyn I piętro, bezpłatnie, obowiązują wejściówki

Co słyhać na dużym ekranie? – pokaz filmu *Blisko* | Kultura Dostępna

Nominowane do Oscara i nagrodzone Grand Prix w Cannes *Blisko* Lukasa Dhonta to sensualna, czuła opowieść o przyjaźni dwóch 13-latków. Léo i Rémi uwielbiają spędzać ze sobą czas, ich relacja jest intensywna, spontaniczna, żywa. Jednak głupie plotki, presja rówieśników i zagubienie w świecie, który nigdy nie jest oczywisty, powodują, że Léo zaczyna się oddalać i ranić Rémięgo. Nikt we współczesnym kinie nie potrafi pracować z młodymi aktorami tak, jak autor pamiętnej *Girl* – z każdego gestu, spojrzenia, wypowiedzianego słowa kilkunastoletnich aktorów bije prawda. Dhont opowiada o bezradności, która jest nieodłącznym elementem dojrzewania.

Film posiada dostępną audiodeskrypcję za pośrednictwem aplikacji Kino Dostępne 2.0. Wydarzenie odbywa się w ramach projektu „Co słyhać na dużym ekranie?” finansowanego w programie Kultura Dostępna 2026 ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

» 10.09.2026, czwartek, godz. 18.00 wstęp wolny

Półki literatury i sztuki – Kawiarnia Literacka w dialogu. Jubileusz 40-lecia twórczości literackiej W. Barbary Jendrzejewskiej i promocja jej najnowszej książki poetyckiej *Postscriptum*

Wybrane wiersze zaprezentuje: Wanda Ryska

Operna muzyczna spotkania: Adela Konop – bydgoska wokalistka jazzowa oraz Mateusz Szalkiewicz – pianista, aranżer, kompozytor

Spotkanie poprowadzi: Ewa Dąbska-Wieczorkowska, redaktorka Radia PiK

W. Barbara Jendrzejewska – poetka, autorka opowiadań, animatorka kultury, dziennikarka; ur. w Tucholi. Od ponad 40 lat mieszka i pracuje w Bydgoszczy, jest członkiem Stowarzyszenia Autorów Polskich w Warszawie i RSTK. Ukończyła filologię polską i bibliotekoznawstwo oraz studia podyplomowe: dziennikarstwo, psychologię i filozofię. Wydała dziewięć książek poetyckich, m.in.: *Studium dłoni* (2014), *Rozproszenie* (2018 i 2019), *Postscriptum* (2026) oraz opowiadania: *Z kobietą na półpiętrze* (2008), *Oblicza męskości* (2022). Jest laureatką ogólnopolskich konkursów literackich w dziedzinie poezji i prozy. Ponadto zdobyła m.in.: statuetkę i tytuł „Kobietę z Pasją” przyznane przez Klub Środowisk Twórczych w Bydgoszczy (2011) i tytuł NeoKobieta jako laureatka konkursu prozatorskiego miesięcznika „Zwierciadło” pn. „Życie zaczyna się po czterdziestce” (2014); stypendia Prezydenta Miasta Bydgoszczy (2012, 2015, 2016, 2018, 2026), odznaczenie „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2013), Medal im. Jakuba Wojciechowskiego za działalność na rzecz kultury (2022). Poetka otrzymała też Nagrodę Prezydenta Miasta Bydgoszczy (2017), a w roku 2023 Medal Prezydenta Miasta Bydgoszczy za zasługi dla miasta Bydgoszczy. Od maja 2007 r. prowadzi Kawiarnię Literacką w Domu Kultury „Modraczek” w Bydgoszczy.

Spotkaniu towarzyszyć będzie wystawa fotografii przyrodniczej Dawida Grymuzy. **Dawid Grymuza** ma 18 lat i mieszka w Bydgoszczy. Odkąd pamięta zawsze pasjonowało go piękno otaczającej przyrody. Już jako kilkuletnie dziecko wolny czas spędzał w ogrodzie obserwując zwierzęta i rośliny. Sześć lat temu otrzymał pierwszy aparat fotograficzny. Od tamtej pory fotografia przyrodnicza stała się jego wielką pasją.

Zapowiedź

Wraz z 1 września Opera Nova rozpoczęła sprzedaż biletów na październikową premierę familijnego musicalu *Piotruś Pan i Wanda*. Piękna muzyka symfoniczna Szymona Godziemby-Trytki, spektakularna scenografia Mariusza Napierały i przede wszystkim ponadczasowa historia o dzieciach, które zostawiają dorosłych, by odkryć, czego naprawdę potrzebują, może stać się pretekstem do pogłębionej rozmowy o dorastaniu. O pięknie tego okresu, ale i o wyzwaniach, które niesie – zapowiada reżyserka Agnieszka Płoszajska, dodając, że wszyscy pocujemy moc prawdziwej przygody!

Premiera 24 października, spektakle popremierowe: 25, 27, 28, 29 i 30.10.2026.

Również we wrześniu Opera Nova planuje uruchomić sprzedaż biletów na Koncerty Sylwestrowo-Noworoczne 2026/2027, których będzie łącznie osiem. Scenariusz muzycznego show – reżyserowanego przez Sebastiana Gonciarza – jak co roku pozostaje niespodzianką. Cennik biletów wraz z informacją o terminie rozpoczęcia sprzedaży znajdą Państwo na stronie internetowej operanova.bydgoszcz.pl.

» 11.09.2026 godz. 19.00

» 12.09.2026 godz. 19.00

» 13.09.2026 godz. 18.00

Baron cygański Johanna Straussa – operetka w trzech aktach

Inszenizacja, reżyseria i choreografia: Janina Niebobska

Kierownictwo muzyczne: Maciej Figas

Scenografia i kostiumy: Maria Balcerek

Reżyseria światła: Bogumił Palewicz

Przygotowanie chóru: Henryk Wierzychon

Wielka sława, cygańska magia i widowisko z rozmachem – tak Opera Nova rozpoczyna swój 70. sezon artystyczny! Na bydgoską scenę powraca kultowe dzieło Johanna Straussa *Baron cygański*. Trudno o bardziej efektowne otwarcie sezonu – na Widzów czeka porywająca muzyka m.in. ze słynną arią *Barinkaya Wielka sława to żart*, cygańskie obozowisko jak z baśni, ponad 300 barwnych kostiumów i imponująca scenografia

z legendarnymi już ażurowymi schodami i żyrandolem, ważącym ponad 750 kg. W świat, gdzie rzeczywistość przeplata się z magią, zabiorą Państwa wszystkie zespoły artystyczne Opery Nova: soliści, chór, balet oraz orkiestra.

» 17.09.2026 godz. 19.00

» 18.09.2026 godz. 19.00

» 19.09.2026 godz. 19.00

» 20.09.2026 godz. 18.00

Amerikanin w Paryżu – balet w dwóch aktach

Muzyka: George Gershwin

Choreografia i libretto: Krzysztof Pasto

Opracowanie koncepcji muzycznej: Krzysztof Pastor, Przemysław Zyc

Kierownictwo muzyczne: Piotr Wajrak

Scenografia: Natalia Kitamikado

Kostiumy: Emil Wysocki

Reżyser światła: Maciej Igielski

By przeżyć pełne uroku wieczory w Paryżu wcale nie trzeba jechać nad Sekwanę... Paryskiego klimatu sprzed stu lat można doświadczyć nad Brdą! Ulice i kawiarenki Paryża jak z obrazka - za sprawą scenografii Natalii Kitamikado i kostiumów Emila Wysokiego - ożyją w rytm przebojowej muzyki George'a Gershwina. Znak to, że *Amerikanin w Paryżu* w autorskiej inscenizacji i choreografii Krzysztofa Pastora we wrześniu powraca na scenę!

Historia Jerry'ego, który po wojennej zawierusze przybywa do stolicy Francji, by odnaleźć wielką miłość, to prawdziwy kalejdoskop emocji wyrażonych w tańcu przez nasz znakomity zespół tancerzy Baletu

Opery Nova. Tytułowy *Amerikanin w Paryżu*, *Summertime*, *Błękitna rapsodia*" czy *The Man I Love* oraz wiele innych ponadczasowych utworów Gershwina brzmi świeżo w specjalnie przygotowanych aranżacjach Przemysława Zycha, które usłyszycie w wykonaniu Orkiestry Opery Nova pod batutą maestro Piotra Wajraka.

» 26.09.2026 godz. 19.00

» 27.09.2026 godz. 18.00

La Traviata Giuseppe Verdiego – opera w trzech aktach

Reżyseria: Bodo Igesz

Kierownictwo muzyczne: Maciej Figas

Scenografia: Łucja Kossakowska

Choreografia: Vladimir Hlinskikh

Są historie, do których wraca się niezależnie od epoki. Giuseppe Verdi, tworząc *La Traviatę*, przełamał operowe schematy – zamiast mitologicznych bohaterów postawił w centrum uwagi zwykłych ludzi i ich prawdziwe emocje. Prototypką głównej bohaterki była słynna paryska kurtyzana Marie Duplessis, której losy zainspirowały najpierw Aleksandra Dumasa do napisania *Damy kameliowej*, a następnie Verdiego do stworzenia operowego arcydzieła.

Prezentowana na scenie Opery Nova klasyczna realizacja Bodo Igesza to propozycja dla każdego, kto szuka w teatrze prawdziwego wzruszenia, spektakularnej scenografii XIX-wiecznych salonów i mistrzowskiego wykonania wokalnego. Tragiczne losy Violetty i Alfreda opowiedziane są muzyką pełną czaru, z niezapomnianymi ariami i chóralnymi scenami, które od dekad zachwycają melomanów.

Seanse filmowe w Pałacu Młodzieży

Współfinansowanie:

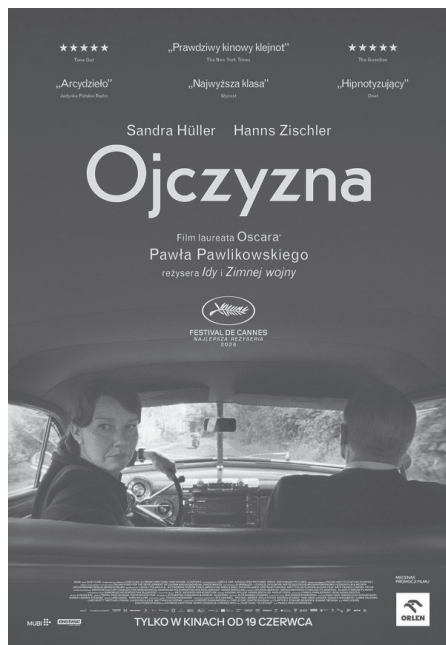
Polski Instytut Sztuki Filmowej

**Bilety: 13 zł; bilet ulgowy: 10 zł. Karnet: 40 zł;
karnet ulgowy: 30 zł.**

Kontakt: Pałac Młodzieży w Bydgoszczy tel. 52 321 00 81, wew. 317. Bilety i karnety do nabycia w portierni Pałacu Młodzieży (ul. Jagiellońska 27) przed seansami.

» 03.09.2026, czwartek, godz. 19.15

Ojczyzna (*Fatherland*), reż. Paweł Pawlikowski, Francja, Niemcy, Polska, Włochy 2026, 82 min.

Najnowszy, długo wyczekiwany film laureata Oscara, Pawła Pawlikowskiego, zdobywca nagrody za reżyserię na tegorocznym 79. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Cannes, opowiada o relacji między Thomasem Mannem (Hanns Zischler), laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie literatury, a jego córką Eriką (Sandra

Hüller) – aktorką i pisarką. Akcja rozgrywa się w szczytowym okresie zimnej wojny. Ojciec i córka wyruszają w trudną, pełną emocji podróż czarnym Buickiem przez zrujnowane Niemcy.

» 10.09.2026, czwartek, godz. 19.15

Pejzaż w kolorze sepii (*Tôï yamanamino hi-kari*), reż. Kei Ishikawa, Japonia, Polska, Wielka Brytania 2026, 123 min.

Film na podstawie głośnej powieści Kazuo Ishiguro, laureata Nagrody Nobla, jest pełną napięcia i niedopowiedzeń opowieścią o rodzinnych sekretach, pułapkach pamięci i kruchej więzi między matką a córką. Niki, dwudziestoipięcioletnia pisarka wychowana w Wielkiej Brytanii, odwiedza na angielskiej prowincji swoją matkę Etsuko. Pretekstem jest sprzedaż rodzinnego domu, ale za pozorem nie zwyczajnym spotkaniem kryje się potrzeba zadania pytań, które przez lata pozostawały niewypowiedziane.

» 17.09.2026, czwartek, godz. 19.15

500 mil (*500 Miles*), reż. Morgan Matthews, Irlandia, Wielka Brytania, Cypr 2006, 102 min.

Nastoletni Finn i jego młodszy brat Charlie uciekają z domu, by uniknąć rozdzielenia po rozstaniu rodziców.

Ich celem jest dzikie zachodnie wybrzeże Irlandii oraz dom ukochanego dziadka Johna (Bill Nighy) – ostatnia bezpieczna przystań w ich rozpadającym się świecie. Przed nimi 500 mil niełatwej podróży, podczas której muszą polegać na sprycie, uroku osobistym i życzliwości napotkanych ludzi

» 24.09.2026, czwartek, godz. 19.15

Gorzkie święta (*Amarga Navidad*),

reż. Pedro Almodóvar, Hiszpania 2026, 111 min.

Bohaterką filmu jest czterdziestoletnia Elza (Bárbara Lennie), która po śmierci matki rzuca się w wir pracy, nie pozwalając sobie na żalobę. Dopiero atak paniki zmusza ją do zatrzymania się i wyruszenia w podróż, która stanie się konfrontacją z przeszłością, utraconymi relacjami i niespełnionymi pragnieniami. Z przypadkowych spotkań, emocjonalnych zwrotów i splatających się życiorysów Almodóvar tka opowieść o tym, jak pamięć, fikcja i pragnienie nieustannie przepisują nasze życie.

Próba Dźwięku

W tym roku po raz trzeci zaprosimy mieszkańców do wspólnego świętowania Międzynarodowego Dnia Muzyki nie w formule jednego wydarzenia, ale ponad miesięcznego cyklu koncertów, performansów, warsztatów i spotkań odbywających się w całym mieście. Program potrwa od 15 września do 21 października 2026 r.

Próba Dźwięku jest projektem realizowanym przez Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO (i finansowanym ze środków programu UNESCO). Tegoroczna edycja obejmuje 23 wydarzenia organizowane przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe, artystów i partnerów reprezentujących bardzo różne środowiska muzyczne. W programie koncerty muzyki klasycznej, jazzowej, elektronicznej, eksperymentalnej, alternatywnej, metalowej, działania edukacyjne oraz projekty interdyscyplinarne.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest darmowy lub po okazaniu bezpłatnej wejściówki.

PRÓBA DŹWIĘKU 2026 – program

» 15.09.2026, wtorek, godz. 14.00, plac przed Filharmią Pomorską

Próba dźwięku – moc blachy i rytmu!

Muzyka potrafi zaskoczyć, zachwycić i... przyciągnąć z daleka! We wtorek, w tymczasowej siedzibie Filhar-

monii Pomorskiej poznamy pełne blasku brzmienie instrumentów dętych blaszanych oraz fascynujący świat instrumentów perkusyjnych.

To koncert dla wszystkich – dzieci, rodziców, dziadków, mieszkańców i spacerowiczów, którzy chcą spędzić wrześniowe popołudnie w wyjątkowej atmosferze. Wygodne leżaki, swobodna formuła i różnorodny repertuar sprawiają, że będzie to doskonała okazja zarówno do rodzinnego wypoczynku, jak i wyjątkowego spotkania z muzyką na żywo.

(W przypadku niekorzystnej pogody wydarzenie zostanie przeniesione do auli 115 przy gmachu byłej Akademii Muzycznej przy ul. Słowackiego 7).

» 17.09.2026, czwartek, godz. 17.00,

Barka Lemara, ul. Spichlerza 1

Rain Of Claims + Jarzmo

Rain of Claims to powstała w 2013 roku formacja, której muzyczne poszukiwania zakorzenione są w surowej estetyce grunge'u, ale nie ograniczają się wyłącznie do jednego gatunku. Zespół nieustannie eksploruje nowe brzmienia, łącząc ciężkie rify i melancholijne melodie z energią charakterystyczną dla alternatywnej sceny rockowej. Zespół ma na koncie dwa albumy: *Social Phobia* (2014) oraz instrumentalny *Surprising Benefits of Talking to Yourself* (2016). Po kilkuletniej przerwie zespół wznowił działalność w 2023 r.

Jarzmo to snuta przez duet muzyków opowieść o przedapokaliptycznej rzeczywistości: zamglonej, zimnej i tonącej w elektrośmiecach, w której wciąż rozbrzmiewa melodia oberka zagrana przed stu laty przez wiejskiego grajka na skraju pola... Spodziewajcie się chwytliwych riffów i melodyjnej wrażliwości. Brzmieniem nawiązują w równym stopniu do współczesnej muzyki gitarowej, stoner rocka, co do polskiej muzyki tradycyjnej, odnajdując swoje miejsce na scenie zadymionego klubu, jak i na folkowej potańcówce pod strzechą.

» 18.09.2025, piątek, godz. 18.00, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, Stary Rynek 24

Kim jest Bydgoszcz? – audioinstalacja z muzyką na żywo

Głównymi elementami audioinstalacji są: nagrania terenowe miasta, głosy mieszkańców Bydgoszczy, autorska muzyka stworzona specjalnie na tę okazję. Od dłuższego czasu Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna i Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy realizują wspólne przedsięwzięcie – Mapę dźwiękową

Bydgoszczy. Projekt „Próba dźwięku” jest doskonałą okazją do tego, aby odsłonić rąbka tajemnicy. Wyselekcjonowane fragmenty materiału dźwiękowego z tych nagrań posłużą jako teren eksploracji i oś wydarzenia zatytułowanego „Kim jest Bydgoszcz?” – pytanie, które zadamy mieszkańcom podczas ulicznej sondy.

» 19.09.2026, sobota, godz. 14.00,
Epka Sklep, ul. Gimnazjalna 6

Lifted Index Special w Epce:

Rejw od kuchni

Zapraszamy na dzień, który zaczyna się od rozmowy, a kończy na parkiecie. Spotkamy się w znamiennym miejscu, bo w sklepie z winylami, żeby zajrzeć na zaplecze organizacyjne i rozebrać rejwik na części pierwsze. Po tym przejdziemy od słów do czynów.

Część I : Organizacja rejwów i stan sceny na dziś: dyskusja otwarta. Jak wygląda organizacja imprezy od zaplecza i czy forma kolektywu się do tego nadaje? Jak wygląda scena w Polsce dzisiaj? Ile gatunków zmieści się w jednym lineupie? Pogadamy o organizacji, kulturze, co się zmieniło, a co zostało.

Część II: Podróż przez historię elektroniki na przykładzie trzech DJ-setów: **Jawbreaker!, T-NES i Rejnold Rafkins.** Od klasycznego (i nowoczesnego) electro i de-troit techów, przez psybreaks i psytrance po nowoczesną bassową muzykę eksperymentalną.

» 20.09.2026, niedziela, godz. 18.00, Współczesna,
ul. Gdańska 5 (chodnik przed wejściem do głównego gmachu Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy)

Hydrahelia (USA/Japonia) – koncert/performance

Hydrahelia to eksperymentalny duet muzyczno-taneczny z Nowego Jorku, tworzony przez Tima Dahla i Azumi OE. Oboje są uznanymi artystami, znanymi z przekraczania granic w swoich dziedzinach.

Azumi, urodzona w Kioto w Japonii, od najmłodszych lat kształciła się w sztuce butō. W swoich performansach wykorzystuje kostium, światło i taniec, eksplorując tematy wyparcia i tabu. Jej działania mają często silnie cielesny, wręcz visceralny charakter, wystawiając na próbę zarówno ją samą, jak i publiczność, oraz badając granice możliwości własnego ciała. **Tim Dahl**, urodzony w Chicago (Illinois, USA), tworzy przy użyciu głosu, gitary basowej i przetwarzanego mikrofonu, kreując unikalny świat dźwiękowy rozwijany przez ponad trzydzieści lat. Znany z brzmienia, które łączy szorstkość z subtelnością.

(W przypadku niekorzystnej pogody wydarzenie zostanie przeniesione do kawiarni Współczesna).

» 24.09.2026, czwartek, godz. 18.00, Muzeum Okręgowe w Bydgoszczy (gmach główny), ul. Gdańska 4, Sala Audiowizualna (obowiązują darmowe wejściówki dostępne od 1.09)

WoWaKin – oprowadzanie kuratorskie po wystawie Etno/Bydgoszcz

Wowakin tworzy w nurcie polskiej muzyki tradycyjnej, inaczej – muzyki korzeni – na pograniczu tradycji, folku i improwizacji. Specjalizuje się w interpretacjach muzyki tradycyjnej. Jest znany wśród wielbicieli tańca. Repertuar czerpie z bogatych muzycznie regionów Polski: Radomskiego, Mazowsza, Kujaw, Podlasia, Lubelszczyzny. Muzycy podejmują dialog z tradycją i eksperymentują, nie stroniąc od zabaw muzycznych i improwizacji. W zespole śpiewają Paula Kinaszewska i Bartłomiej Woźniak. W repertuarze mają pieśni liryczne, obrzędowe i przyspiewki, kujawiaki, mazurki, oberki i polki

» 25.09.2026, piątek, godz. 16.00,
Młyny Rothera, ul. Mennica 10

Kompozycja poprzez spacer: Natura (Dźwięki Roślin / Plant Chant): Piotr Grygor / Krzysztof Ostrowski / Sławek Pieniak

Działanie może stanowić kontynuację i rozwinięcie wcześniejszego projektu „Młyn–Maszyna”, w którym Młyny Rothera zostały potraktowane jako rezonujący, wielopoziomowy organizm dźwiękowy. Nowa realizacja przesuwaa akcent z metafory maszyny na relację z naturą: rośliny stają się źródłem impulsów, performerzy ich interpretatorami, a architektura budynku polem rozchodzenia się i mieszania dźwięków. Młyny Rothera nie są tu jedynie miejscem prezentacji. Stają się instrumentem, partyturą przestrzenną i środowiskiem, w którym sygnały roślin, działania wykonawców oraz ruch publiczności tworzą jeden dynamiczny układ.

» 26.09.2026, sobota, godz. 20.00, Velvet artcafe,
ul. Gdańska 25

Stara Rzeką

Stara Rzeką to solowy projekt Jakuba Ziółka (muzyka znanego m.in. z takich zespołów jak: ||ALA||MEDA||, Jantar, T'ien Lai, czy Zimpel/Ziołek), który ponad dziesięć lat temu powstał jako wynik inspiracji muzyką *drone* oraz

pięknem i tajemniczą atmosferą Borów Tucholskich. Osadzony w tak różnych stylach gatunkowych, jak amerykański prymitywizm, krautrock, czy black metal, projekt ten wydał dwa ciepło przyjęte w Polsce i za granicą albumy: *Cień chmury nad ukrytym polem* (Instant Classic, 2013) i *Zamknęły się oczy ziemi* (Instant Classic, 2015). W 2016 r. Jakub Ziolek otrzymał Paszport Polityki w kategorii „muzyka popularna” m.in. za działalność Starej Rzeki. W 2024 roku Ziolek wznowił solową działalność po kilku latach przerwy, przygotowując nowe, poruszające kompozycje, które z jednej strony rozwijają gitarowe inspiracje muzyką w postaci amerykańskiego prymitywizmu, czy iberoaamerykańskiej muzyki klasycznej, z drugiej zaś kładą nacisk na rozbudowaną produkcję brzmieniową, przywołując na myśl elektroniczne eksperymenty w duchu *progressive electronic* czy *epic collage*. Nowy album zatytułowany *Wynos się z mojego domu* ukazał się zimą 2025 roku nakładem Instant Classic.

» 27.09.2026, sobota, godz. 16.00, Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku (obowiązują darmowe wejściówki dostępne od 1.09)

Muzyczna podróż do Paryża – recital fortepianowy Weroniki Chodakowskiej

Zapraszamy na wyjątkowe, muzyczne spotkanie pełnione artystycznym klimatem Paryża. Recital Weroniki Chodakowskiej będzie niecodzienną okazją do usłyszenia na żywo utworów fortepianowych Karola Mikulego – pianisty, kompozytora, dyrygenta, edytora i jednego z najważniejszych uczniów Fryderyka Chopina. Kompozycje te przez blisko 130 lat pozostawały ukryte w archiwach lwowskich bibliotek. Dziś, dzięki działalności artystycznej Weroniki Chodakowskiej, muzyka Karola Mikulego odzyskuje nowe życie. Najnowszym owocem pracy artystki jest album *From Paris to Lviv*, stanowiący kontynuację znakomicie przyjętego w 2023 roku wydawnictwa *From Lviv to Paris*. Podczas tego niezwykłego spotkania publiczność odbędzie muzyczną podróż po Europie: od Czeraniowca do Paryża, zanurzając się w dźwiękach subtelnych kompozycji Karola Mikulego, Claude’a Debussy’ego, Gabriela Fauré oraz Erika Satie.

» 29.09.2026, wtorek, godz. 19.00, Teatr Kameralny w Bydgoszczy, ul. Grodzka 14-16 (obowiązują darmowe wejściówki dostępne od 1.09)

Musicalowe przeboje Teatru Kameralnego

Zapraszamy na kalejdoskop najważniejszych spektakli i emocji, które od kilku sezonów towarzyszą pu-

bliczności. W repertuarze teatru znajdują się m.in. utwory z takich przedstawień jak: *Madagaskar – Musicalowa Przygoda*, *Chłopczy z Placu Broni*, *Tylko mnie poprosz do tańca*, *Te sprawy*, *Kobiety Szekspira*, *Pinokio*, *Dżuma*, *Adonis ma gościa* czy *Błękitny Express*. Najpiękniejsze melodie, największe emocje i niezapomniane historie – podczas tego wyjątkowego koncertu publiczność usłyszy najpopularniejsze utwory z musicali i spektakli Teatru Kameralnego im. Wandy Rucińskiej. To wieczór pełen muzycznych wzruszeń, humoru i energii, podczas którego na nowo ożyją bohaterowie ukończonych przedstawień.

» 30.09.2026, środa, godz. 18.00, Galeria Miejska bwa, ul. Gdańska 20 (obowiązują darmowe wejściówki dostępne od 1.09)

Rozmowa improwizowana – spotkanie-koncert do wystawy Hyperborea

Rozmowa improwizowana to przestrzeń do spotkania różnych porządków percepcyjnych twórców, którzy poruszają się w różnych dziedzinach sztuki i natury, a jednocześnie tworzą swoje relacje z naturą w oparciu o to, co twórczo najbliższe ich istocie: granice między tym, co ludzkie, a tym, co nieludzkie; refleksję posthumanistyczną; botanikę leśną i literaturę; dźwięk i słuchanie lasu. W rozmowie wezmą udział: **Tom Swoboda** – polski artysta wizualny, twórca wystawy *Hyperborea*; **Urszula Zajączkowska** – polska botaniczka, poetka, eseistka, animatorka kultury i artystka wideo; **Michał Górczyński** – polskiego kłarnecisty i kameralisty, kompozytora.

Moderowanie: **Łukasz Wudarski** – historyk sztuki, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Animacji w Toruniu.

Kuratorka wystawy i *Rozmowy Improwizowanej*: **Danuta Milewska**.

Otwarta Przestrzeń
Światłownia

» 4.09.2026, piątek, godz. 18.00, ul. Św. Trójcy 15; wstęp – cegiełka na Fundację Światłownia: 30 zł

Trio CLPDB

Zapraszamy na niezwykły koncert trio: ZbyŻiel – klarnet, Michał Osowski – fortepian, Jarosław Majewski – kontrabas. Trio meandrując wokół autorskich tematów muzycznych poszukuje elementu X.

» 11.09.2026, piątek, godz. 18.00, ul. Św. Trójcy 15;
wstęp – cegiełka na Fundację Światłownia: 30 zł
Koncert: Agnieszka Kartaszewicz i Dominik Roch Lesiewicz

Podczas koncertu przedstawią Państwu utwory polskie oraz zagraniczne przedstawiające różne oblicza miłości, a także jej zmienność na przełomie ostatnich dekad. W repertuarze usłyszycie m.in. *Na pierwszy znak* Hanki Ordonówny, *All I Ask* Adele, czy *Madison* Kasi Sochackiej.

Agnieszka Kartaszewicz – wokalistka pochodząca z Bydgoszczy, od lat z pasją łącząca działalność artystyczną z pracą pedagogiczną i terapeutyczną. Na co dzień jest nauczycielką w szkole podstawowej, prowadzi zajęcia z muzykoterapii w przedszkolach oraz uczy śpiewu w Nakielskim Ośrodku Kultury. Jako artystka prezentuje różnorodny repertuar – od poezji śpiewanej i piosenki literackiej po znane przeboje polskiej muzyki. W 2026 roku wspólnie z Dominikiem została laureatką Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenek Jacka Kaczmarskiego „Źródło wciąż bije”.

Dominik Roch Lesiewicz – na co dzień jest lekarzem anestezjologiem. Poza pracą w szpitalu poświęca swój czas pacjentom hospicjum domowego, towarzysząc im w ostatnim etapie życia. Bliskość ludzkiego cierpienia, przemijania i nadziei znajduje odbicie w jego muzyce, nadając jej wyjątkową szczerość i głębię, które słuchacz może nie tylko usłyszeć, ale przede wszystkim poczuć.

» 12.09.2026, sobota, godz. 18.00, ul. Św. Trójcy 15;
wstęp – cegiełka na Fundację Światłownia: 30 zł

Szanty tradycyjne i autorskie- koncert Marcina Białczyka

Zapraszamy na koncert szantowy. Usłyszemy nie tylko szanty tradycyjne, ale również autorskie.

Marcin Białczyk – lider zespołu Pilersi, autor, kompozytor ballad. Gra na gitarze, harmonijce ustnej. Jego ulubionym gatunkiem muzyki są szanty, poezja śpiewana oraz rock. Śpiew, gitara, harmonijka ustna idą z nim przez całe życie i sprawiają mu wielką frajdę.

» 18.09.2026, piątek, godz. 18.00, ul. Św. Trójcy 15;
wstęp – cegiełka na Fundację Światłownia: 30 zł

Kamil Makowski – muzyka andyjska w Światłowni

Kamil Makowski – wykonawca muzyki andyjskiej na instrumentach zampoña m.in. wykonanych przez siebie i swojego dziadka oraz wykonawca muzyki country

(głównie Johnnny'ego Casha) na gitarze. Gra gościnnie z zespołem Leyenda Dawar. Jego ostatni sukces to awans do półfinału (talent competition) ogólnokrajowego konkursu Włowymy Talenty 2 we Wrocławku.

» 25.09.2026, piątek, godz. 18.00, ul. Św. Trójcy 15;
wstęp – cegiełka na Fundację Światłownia: 30 zł

Agata Zakrzewska – koncert

„Nazywam się Agata Zakrzewska. Śpiewam od 2005 roku, czyli od 11. roku życia. Muzyka jest moją największą pasją w szerokim pojęciu tego słowa, gdyż z jednej strony chłonę ją jako słuchaczka płyt oraz wszelkich innych wydarzeń muzycznych, z drugiej natomiast spełniam się jako wokalistka, która najchętniej wykonuje piosenkę literacką i poezję śpiewaną z własnym akompaniamentem fortepianowym, zwracając szczególnie baczną uwagę na mądry, piękny tekst i darząc wielkim szacunkiem takich autorów jak Wojciech Młynarski, Agnieszka Osiecka czy Jonasz Kofta. Od niedawna też tworzę własne piosenki wraz z osobą bliską memu sercu – gitarzystą Darkiem Trzińskim. Jestem laureatką wielu ogólnopolskich festiwali z nurtu piosenki literackiej oraz poezji śpiewanej, a do swoich największych osiągnięć zaliczam: zajęcie III Miejsca oraz Nagrody Publiczności na I Festiwalu Twórczości Wojciecha Młynarskiego (Sopot 2013), zajęcie I Miejsca podczas XVII Konkursu Pamiętamy o Osieckiej (Sopot 2014) oraz otrzymanie III Miejsca i Nagrody Dyrektora Muzeum Piosenki Polskiej w Opolu podczas III etapu tego konkursu w Warszawie. Miałam zaszczyt i przyjemność występować w duecie z Piotrem Rubikiem, Marylą Rodowicz, Krzysztofem Cugowskim, Stanisławem Soyką oraz wielokrotnie z Alicją Majewską i Włodzimierzem Korczem”.

» 10–13.09.2026

Improdrom – festiwal teatrów improvizowanych

Improdrom to międzynarodowy festiwal teatrów improvizowanych organizowany niegdyś przez Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy i Teatr Improvizowany wymyWammy, a obecnie przez Teatr Kameralny im. Wandy Rucińskiej w Bydgoszczy.

Pierwsza edycja festiwalu odbyła się w 2014 roku. Dzisiaj Improdrom to ważne wydarzenie artystyczne i edukacyjne, które na stałe wpisało się w kalendarz kulturalny miasta, prezentując najciekawsze zjawiska polskiej i zagranicznej sceny improvizacji.

Repertuar spektakli festiwalowych

» 10.09, czwartek

19:00 – *Chono na bazgroły* | Karolina Witowska, Chono Impro, Wojtek Skowron

20:15 – *Lokatorzy z zaświatów – komedia spirytystyczna* | Teatr Komedii Impro

» 11.09, piątek

19:00 – *Piastówny – Rewirowy One Woman Show* | Katarzyna Kasperek

20:15 – *Impro musical „...”* | Teatr Muzyczny Capitol, Teatr Improkacja

» 12.09, sobota

19:00 – *Co robimy po zmierzchu?* | Wampiry Trójmiasto

20:15 – *Happily Never After* | The Maydays

» 13.09, niedziela

10:00 – *Impro Bajka* | Zespół Teatru Kameralnego

11:00 – *Coffee Rave na Patio* – zakończenie festiwalu

Improdrom to jednak nie tylko spektakle, ale także warsztaty ze świetnymi improvizatorami z Polski i zagranic-

cy oraz równie ciekawe wydarzenia towarzyszące odbywające się w przestrzeni teatru, w naszym klubie partnerskim Eljazz oraz w UrbanLapie. Zeskanuj poniższy kod i sprawdź, co jeszcze czeka cię na tegorocznym Improdromie!

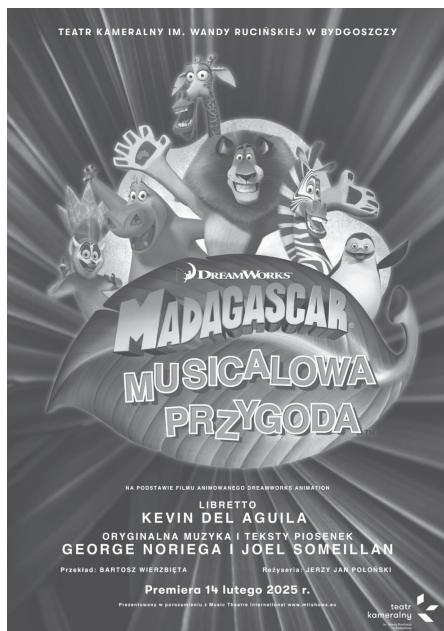
» 18, 22, 23, 24.09.2026, godz. 10.00

» 19.09.2026, godz. 16.00

» 20.09.2026, godz. 12.00

Madagaskar – musicalowa przygoda

Murowany hit: musicalowa wersja znanego filmu animowanego, w którym zwierzęta uciekają z nowojorskiego zoo i dopływają na wyspę, na której rządzi sam Król Julian. Tak, dokładnie ten, który wygina śmiało ciało. Zresztą nie tylko on będzie wyginał ciało w tym roztańczonym i dynamicznym spektaklu. Wierzmy, że i nasi widzowie dadzą się porwać dynamicznym rytmem płynącym prosto z Madagaskaru.

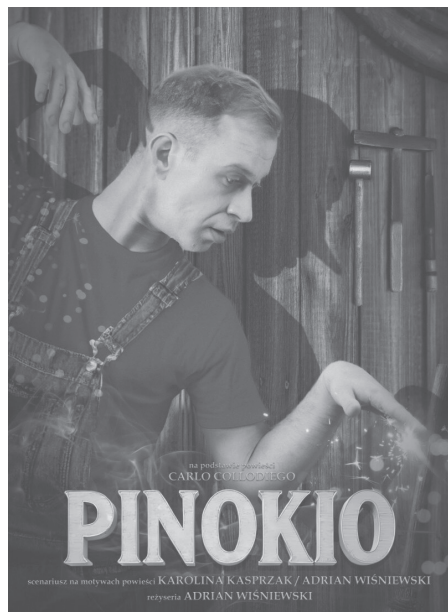
» 25.09.2026, godz. 9.30

» 26 i 27.09.2026, godz. 11.00

Pinokio

Drewniane serce bije najmocniej. Czy prawda zawsze się opłaca? Czy warto być grzecznym chłopcem, jeśli świat wokół zdaje się nagradzać coś zupełnie innego?

Pinokio to nie bajka do poduszki, lecz opowieść o dorastaniu – pełna pytań, skrupułów i zadrapań na duszy. W swojej autorskiej wersji klasycznej historii Adrian Wiśniewski – aktor Teatru Kameralnego – zabiera młodych widzów w teatralną podróż śladami chłopca z drewna. Będzie w niej miejsce na śmiech i wzruszenie, magię i cięć, zabawę i refleksję. A przede wszystkim – na pytania, które nie znikają wraz z dzieciństwem.

Próba dźwięku 2026 – Na bis. Największe przeboje Teatru Kameralnego

Teatr Kameralny ponownie ma ogromny zaszczyt bycia częścią festiwalu Miejskiego Centrum Kultury „Próba dźwięku”. W tym roku zapraszamy na kalejdoskop

najważniejszych spektakli i emocji, które od kilku sezonów towarzyszą publiczności naszego teatru. W repertuarze koncertu znajdą się utwory z takich przedstawień jak m.in.: *Madagaskar – Musicalowa Przygoda*, *Chłopcy z Placu Broni*, *Pinokio* czy *Dżuma*. Na scenie zabrzmia piosenki, które przez ostatnie sezony podbijały serca widzów – od pełnych radości musicalowych przebojów dla całych rodzin po poruszające kompozycje z przedstawień dla dorosłych.

Teatr Polski

T
P
B
teatr polski
bydgoszcz

- » 10.09.2026 | czwartek | godz. 19.00 | Mała Scena TPB
- » 11.09.2026 | piątek | godz. 19.00 | Mała Scena TPB
- » 12.09.2026 | sobota | godz. 18.00 | Mała Scena TPB

Zemsta

Aleksander Fredro „Zemsta”

Reżyseria: Radosław Rychcik

Scenografia, kostiumy, reż

seria światła: Łukasz Błajejewski

Asystentka scenografa: Emilia Sarga

Muzyka: Michał Lis

Inspicjent, asystent reżysera: Adam Pakieła

Występują: Paweł L. Gilewski, Adam Graczyk, Marian Jaskulski, Dagmara Mrowiec-Matuszak, Emilia Piech, Jerzy Pożarowski, Michał Surówka

Zemsta Fredry na Dzikim Zachodzie. Zamiast szabli rewolwery, zamiast szlacheckiego kontusza kapelusz i ostrogi. Kaktus na tle zachodzącego słońca, krzyk orła, rżenie konia i wycie kojota. Western wydaje się znakomitą konwencją, w której porywczy Cześniak wyzywa na pojedynek podstępny Rejent, a ich spór wydaje się nie mieć końca. Intrygi i pojedynki, odwaga, kompromis, spokój, cierpliwość, miłość versus tchórzostwo, impuls

20 WRZEŚNIA 2026

MADAGASKAR. MUSICALOWA
PRZYGODA

Teatr Kameralny
im. Wandy Rucińskiej

-50%

dla czytelników BPN-u

sywność, przewrotność, przebiegłość. W tej komedii charakterów Fredro wyśmiewa ludzkie wady, które prowadzą do konfliktów, sporów i wojen.

Każda opowieść o konflikcie jest przestrogą, jest bezcenną apologią zgody i porozumienia, jest optymistyczną opowieścią o pojednaniu. W tej historii zwaśnionych sąsiadów zwycięża miłość, a tytułowa zemsta okaże się błogosławieństwem.

Zemsta, fot. Natalia Kabanow

» 16.09.2026 | środa | godz. 19.00 | Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy. Hala Pomp ul. Gdańska 242

» 17.09.2026 | czwartek | godz. 19.00 | Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy. Hala Pomp ul. Gdańska 242

Zmierzch bogów

Reżyseria i adaptacja scenariusza filmu:

Waldemar Raźniak

Scenografia i kostiumy: Barbara Guzik

Reżyseria światła: Ada Bystrzycka

Asystent reżyserki światła: Robert Łosicki

Kompozytor: Karol Nepelski

Choreografia: Oskar Malinowski

Inspicjentka, asystentka reżysera: Hanna Gruszczyńska

Występują Kamilla Baar (gościnnie), Paweł L. Gilewski, Mirosław Guzowski, Marian Jaskulski, Karol Franek Nowiński, Emilia Piech, Jerzy Pożarowski, Michał Rodak, Aleksandra Stasik (gościnnie), Michał Surówka, Marcin Zawodziński oraz Bruno Maciejewski (gościnnie) oraz Oskar Ruppel (gościnnie)

Wielki przemysł, wielkie pieniądze i wielka wojna. W mieście boleśnie naznaczonym hitlerowską okupacją i żyjącym w cieniu zakładów zbrojeniowych Waldemar Raźniak, jeden z największych współczesnych inscenizatorów, tworzy teatralną adaptację *Zmierzchu bogów*, kultowego filmu Luchino Viscontiego. To opowieść o rodzinie von Essenbecków, niemieckich przemysłow-

ców, którzy pragnąc ocalić swój majątek po dojściu do władzy Adolfa Hitlera wnikają się we flirt z nazizmem, który przywiedzie ich ku nieuchronnej zgubie. *Zmierzch bogów*, choć fabularnie przenosi nas w lata 30. minionego stulecia, jest lustrem współczesności, pozwalającym przyjrzeć się dramatowi naszych czasów, w których polityczny cynizm i ekonomiczny interes najbogatszych napędzają zataczające coraz szersze kręgi wojny i prowadzą do odrodzenia się totalitaryzmów.

W spektaklu nie zabraknie również odniesień do historii Bydgoszczy: jej złożonego, polsko-niemieckiego dziedzictwa, niesławnej wizyty Josepha Goebbelsa, czy pracy polskich robotników przymusowych w niemieckich zakładach zbrojeniowych w trakcie II wojny światowej. Spektakl realizowany jest w historycznych wnętrzach bydgoskiego Muzeum Wodociągów.

» 13.09.2026, niedziela, godz. 12.00

Bydgoskie salony poezji i muzyki

Projekt, inspirowany wieloletnią tradycją Krakowskich Salonów Poezji, odbywa się co dwa tygodnie w niedzielę o godz. 12:00. Aktorki i aktorzy Teatru Polskiego prezentują podczas spotkań wybrane utwory poetyckie przy akompaniamentie zapraszanych muzyków.

TEATRALNY BILET DLA CZYTELNIKÓW „BIK-u”

Z wrześniowym numerem
„BIK-u” bilety na spektakl:

Zmierzch bogów

16 września o godz. 19:00
w Hali Pomp Muzeum Wodociągów
w Bydgoszczy (ul. Gdańska 242)
w cenie 25 zł!

Jeden egzemplarz „BIK-u” uprawnia
do zakupu maksymalnie 4 biletów
na jeden spektakl w promocyjnej cenie.
Liczba miejsc objętych promocją jest ograniczona.

» 03.09 i 10.09.2026, czwartki, godz. 18:00, Biblioteka Główna, Strych, Stary Rynek 24, wstęp wolny

Projektor

Po wakacjach Biblioteka Główna zaprasza na cykl Projektor. Wrzesień należy do Sandry Bullock!. Projektor realizowany jest we współpracy z Bulwarem Filmowym. Repertuar dostępny na stronie: biblioteka.bydgoszcz.pl - zakładka Projektor.

» 12.09.2026, sobota, godz. 10.00, Biblioteka Główna - Strych, Stary Rynek 24, wstęp wolny

Filmowy Poranek dla Dzieci

Z okazji 25. rocznicy premiery filmowej opowieści o najsłynniejszym młodym czarodzieju wspólnie obejrzymy pierwszą część tej kultowej serii. To doskonała okazja, by ponownie przenieść się do świata magii lub odkryć go po raz pierwszy. A wszystko to w przytulnej atmosferze – z wygodnymi leżakami i pufami.

Repertuar dostępny na stronie: biblioteka.bydgoszcz.pl - zakładka Projektor.

» 25.09.2026, piątek, godz. 17:00, Biblioteka Główna – Sala wykładowa, Stary Rynek 24

90-lecie sal ekspozycyjnych Biblioteki Bernardynów. Prelekcja

Zapraszamy na prelekcję *W trosce o Bibliotekę Bernardynów - dzieje ochrony kolekcji*. Wykład poprowadzi Małgorzata Klepczyńska – dyplomowany konserwator dzieł sztuki z Działu Zbiorów Specjalnych WiMBP w Bydgoszczy. Tematem będą dzieje najstarszej i najcenniejszej w naszym mieście kolekcji pobernardyńskiej. Dowiemy się jak wydarzenia historyczne wpływały na losy zabytkowych ksiąg i w jaki sposób zmieniały się metody ich konserwacji.

Po zakończeniu prelekcji zapraszamy na zwiedzanie Biblioteki Bernardynów, podczas którego będzie można z bliska poznać to wyjątkowe miejsce i jego niezwykle zbiory.

Zapisy od 14 września: tel. 52 339 92 02.

» 30.09.2026, środa, godz. 15.00, Izba Pamięci Adama Grzymały-Siedleckiego, ul. Libelta 5/10 (domofon 10)

Muzyczne Spotkania w bibliotece u Bełzy

Zapraszamy na kolejne wydarzenie z cyklu Muzyczne Spotkania w bibliotece u Bełzy pt. *Od Lipińskiego do Szerynga. Królowie polskiej wiolinistyki*. Wydarzenie poprowadzi tradycyjnie dr hab. Michalina Radzińska, skrzypaczka i arteterapeutka.

Zapisy od 21 do 28 września w godzinach 9.00-15.30 pod numerem 52 33 99 202; 573 313 566, mail: zbioryspecjalne@wimbp.bydgoszcz.pl

Czysta Bydgoszcz wspólnie z WiMBP w Bydgoszczy zapraszają na jesienną odsłonę warsztatów recyklingowych dla dzieci i dorosłych. Zajęcia bezpłatne, finansowane przez Miasto Bydgoszcz. Wyłącznie na zapisy - limit miejsc: +48 512 806 564

» 22–24.09.2026 r., wtorek-czwartek, godz. 9.30 i 11.30, Biblioteka Główna, Stary Rynek 24; Jesienne EkoDeko w Bibliotece u Bełzy

Nie tylko muchomor - warsztaty recyklingowe dla grup zorganizowanych (kl. 1-4)

Co słychać w tajemniczym, zielonym lesie? Czy las czuje? Czy las mówi? O niesamowitych historiach prosto z lasu opowiedzą nam maślaczki, podgrzybki, gąski, kurki i borowiki. Dowiemy się czy wszystkie grzybki dobrze smakują i jakie ciekawostki w sobie kryją. Na warsztatach stworzymy dowolną techniką ich podobizny. Zaproponowane zostaną różne gatunki grzybów, w oparciu o książkę *Grzyby: dziwne fakty z życia grzybów, o których nie mieliście pojęcia* Asi Gwis i Liliany Fabisińskiej.

Zapisy od 7.09.

» 29.09–1.10.2026 r., wtorek-czwartek, godz. 9.30 i 11.30, Biblioteka Główna, Stary Rynek 24;

Sto sukienek, zero odpadów – empatia i ekomoda z A@YL. Zajęcia literacko-ekologiczne dla grup zorganizowanych (kl. 0-4)

Uczestnicy poznają fragmenty amerykańskiej klasyki dziecięcej, poruszającej temat empatii i codziennych wyzwań młodej bohaterki. Lektura staje się inspiracją do rozmowy o wrażliwości na innych oraz o odpowiedzialnym podejściu do zasobów. W części warsztatowej dzieci zaprojektują własne stroje z materiałów z odzysku, odkrywając, że ekologia i kreatywność potrafią iść ramię w ramię.

Projekt realizowany we współpracy z Centrum Kultury i Informacji Ameryka@Twojej Bibliotece (A@YL) i Czystą Bydgoszczą. Zapisy od 14.09.

Zajęcia edukacyjne w filiach bibliotecznych

Szczegółowy harmonogram dostępny na stronie internetowej: www.biblioteka.bydgoszcz.pl

- » 10.09.2026, czwartek, godz. 11.00, Biblioteka w Starym Fordonie, ul. Pielęgniarska 17, Tel. 52 343-73-53

Ludowe makatki – warsztaty plastyczne

inspirowane lokalnymi podaniami i klechdami zawartymi w książce Oskara Kolberga, pt. „Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce”. Zajęcia zorganizowane w ramach projektu pt. „EtnoFordon – ścieżkami Oskara Kolberga” - Kooperacje Fordon 2026. Wstęp wolny.

- » 17.09.2026, czwartek, godz. 18.00, Biblioteka na Bocianowie, ul. Pomorska 80-86, Tel. 52 323-80-03

Spotkanie autorskie z Maciejem Pawlakiem,

połączone z promocją książki *Uśmiech diabła*

- » 22.09.2026, wtorek, godz. 16.30, Biblioteka na Błoniu, ul. Broniewskiego 1, Tel. 52 348-75-34, wstęp wolny

Spotkanie autorskie z Marcinem Kostrzyńskim,

obserwatorem natury, przyrodnikiem, autorem książek przyrodniczych, zorganizowane w ramach projektu ph. „Przystań dla wyobraźni”, dofinansowanego z Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego.

- » 25.09.2026, piątek, godz. 17.00, Biblioteka na Osiedlu Leśnym, ul. Czerkaska 11, Tel. 52 340-10-05, wstęp wolny

XII Biesiada Myśli Poetyckiej – spotkanie autorskie z Jarosławem Stanisławem Jackiewiczem.

- » 29.09.2026, wtorek, godz. 11.00, Biblioteka na Kapuściskach, Al. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego 35, Tel. 453-015-208 (na zajęcia obowiązują zapisy)

Malowanie na ceramice: naczynie na optymizm

– warsztaty dla dorosłych z okazji Światowego Dnia Kawy.

» 22–26.09.2026, WiMBP (Biblioteka Główna) oraz KPCK

Bydgoski Trójkąt Literacki

Kolejny Bydgoski Trójkąt Literacki odbędzie się w dniach 22-26 września 2026 r. Hasłem przewodnim tegorocznej edycji jest *Przemieszczenie*, ponieważ chcemy przyrzeć się różnym wędrówkom zarówno na poziomie metaforycznym jak i dosłownym. Interesować nas będzie także ruchomość słowa, które wchodzi w rozmaite relacje z przestrzenią i czasem, a także z innymi dyscyplinami twórczymi.

Konsekwencją programową hasła tegorocznej edycji na płaszczyźnie organizacyjnej będzie eksploracja nowych miejsc festiwalowych. Głównymi lokalizacjami Bydgoskiego Trójkąta Literackiego pozostaną: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy oraz Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy. Po raz pierwszy jednak niektóre z wydarzeń zawędrują również do innych miejscowości: Inowrocławia i Świecia. Kontynuować będziemy także poranne spotkania autorskie w bydgoskich szkołach.

Wśród gości Bydgoskiego Trójkąta Literackiego znajdą się autorzy wrażliwi na migracyjne fenomeny literackie i pozaliterackie. Stąd obecność na festiwalu Błażeja Ciarkowskiego, którego książka o domach wczasowych i sanatoriach PRL-u miała premierę niedawno. Czytelnicy będą mogli spotkać się także z Maciejem Siembiedą, Weroniką Mathią oraz wieloma artystami regionu. Słuchowisko na żywo *Maria Komornicka/Piotr Odmieniec Włast, Intermezzo*, które zaprezentują Michał Zdeb, Paweł Furtek i Mateusz Lubiewski opowiada o szczególnego rodzaju podróży wewnętrznej. Jak co roku w ramach Bydgoskiego Trójkąta Literackiego odbędzie się słam poetycki na Strychu Biblioteki Głównej.

Szczegółowy program znajduje się na stronach: biblioteka.bydgoszcz.pl, kpck.pl, oraz na plakatach i ulotkach, które spotkać można w przestrzeni miejskiej. Wstęp na wszystkie wydarzenia festiwalu jest bezpłatny.

Międzynarodowy Festiwal Teatralny SYTUACJE/RELACJE

Tegoroczna edycja MFT SYTUACJE/RELACJE skupiona jest wokół twórczości Wiliama Szekspira. *Hamlet* i *Burza* to spektakle kuszące współczesny teatr w tym również teatr niezależny czy alternatywny. To oczywiście spore odstępstwo od dotychczasowej idei festiwalu, która nigdy nie skupiała się na konkretnym temacie.

fot. Sandra Korczak

Tym razem jest inaczej. I nie jest to celowo działanie organizatorów, a raczej absolutny przypadek, wynikający bardziej ze spraw organizacyjno-ekonomicznych, niż ze świadomych działań organizatorów.

» 26.09.2026, sobota, godz. 19.00,
Teatr Kameralny w Bydgoszczy

Teatr PIEŚŃ KOZŁA: *Hamlet* – komentarz

Reżyseria: Grzegorz Bral

Obsada: Maria Malinowska, Agata Flondro, Iwona Wall, Alicja Bral, Błażej Wóciak, Paweł Frasz, Dominik Kujawa, Martin Filipiak, Łukasz Wójcik- Zawierucha, Dariusz Dudzik, Jakub Lechki

Muzyka: Maciej Rychły, Jean Claude- Acquaviva

Teksty, dramaturgia: Alicja Bral

Akustyk: Adam Bąkowski

Hamlet – komentarz, oparty na dramacie Szekspira, stanowi jego intensywną

interpretację, żywą refleksję, dopowiedzenie tego, co dramaturg w swoim dziele tylko zaszyfrował, a czego nie powiedział wprost. Spektakl rozgrywa się dwa miesiące przed właściwą akcją dramatu, czyli w noc zabójstwa starego króla. Noc ta przeradza się w czuwanie, rodzaj „szekspirowskich Dziadów”. Na scenie pojawiają się postaci obecne oraz nieobecne na kartach

dramatu Szekspira. Przyglądamy się temu, co dzieje się w głowach bohaterów i snujemy przypuszczenia, co doprowadziło do tragedii. Na powierzchni relacji niby nic się nie dzieje, w postaciach natomiast wzbudzą się ich bolesne tajemnice. To dramat o energii, która domaga się ujawnienia, *Hamlet* jest jej medium.

Przedstawienie oparte jest na polifonicznej strukturze pieśni. Czternastu aktorów interpretuje postaci, zdarzenia i emocje przy pomocy dźwięków. *Hamlet – komentarz* to eksperyment teatralny. Słowa tekstu zostają udźwiękowione, nie pojawiają się w tradycyjnej narracji, wzrastają jako muzyczne harmonie. Słowa i muzyka opowiadają wewnętrzną strukturę postaci i rodziny.

Spektakl w języku angielskim. Widzowie otrzymują tekst mówiony przetłumaczony na język polski oraz teksty pieśni w języku angielskim. Całość prowadzi w języku polskim Grzegorz Bral (Koryfeusz).

» 2.10.2026, piątek, godz. 19.00, Stary Rynek
w Bydgoszczy

Teatr BIURO PODRÓŻY: *Burza*

Reżyseria: Paweł Szkotak

Scenariusz: Paweł Szkotak i Marta Strzałko - wg Bu-
rzy Williama Szekspira

Obsada: Bartosz Borowski, Łukasz Kowalski, Paweł

Stachowczyk, Marta Strzałko, Karolina Wensierska, Tomasz Wrzałik, Maciej Zakrzewski

Scenografia i kostiumy: Paweł Szkotak

Muzyka: Łukasz Matuszyk

Inspirowana dramatem Szekspira najnowsza premiera TBP opowiada o ludziach, którzy marzą o władzy i dla jej zdobycia gotowi są targnąć się na życie innych. Pozbawiona tronu i wygnana Prospera tworzy na odległej wyspie namiastkę państwa, gdzie poddany są dwaj niewolnicy: Ariel, posiadający magiczne moce, pomaga jej w zemście, a Kaliban wydobywa złoża bogactw naturalnych. Czary Prospery doprowadzają na wyspę tych, którzy pławiąc się we władzy, chcą jeszcze więcej. Ich statek rozbija się w czasie burzy, a pasażerowie trafiają na wyspę. Prospera manipuluje rzeczywistością płacząc ścieżki rozbitków, bawiąc się ich bezradnością. Jednak nie wszystko idzie zgodnie z planem. Zemsta Prospery, która miała doprowadzić do pojednania, kończy się zbrodnią.

» 12.10.2026, poniedziałek, godz. 19.00,
Teatr Polski w Bydgoszczy

ODIN TEATRET: *Chmury Hamleta* (Dedykowane Hamnetowi oraz młodym ludziom bez przyszłości)

Dramaturgia, reżyseria: Eugenio Barba

Scenariusz: Eugenio Barba oraz cytaty z „Hamleta” Williama Szekspira

Obsada: Antonia Cioază, Else Marie Laukvik, Jakob Nielsen, Rina Skeel, Ulrik Skeel, Julia Varley
Oświetlenie i video: Claudio Coloberti

Dyrektor techniczny: Knud Erik Knudsen

Asystent reżysera: Gregorio Amicuzi i Julia Varley

Kostiumy: Odin Teatret

Lalka: Fabio Butera

Doradca d/s filmu: Claudio Coloberti

W 1596 roku w wieku jedenastu lat umiera Hamnet, jedyny syn Williama Szekspira. Pięć lat później Szekspir traci ojca i w okresie żałoby pisze *Tragiczną historię Hamleta, księcia Danii*. W ówczesnej, nieregularnej pisowni imiona Hamnet i Hamlet były praktycznie wymienne. Wielu badaczy poświęciło opasłe tomy analizie związku między postacią Hamneta a Hamletem. Sztuka opowiada o duńskim królu Hamlecie, noszącym to samo imię, co jego syn; król Hamlet zostaje otruty przez swoją żonę Gertrudę i brata Klaudiusza – kochanków. Ich namiętność splata się z inną tragiczną historią miłości: uczuciem łączącym księcia Hamleta z młodą Ofelią. Duch ojca Hamleta ukazuje się synowi, powierzając mu

zadanie dokonania zemsty i zabójstwa. Co ta historia mówi nam dzisiaj? Jakie dziedzictwo otrzymaliśmy od naszych ojców i co prześlemy naszym dzieciom?

Podczas spektaklu używane są następujące języki: duński, angielski, hiszpański i rumuński. Odbiór spektaklu nie wymaga znajomości języków obcych; publiczność otrzymuje krótki opis scen po polsku.

Wykorzystując ten znakomity moment i chcąc widzom przybliżyć w interesujący, mamy nadzieję, sposób twórczość Williama Szekspira, organizatorzy zaprosili cenionych teatrologów, szekspiologów, filmoznawców, którzy spróbują zmierzyć się z wezwaniem, jakie postawili twórcy zaproszonych spektakli. Przedstawiamy skrócony program działań towarzyszących festiwalowi:

» 26.09.2026, sobota, godz. 20.30,
Teatr Kameralny, ul. Grodzka 14

Spotkanie z Grzegorzem Bralem i Teatrem Pieśń Kozła

» 2.10.2026, piątek, godz. 20.30, Galeria Wspólna,
ul. Stefana Batorego 1/3

Spotkanie z Pawłem Szkotakiem po spektaklu

» 3.10.2026, sobota, godz. 12.00 miejsce: Dom Liter
ul. Podwale 15, wstęp wolny

„Wyspa ta jest moja”: utopia Szekspira – rozmowy o *Burzy Szekspira* i teatralnych realizacjach tekstu (dr Anna Kowalcze- -Pawlik)

» 5 października, poniedziałek, godz. 16.00 miejsce:
Dom Liter ul. Podwale 15, wstęp wolny

Rezonery, performerzy, tancerze. Mapa aktorstwa cielesno – performatywnego (dr hab. Artur Duda, prof. UMK w Toruniu)

» 12.10.2026, poniedziałek, godz. 8.00, Miejskie Centrum
Kultury w Bydgoszczy, ul. Marcinkowskiego 12-14

Pokaz filmu *Hamnet*, reż. Chloe Zhao

Po projekcji rozmowa na temat filmu, do udziału w niej zaproszeni zostali: dr Anna Kowalcze-Pawlik, prezeska Polskiego Towarzystwa Szekspirowskiego oraz dr Dominik Wierski, filmoznawca.

» 12.10.2026, poniedziałek, godz. 12.30, Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, ul. Marcinkowskiego 12–14, wstęp wolny

Spotkanie z Eugenio Barbą i zespołem Odin Teatret (prowadzenie: dr hab. Artur Duda, prof. UMK w Toruniu)

Bilety: sprzedaż ruszy od 28 sierpnia – informacja na profilu FB Stowarzyszenie Teatralne „Juwenkracja” oraz na stronach partnerów MFT SYTUACJE/RELACJE: Teatr Polski, Teatr Kameralny oraz Miejskie Centrum Kultury

**Filharmonia
Pomorska
im. I.J. Paderewskiego**

» 14.09.2026, poniedziałek, godz. 09.30, 11.00, 12.30, Aula Copernicanum UKW, ul. Kopernika 1

Poranek muzyczny dla seniorów pt. Dźwięki, które nie milkną – muzyka Polskiego Radia

» 18.09.2026, piątek, godz. 19.00, Bydgoskie Centrum Targowo-Wystawiennicze, ul. Gdańska 187

64. Bydgoski Festiwal Muzyczny: Aleksandra Kurzak. Inauguracja

Tegoroczny Bydgoski Festiwal Muzyczny otworzy wyjątkowy koncert z udziałem Aleksandry Kurzak – jednej z najbardziej cenionych polskich śpiewaczek operowych, występującej na najważniejszych scenach świata,

m.in. w Metropolitan Opera, Royal Opera House, Operze Paryskiej i mediolańskiej La Scali. Artystce towarzyszyć będzie Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej pod batutą Rafała Janiaka. W programie znajdą się najpiękniejsze arie z oper Pucciniego, Verdiego i Cilei – pełne miłości, pasji i dramatycznych emocji. Koncert będzie wyjątkowy także pod względem technologicznym. Po raz pierwszy w historii festiwalu brzmienie Filharmonii Pomorskiej zostanie przeniesione do Bydgoskiego Centrum Targowo-Wystawienniczego. Zaawansowany immersyjny system dźwięku, wykorzystujący blisko sto głośników i ponad osiemdziesiąt mikrofonów, pozwoli stworzyć przestrzenne naturalne brzmienie i akustyczne wrażenie sali koncertowej.

» 19.09.2026, sobota, godz. 10.00, 11.30, Aula w tymczasowej siedzibie FP, ul. Słowackiego 7 w Bydgoszczy

Od brzuszka do uszka maluszka

Koncert dla niemowląt, małych dzieci i kobiet w ciąży

» 20.09.2026, niedziela, godz. 17.00, Aula Copernicanum UKW, ul. Kopernika 1

64. Bydgoski Festiwal Muzyczny: Art'n'Voices

To ceniony polski oktet wokalny, który łączy klasykę z muzyką współczesną, jazzem i improwizacją. Zespół wyróżnia autorski repertuar, oryginalne brzmienie i niezwykle możliwości ludzkiego głosu. Laureaci dziesięciu nagród Grand Prix, dwukrotni zdobywcy nagrody Fryderyk – w 2021 roku za album *Midnight Stories*, w 2026 roku za album *Pieces of Myself*. Koncertują w Polsce i za granicą, współpracując m.in. z Leszkiem Możdżerem, Natalią Kukulską, Anną Dymną, Andrzejem Sewerynem i Royal String Quartet. Każdy występ oktetu to spotkanie z muzyką pełną subtelności, emocji i niezwykłych możliwości ludzkiego głosu.

» 23.09.2026, środa, godz. 19.00, Sala symfoniczna Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, ul. prof. Jerzego Godziszewskiego 1

64. Bydgoski Festiwal Muzyczny: Operowe zwierciadło XVIII wieku

Muzyka XVIII wieku była sztuką emocji, wirtuozerii i piękną ludzkiego głosu. To właśnie wtedy opera osiągnęła pozycję najważniejszego gatunku muzycznego Europy, a kompozytorzy tworzyli dzieła zachwycające publiczność od Neapolu po Wiedeń i Sztokholm. Zapra-

szamy do odkrycia fascynującego świata wirtuozerii, emocji i piękna ludzkiego głosu. W programie znajdują się arie i utwory instrumentalne m.in. Händla, Vivaldiego, Glucka, Cimarosy i Hassego. Wystąpią mezzosopranistka Natalia Kawałek i kontratenor Meili Li, cenieni interpretatorzy muzyki barokowej i klasycznej. Towarzyszyć im będzie Capella Bydgostiensis pod kierownictwem Stefana Plewniaka – skrzypka, dyrygenta i specjalisty w dziedzinie historycznego wykonawstwa.

- » 25.09.2026, piątek, godz. 19.00, Sala symfoniczna Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, ul. prof. Jerzego Godziszewskiego 1

64. Bydgoski Festiwal Muzyczny:

Niedokończone...

Są dzieła, które mimo swojej niekompletności osiągnęły doskonałość. Są też kompozytorzy, którzy pozostawili po sobie muzyczne testamenty – utwory będące podsumowaniem całego życia twórczego, a zarazem fascynującą zagadką dla kolejnych pokoleń słuchaczy. Koncert „Niedokończone...” połączy dzieła pełne tajemnicy i pozostawiające przestrzeń dla wyobraźni. W pierwszej części zabrzmi *Dynamic Triptych* Johna Fouldsa – oryginalne, pełne wirtuozerii dzieło na fortepian i orkiestrę, z Tymoteuszem Biesiem w roli solisty. Drugą część wieczoru wypełni monumentalna *IX Symfonia d-moll* Antona Brucknera – niedokończony muzyczny testament kompozytora. Orkiestrę Symfoniczną Filharmonii Pomorskiej poprowadzi Eugene Tzigane.

- » 26.09.2026, sobota, godz. 10.00, 11.30, Aula w tymczasowej siedzibie FP, ul. Słowackiego 7 w Bydgoszczy

Akademia WioliMisia

Koncert dla dzieci w wieku przedszkolnym

- » 30.09.2026, środa, godz. 19.00, Sala symfoniczna Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, ul. prof. Jerzego Godziszewskiego 1

64. Bydgoski Festiwal Muzyczny:

Filharmonia Poznańska Gościnnie

Spotkanie dwóch wielkich tradycji muzycznych, wybitni artyści i program poświęcony trzem znakomitym postaciom polskiej i europejskiej symfoniki – tak zapowiada się festiwalowy wieczór z udziałem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Poznańskiej, jednego z najbardziej cenionych zespołów orkiestrowych w Polsce. Festiwalowy wieczór połączy dzieła Grażyny Bacewicz,

Franza Liszta i Karola Szymanowskiego. Zespół poprowadzi Łukasz Borowicz, ceniony interpretator i popularyzator polskiej muzyki. Solistą koncertu będzie Lukáš Vondráček, zwycięzca Konkursu Królowej Elżbiety w Brukseli, który wykona wirtuozowski II Koncert fortepianowy A-dur Liszta. Program dopełnią *Uwertura na orkiestrę symfoniczną* Bacewicz oraz monumentalna *II Symfonia B-dur* Szymanowskiego.

Muzeum Okręgowe
im. Leona
Wyczółkowskiego

MO:
MUZEUM
OKRĘGOWE
im. Leona Wyczółkowskiego
W BYDGOSZCZY

I. DZIAŁANIA EDUKACYJNE

CENTRUM EDUKACJI MUZEALNEJ, UL. MENNICA 6

Oferujemy bogaty program edukacyjny dla szerokiej grupy odbiorców indywidualnych i grup zorganizowanych prowadzone na podstawie zbiorów i aktualnych wystaw. Program uwzględnia zasady projektowania uniwersalnego i dostępności. Wybrane zajęcia prowadzone są w języku ukraińskim oraz angielskim

- » wtorek–piątek, godz. 10.00 – 16.00

Lekcje muzealne, oprowadzania kuratorskie oraz zajęcia dla grup zorganizowanych

- » sobota, godz. 11.00

Warsztaty dla osób indywidualnych

Więcej informacji: Dział Edukacji, tel. 52 58 59 910

- » 29–30.09.2026, wtorek–środa, godz. 16.00, Centrum Edukacji Muzealnej, Mennica 6, Wyspa Młyńska, wstęp wolny

Drzwi otwarte dla nauczycieli

Więcej informacji – tel.: 52 58 59 910 lub edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl. Podczas otwartego spotkania odbędą się prezentacja oferty działań muzealnych i oferty edukacyjnej na rok 2026/2027 oraz rozmowy z edukatorami.

Twórcze soboty

„Twórcze soboty” to wyjątkowe warsztaty, podczas których dzieci, młodzież i dorośli mogą wspólnie odkrywać radość tworzenia, rozwijać kreatywność i spędzać wartościowy czas w rodzinnej atmosferze.

» 5.09.2026, sobota, godz. 11.00 Miejsce: Centrum Edukacji Muzealnej, Mennica 6, Wyspa Młyńska

Mały Przyjaciel Sztuki: Warsztaty multisensoryczne, czyli lepienie z gliny dla najmłodszych

Dla dzieci od 3 do 5 lat. Wstęp: 18 zł/os., bilety do zakupu w kasie oraz na stronie Muzeum. „Mały Przyjaciel Sztuki” to spotkanie, które rozwija u dzieci kompetencje artystyczne, społeczne i sensoryczne.

» 12.09.2026, sobota, godz. 11.00 Miejsce: Centrum Edukacji Muzealnej, Mennica 6, Wyspa Młyńska, wstęp: 18 zł/osoba,

Rękodzieło: Zawieszki, wisior, talizmany

Uczestnicy: rodziny z dziećmi, młodzież, dorośli, seniorzy. *Rękodzieło* to tytuł spotkania, które podkreśla znaczenie dziedzictwa kulturowego. Tworzenie własnych zawieszek i talizmanów rozwija kreatywność młodego odbiorcy.

» 26.09.2026, sobota, godz. 11.00 Miejsce: Gmach Główny, ul. Gdańska 4

Ex libris – mała forma linorytnicza

Dla kogo: rodziny z dziećmi, młodzież, dorośli, seniorzy. Wstęp: 18 zł/osoba, bilety do zakupu w kasie oraz na stronie Muzeum. Podczas zajęć uczestnicy wykonają *ex libris* w formie linorytu.

Edukacyjne Wydarzenia Miesiąca: VIII edycja Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego

Wymarzone Muzeum.

Z wizytą u Leona Wyczółkowskiego

Regulamin konkursu oraz szczegółowe informacje dotyczące konkursu, wystawy pokonkursowej, godzin otwarcia muzeum i wydarzeń towarzyszących od 7 września na stronie: www.muzeum.bydgoszcz.pl

II. SPOTKANIA, WYKŁADY, SPACERY TEMATYCZNE

» 4.09.2026, piątek, godz. 17.00, Miejsce: Gmach Główny, ul. Gdańska 4, sala audiowizualna, wstęp: 10 zł/os.

Wanda Majer-Pietraszak. Kobieta wielu talentów – wykład z cyklu „Ona i Kultura”

Barwna opowieść o Majer-Pietraszak nie skupi się wyłącznie na jej pracy zawodowej, ale głównie na życiu

KONKURS DLA DZIECI Wymarzone muzeum

Z wizytą u Leona Wyczółkowskiego

prywatnym, a więc na relacji z ukochanym małżonkiem i przyjaciółmi z cenionymi artystami. Wydarzenie odbędzie się z okazji 94. urodzin aktorki, a także obchodzonego w Bydgoszczy Roku Leonarda Pietraszaka.

Wykład przygotowały dr Anna Nadolska z Działu Historii MOB oraz dr Monika Kosteczko-Grajek z Działu Sztuki MOB.

» 5.09.2026, sobota, godz. 12.00, Gmach Główny, ul. Gdańska 4, sala audiowizualna, wstęp: 10 zł/os.

École de Paris. Paryż jako międzynarodowe centrum sztuki nowoczesnej – wykład dr. Szymona Owsiańskiego, z cyklu „Historia sztuki dla uważnych”

Podczas wykładu przyjrzymy się zjawisku *École de Paris* oraz twórczości artystów, którzy w stolicy Francji poszukiwali nowych form wyrazu, przełamując dotychczasowe kanony artystyczne.

Dr Szymon Owsiański – historyk sztuki, adiunkt na Wydziale Sztuk Projektowych Politechniki Bydgoskiej.

» 11.09.2026, piątek, godz. 17.00, Gmach Główny, ul. Gdańska 4, sala audiowizualna, wstęp: 10 zł/os.

Wielkopolskie ziemianki okiem historyka – nie tylko żony i działaczki społeczne.

Wykład dr Katarzyny Grysińskiej-Jarmuły

W historiografii poświęconej ziemiaństwu kobiety przez długi czas pozostawały w cieniu mężczyzn, a ich aktywność najczęściej sprowadzano do ról żon, matek i działaczek dobroczynnych. Tymczasem źródła pokazują, że wielkopolskie ziemianki XIX i pierwszej połowy XX wieku odgrywały znacznie szerszą rolę, będąc samodzielnymi organizatorkami życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego i patriotycznego.

Dr Katarzyna Grysińska-Jarmuła – historyk, adiunkt pracujący na Wydziale Historycznym UKW. Zainteresowania naukowe skupia wokół historii Bydgoszczy i jej mieszkańców w XIX i I poł. XX wieku, zwłaszcza działalności kulturalno-społecznej bydgoskich Niemców, relacji polsko-niemieckich w XIX i XX wieku, a także dziejów wielkopolskiego ziemiaństwa w XIX i XX wieku.

» 25.09.2026, piątek, godz. 17.00, Gmach Główny, ul. Gdańska 4, sala audiowizualna, wstęp: 10 zł/os.

Spotkanie autorskie dr. Andrzeja Krawczyka, autora książki *Jeszcze słysząc tę muzykę. Biłgoraj – sztetl utracony, z cyklu „Literatura w Muzeum”*

Zapraszamy na spotkanie autorskie dr. Andrzeja Krawczyka, który opowie o pracy nad książką o historii odchodzącego w zapomnienie świata żydowskich miasteczek w Europie Wschodniej na przykładzie Biłgoraja. Rozmowę poprowadzi prof. Tomasz Kawski.

Andrzej Krawczyk – specjalista w dziedzinie historii Europy Środkowej i Bałkanów XIX/XX wieku. Wykładowca historii Europy Środkowej i Historii Prasy Polskiej na UW i KUL oraz historii Polski na Uniwersytecie Karola w Pradze i Komenskigo w Bratysławie. Autor 8 książek i ponad 150 artykułów, w tym przetłumaczonej na język czeski biografii Jozefa Tiso. Po 1989 r. urzędnik.

Tomasz Kawski – historyk, dr hab. nauk humanistycznych, profesor uczelni i kierownik Katedry Historii XIX wieku Wydziału Historycznego UKW. Jego zainteresowania badawcze obejmują historię Polski XX wieku oraz dzieje diaspory żydowskiej na ziemiach polskich w XIX i XX wieku.

III. WYDARZENIA

» 17.09.2026, czwartek, godz. 18.00,
Miejsce: Gmach Główny, Gdańska 4

Wernisaż wystawy *Etno/Bydgoszcz. Kolekcja etnograficzna Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy*

Jubileuszowa wystawa została przygotowana z okazji 40-lecia działalności Działu Etnografii. Ekspozycja jest opowieścią o ludziach, tradycjach i przedmiotach, które przez dziesięciolecia współtworzyły kulturowy krajobraz regionu.

» 24.09.2026, czwartek, godz. 18.00, Gmach Główny, Gdańska 4, wstęp: obowiązują bezpłatne wejściówki, informacja o dystrybucji na stronie

Koncert WoWaKin i oprowadzanie kura-torskie po wystawie *ETNO/Bydgoszcz. Kolekcja etnograficzna MOB*

Spotkanie rozpocznie się koncertem zespołu WoWaKin – cenionego tria tworzącego na pograniczu muzyki tradycyjnej, folku i improwizacji, znanego m.in. z opracowania i wykonania muzyki do serialu „1670”. Wyjątkowo w Bydgoszczy zespół wystąpi w poszerzonym, pięcioosobowym składzie z wokalistką Niną Kodorską i cymbalistką.

» 24.09.2026, czwartek, godz. 17.00, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Wernisaż wystawy *Historia Wizażu: Od antycznych rytuałów do blasku Hollywood*

Zapraszamy na wernisaż wyjątkowej wystawy przygotowanej we współpracy z uczniami Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Prezentowane fotografie staną się punktem wyjścia do opowieści o pięknie, zdrowiu, higienie i zmieniających się na przestrzeni wieków kanonach urody.

» 26.09.2026, sobota, godz. 11.00–16.00

Europejskie Dni Dziedzictwa *Przyszłość przeszłości. Dziedzictwo w zagrożeniu*

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy po raz kolejny włącza się w obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, jednego z najważniejszych przedsięwzięć społecznych i edukacyjnych poświęconych ochronie oraz popularyzacji dziedzictwa kulturowego.

Program wydarzeń:

Muzeum Historii Bydgoszczy w Spichrzach nad Brdą, ul. Grodzka 7–11

11.00–13.00 Warsztaty rodzinne „Zostań flisakiem. Budowanie tratwy”

Wstęp: 18 zł/uczestnik, 1 zł/opiekun, bilety do zakupu w kasie oraz na stronie Muzeum

11.00–16.00 Pokaz zabytków wikliniarskich ze zbiorów Działu Etnografii Muzeum Okręgowego oraz archiwalnych fotografii

14.00–15.00 Wykład „Wikliniarskie tradycje Bydgoszczy i regionu”, prowadzenie Alicja Leks i Filip Semrau

15.00–16.00 oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Osiedla bydgoskie. Czyżkówko · Jachcice · Piaski · Smukała–Opławiec–Janowo”

Wstęp: 10 zł/os., bilety do zakupu w kasie oraz na stronie Muzeum

Barka LEMARA, ul. Spichlerza 1

11.00–14.00 Warsztaty „Tradycja wyplatana z wikliny” – podczas warsztatów uczestnicy wykonają wiklinową formę dekoracyjną inspirowaną koszykiem, poznając podstawowe techniki wyplatania z naturalnych materiałów. Prowadzenie: Anna Przytarska.

Wstęp: obowiązują bezpłatne wejściówki, rezerwacja pod numerem telefonu 503 584 840

11.00–16.00 Pokaz dawnej fotografii „Ulica Jatki w obiektywie”

11.00–16.00 „Wiklina w każdym domu!, czyli Muzeum Społeczne” – przynieś coś z wikliny! Pokaż nam swoje wikliniarskie skarby, a otrzymasz pamiątkową widokówkę! Wstęp: wolny

IV. OPROWADZANIE PO WYSTAWACH

» 23.09.2026, środa, godz. 13.00, Gmach Główny, Gdańska 4, wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy)

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Obrazy nie-/rzeczywistości. Między fikcją a rzeczywistością*

Prowadzenie: dr Monika Kosteczko-Grajek z Działu Sztuki MOB

» 30.09.2026, środa, godz. 16.30, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5, wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy)

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Historia Wizażu: Od antycznych rytuałów do blasku Hollywood*

Prowadzenie: Dominika Raduńska-Pacholska z Działu Historii Farmacji i Medycyny

» każdy wtorek o godz. 12.00 – grupy (obowiązują zapisy: edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl)
» w każdą środę o godz. 12.00 – osoby indywidualne (bez zapisów)

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Skarb Bydgoski*

Miejsce: Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4, Wyspa Młyńska

Wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy), bilety do zakupu w kasie oraz na stronie Muzeum

V. WYSTAWY CZASOWE

» 17.09.2026–23.05.2027, Gmach Główny, ul. Gdańska 4, sala kolumnowa

Etno/Bydgoszcz. Kolekcja etnograficzna Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

Kurator: dr Anna Kornelia Jędrzejewska, Alicja Leks
Współpraca: dr Gabriela Frischke

Ekspozycja po raz pierwszy zaprezentuje kolekcję etnograficzną Muzeum jako spójną całość, ukazując bogactwo kultury ludowej województwa kujawsko-pomorskiego oraz rolę Bydgoszczy – jako ważnego miejsca badań, dokumentowania i prezentowania folkloru i tradycji rzemieślniczych. Wśród prezentowanych obiektów znajdują się m.in. dzieła sztuki ludowej i nieprofesjonalnej, rzeźba, malarstwo, tkaniny, hafty, wyposażenie dawnych wnętrz wiejskich, narzędzia oraz przedmioty związane z tradycyjnymi rzemiosłami i codziennym życiem mieszkańców wsi.

» 24.09.2026–28.02.2027, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Historia Wizażu: Od antycznych rytuałów do blasku Hollywood

Kurator: Dominika Raduńska-Pacholska, Viola Kuś

Ta wyjątkowa wystawa powstała we współpracy z uczniami Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Bydgoszczy, którzy nadali jej niepowtarzalny charakter. Prezentuje ona fotografie, ukazujące rozmaite sposoby zdobienia ludzkiej twarzy i staje się zaproszeniem do fascynującej podróży przez historię piękna, zdrowia, higieny i zmieniających się ideałów estetycznych.

» od 16.09.2026, Exploseum, ul. Alfreda Nobla

Marian Rejewski – bydgoski kryptolog

Kuratorzy: Maria Krystek, Piotr Mateja

Wystawa poświęcona jest postaci Mariana Rejewskiego – wybitnego matematyka i kryptologa związanego z Bydgoszczą, którego osiągnięcia na trwałe wpisały się w historię światowej nauki i wywiadu. Ekspozycja stanowi uzupełnienie wystawy stałej w Exploseum i przybliża zwiedzającym kulisy jednego z najważniejszych sukcesów kryptologicznych XX wieku – złamania szyfru niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma.

» do 28.02.2027, Gmach Główny, ul. Gdańska 4,
sala audiowizualna

Leonard Pietraszak. Mistrz wielu planów

Kurator: Adam Zdunek

Wystawa Leonard Pietraszak. Mistrz wielu planów ma na celu upamiętnienie tego wybitnego aktora filmowego, teatralnego i telewizyjnego, którego role na trwałe wpisały się w historię polskiej kultury. Przedsięwzięcie ma charakter nie tylko artystyczny, ale również edukacyjny i popularyzatorski. Ekspozycja prezentuje blisko 100 starannie dobranych fotosów z dzieł filmowych, telewizyjnych i teatralnych.

» do 31.01.2027, Muzeum Historii Bydgoszczy –
Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11

Osiedla Bydgoskie: Czyżkówko, Jachcice, Piaski, Smukała–Opławiec–Janowo

Kuratorzy: Kamil Ścieszński, Filip Semrau

Termin: wystawa czynna od r.

Wystawa poświęcona jest dzielnicom Czyżkówko, Jachcice, Piaski oraz Smukała–Opławiec–Janowo. Ukazuje ich przeszłość i teraźniejszość.

» do 7.09.2026, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5
Herbaria. Utrwalona historia roślin

Konstanty Laszczka – wystawa prac ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

Kuratorka: dr Monika Kosteczko-Grajek

W 70. rocznicę śmierci Konstantego Laszczki MOB udostępnia w Gmachu Głównym wybrane prace artysty z zakresu medalierstwa, numizmatyki, ceramiki, ale przede wszystkim rzeźby.

» do 31.10.2026, Park przy Nadleśnictwie Żółędowo,
ul. Parkowa 4A,

» do 11.09.2026, Osielsko oraz Galeria Biblioteki
Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
ul. Karola Szymanowskiego 3

Las i jego wnętrze oczami Leona Wyczółkowskiego ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy

W Nadleśnictwie Żółędowo oraz w Galerii Biblioteki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy można oglądać dwie odsłony wystawy posterowej zatytułowanej *Las i jego wnętrze oczami Leona Wyczółkowskiego ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy*. Stanowi ona efekt wyjątkowego projektu łączącego sztukę, historię i naturę.

VI. Wystawy stałe:

» gmach główny MOB, ul. Gdańska 4

Jan Stanisławski i uczniowie z kolekcji Wandy i Leonarda Pietraszaków

Obrazy nie-/rzeczywistości. Między fikcją a rzeczywistością (Sala dawnego refektarza)

» Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Aptekarstwo bydgoskie

» Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4

Skarb Bydgoski (monety i biżuteria)

» Muzeum Historii Bydgoszczy
– Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11

Od Starego Rynku do placu Wolności. Spacer ulicami międzywojennej Bydgoszczy

» Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2

Na pograniczu Wielkopolski i Pomorza. Bydgoszcz i region u zarania dziejów

W grodzie Bydgosta. Tajemnice życia wczesnośredniowiecznych mieszkańców Bydgoszczy i okolic

» Dom Leona Wyczółkowskiego, ul. Mennica 7

Twórczość Leona Wyczółkowskiego (1852–1936)

» Exploseum, ul. Alfreda Nobla

Exploseum

OBIEKT MIESIĄCA

Kazimierz Walukiewicz, *Kazimierz Wielki*, rzeźba, 1982, drewno lipowe (Zbiory MOB),

fol. W. Woźniak

Kazimierz Wielki został przedstawiony w królewskich szatach i koronie. Zamiast tradycyjnych insygniów władzy trzyma cegłę oraz kielnię o sercowatym zarysie. U stóp postaci artysta umieścił fragment ceglanoego muru – kolejny symbol rozwoju miast, zamków i fortyfikacji, z których słynęło panowanie ostatniego Piasta na polskim tronie. Szczególnego znaczenia symbolika ta nabiera w odniesieniu do Bydgoszczy. To właśnie Kazimierz Wielki nadał miastu prawa miejskie w 1346 roku, a za jego panowania wybudowano zamek, który przez stulecia stanowił jeden z najważniejszych elementów

bydgoskiego krajobrazu i umacniał strategiczne znaczenie miasta.

Autorem rzeźby jest Kazimierz Walukiewicz (1922–1997) – bydgoski rzeźbiarz nieprofesjonalny, samouk, którego dorobek obejmuje tysiące rzeźb o tematyce historycznej, patriotycznej i religijnej. Urodzony na Kresach Wschodnich, po II wojnie światowej osiadł w Bydgoszczy, z którą związał swoje życie i twórczość.

Rzeźbę można oglądać od 17 września na wystawie czasowej „Etno/Bydgoszcz. Kolekcja etnograficzna MOB”, prezentującej wybrane obiekty ze zbiorów istniejącego od 40 lat Działu Etnografii Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy.

OPRAC. ALICJA LEKS

**Bydgoszcz Miasto
Muzyki UNESCO**

» 6.09.2026, niedziela, godz.19.00, Over The Under Pub, wstęp wolny

Koncerty Po Sąsiedzku: Jakub Skotarczyk i Jakub Andrzejewski

Over The Under Pub oraz Bydgoszcz Miasto Muzyki Unesco zapraszają na nowy cykl. *Koncerty Po Sąsiedzku* to wydarzenia mające na celu budowanie społeczności entuzjastów szeroko rozumianej muzyki i nie tylko, promowanie bydgoskich artystów młodych i tych z większym doświadczeniem oraz wypełnienie miejskiej przestrzeni dźwiękami twórczości otwartej na każdego. Występy odbędą się na ogródku z widokiem na słońce zachodzące nad rzeką.

Kuba Andrzejewski – urodzony w 1996 roku gitarzysta, wokalista, autor tekstów i muzyki. Współpracował i występował z czołową polską sceną bluesowej (Dżem, Cree, Martyna Jakubowicz, Leszek Winder, Michał Kielak, Kasa Chorych). Występował na wielu polskich i zagranicznych festiwalach (USA, Norwegia, Niemcy, Holandia, Czechy, Cypr). Jako gitarzysta pojawił się na kilkunastu albumach.

Jakub Skotarczyk – znany też jako „Skota” to instrumentalista, muzyk sesyjny, wybitny gitarzysta ale i ikona promocji świeckiej sceny muzycznej. Dzieliący scenę z Adelą Konop czy Moniką Fortuniak ale i z niezapomnianym i legendarnym składem The Device.

Wydarzenie realizowane w ramach programu *Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO*.

» 10.09.2026, czwartek, godz. 20.00, Over The Under Pub, wstęp wolny

Jam Session w OTU PUB: Waldemar Knade

Over The Under Pub zaprasza na kolejny sezon Jam Session Bez Barier!

Udostępniamy naszą scenę wszystkim chcącym razem tworzyć niezwykle doświadczenie które jest muzyką. Nie ważne czy grasz już lata czy dopiero zaczynasz swoją przygodę z instrumentem – jeśli chcesz bawić się i grać razem, uczyć się od siebie i wspólnie tworzyć to nasze Jam Session jest wydarzeniem dla ciebie!

Waldemar Knade – aktywnie współpracuje z artystami sceny jazzowej i awangardowej. Koncertował i współpracował między innymi z Krzysztofem Ścierańskim, Włodzimierzem Kiniorskim, Jerzym Mazzollem, Józefem Skrzekiem, Milo Kurtisem, Jorgosem Skoliasem, Grant Calvinem Westonom (USA), Stevem Kindlerem (USA), Jeffrey Kriegerem (USA), Warrenem Benbowem (USA). W 2023 roku nagrywa autorską płytę *Waldemar Knade – Stories* z udziałem Jorgosa Skoliasa, Jerzego Mazzolla, Cezarego Konrada wraz z zaproszonymi gośćmi Ewelina Wiżentas, Łukaszem Fijałkowskim, Bogdanem Mizerskim, Michałem Rybką, DJ Paulo, B.O.K.

Wydarzenie realizowane w ramach programu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO.

» 13.09.26, niedziela, godz. 19.00, Over The Under Pub, wstęp wolny

Koncerty Po Sąsiedzku: Where Is James?

Where Is James? to niezwykle bydgoski band tworzący jeszcze bardziej niezwykłą muzykę. Wymykają się schematom w houldach granych klasykom rocka, bluesa czy funku oraz tworząc muzykę dla najmłodszych odbiorców m.in. w projekcie Emma i Abaris. Folkowe i nie

tylko aranżacje zabierają słuchaczy w niezapomniane miejsca na muzycznej mapie.

Wydarzenie realizowane w ramach programu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO.

» 24.09.2026, czwartek, godz. 20.00, Over The Under Pub, wstęp wolny

Jam Session w OTU PUB: Adrian Dubiński (The Materia)

Adrian Dubiński to gitarzysta zespołu The Materia – projektu poruszającego się w klimatach metalcore, djent i muzyki progresywnej: „Na gitarze gram od 25 lat, a muzyką zajmuję się od dzieciaka. Jestem absolwentem szkoły muzycznej, kompozytorem i aktywnym muzykiem sesyjnym, mającym doświadczenie w wielu gatunkach – od rocka i metalu, przez pop i hip-hop, aż po jazz. Poza gitarą gram również na basie, perkusji i klawiszach, co pozwala mi szerzej patrzeć na muzykę i współpracę z innymi muzykami. Od lat uczę gry na gitarze i pomagam innym rozwijać swój styl. Na jam session stawiam na otwartość, flow i wspólną zabawę – niezależnie od poziomu, liczy się muzyka i energia.

Wydarzenie realizowane w ramach programu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO.

» 27.09.26, niedziela, godz. 19.00, Over The Under Pub, wstęp wolny

Koncerty Po Sąsiedzku: Nerki

Nerki to zespół rockendrollowy złożony z czterech kumpli, którzy najlepiej czują się gdy mogą zagrać głośno, szczerze i bez wygładzania krawędzi. Ich muzyka to surowe garażowe brzmienie, podwórkowa energia

i teksty pisane z perspektywy ludzi którzy widzą świat po swojemu i nie mają zamiaru się podporządkować.

Wydarzenie realizowane w ramach programu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO.

Miejskie
Centrum Kultury

25–27 września 2026

SPOTKANIA O! ZŁOŚCI – edycja specjalna

» 25.09.2026, piątek

DZIEŃ 1

11.00, miejsce: Music Cafe Szpulka

Warsztaty: „Gniotki. Sensoryczne wsparcie dla emocji” Prowadzące: Jagoda Ptaszyńska i Dominika Król. (Bilety: 15 zł (dziecko), dostępne w kasie Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy). Obowiązują zapisy.

18.00, miejsce: Music Cafe Szpulka

Deбата: „Po co nam złość?” (wstęp: wolny)
Prelegentka: mgr Hanna Bobbé-Wittstock

20.00, miejsce: Kino Orzeł

Film: *Blisko* (bilety: 15 zł, dostępne w kasie Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy i na Bilety24)

» 26.09.2026, sobota

DZIEŃ 2

11.00, miejsce: Music Cafe Szpulka

Twórca przestrzeni: „Mój wulkan emocji”

Rodzinne warsztaty tworzenia sensorycznych obrazów z kolorowej soli. Prowadzące: Jagoda Ptaszyńska i Dominika Król (Bilety: 15 zł (dziecko), dostępne w kasie

Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy).

Obowiązują zapisy. Dla dzieci: 5+

13.30, miejsce startu: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy*

Idziemy do Myślęcinka. Spacer + piknik składkowy

Prowadząca: Dominika Kiss-Orska. Wstęp wolny. Obowiązują zapisy. * Więcej informacji zostanie przesłanych w mailu.

14.00, miejsce: Kino Orzeł

Film: *W głowie się nie mieści 2*

(Bilety: 15 zł, dostępne w kasie Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy i na Bilety24)

» 27.09.2026, niedziela

DZIEŃ 3

10.00, miejsce: Salonik secesyjny, MCK (II piętro)

Krąg rozwojowy: co mówi nam złość?

(młodzież i dorośli)

Prowadzące: Jagoda Ptaszyńska i Iga Szałkowska
Wstęp: wolny. Obowiązują zapisy:

13.00, miejsce: Kino Orzeł

Warsztaty: *Złość mieszka w ciele – od napięcia do sprawczości*

Prowadząca: Anna Hibner

(bilety: 50 zł, dostępne w kasie Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy). Obowiązują zapisy. Warsztaty przeznaczone dla osób dorosłych.

INFORMACJE ORGANIZACYJNE:

Bilety: w kasie MCK i na Bilety24.pl (filmy), opiekun dziecka – wstęp wolny

Zapisy na wydarzenia bezpłatne: splot@mck-bydgoszcz.pl Liczba miejsc na warsztaty jest ograniczona!

» 27.09.2026, niedziela, godz. 9.00

Kultura na świeżym, wyprawy kobiece vol. 45. Do Leona Wyczółkowskiego – wycieczka rowerowa 50–60 km

Wystawa finałowa VII Ogólnopolskiego Konkursu Malarskiego im. Leona Wyczółkowskiego już za nami, ale inspiracja twórczością patrona konkursu pozostaje na dłużej. Po dwóch miesiącach oglądania w Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy ponad setki obrazów kilkudziesięciu artystów, wśród których szczególnie mocno wybrzmiewał pejzaż, tym razem chcemy spotkać się z nim... na żywo.

W ramach wrześniowej odsłony Kultury na Świeżym zapraszamy na rowerową wyprawę *Do Leona Wyczółkowskiego* – przez miejsca, które były ważne dla artysty i które inspirowały go do tworzenia.

Wycieczkę rozpoczynamy przy Multikinie, skąd ruszamy w stronę ulicy Koronowskiej. Następnie przez las i Szlakiem Pół Malowanych jedziemy w kierunku Trzyczyna i Wtelna. Na cmentarzu we Wtelnie zatrzymujemy się przy grobie Leona Wyczółkowskiego – będzie to pierwszy punkt naszej wyprawy.

Dalej przez Bytkowice docieramy do Gościeradza, miejsca szczególnie związanego z życiem i twórczością malarza. To właśnie tutaj Leon Wyczółkowski znalazł swój dom. Wybrał dworek w Gościeradzu, ponieważ przypominał mu miejsce, w którym spędzał dzieciństwo u dziadków Olęckich w Rososzy, w gminie Ryki. Dworek otrzymał od Muzeum Narodowego w Poznaniu w zamian za przekazaną mu przez artystę kolekcję sztuki orientalnej.

Wyczółkowski mieszkał w Gościeradzu od 1922 roku aż do śmierci w 1936 roku, wraz z żoną Franciszką, do której zwracał się czule „Franiu kochana”. Przyjaźnił się również z miejscowym leśniczym Kazimierzem Sulisławskim, który pokazał mu słynne cisze staropolskie w Wierchlesie – drzewa, które artysta wielokrotnie uwieczniał w swoich grafikach.

Podczas naszej wyprawy zobaczymy także miejsce, w którym mieścił się sklep kolonialny, wyszynk i sala do tańców – lokal, który Wyczółkowski często odwiedzał. Jak głosi lokalna opowieść, był tam nawet specjalny przystanek wąskotorówki, który miał ułatwiać malarzowi dojazd.

Z Gościeradza udajemy się do Wyczółkowa, miejsca, w którym znajdował się dworek artysty. Następnie

kierujemy się w stronę mostku na Brdzie i jedziemy do Samociążka, skąd ścieżką rowerową wracamy do Bydgoszczy.

Organizatorzy: Kultura na świeżym/ ZPAP Bydgoszcz

Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku

» 6.09.2026, godz. 16:00, Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku, Pałac Nowy, bilety: 30 zł (do nabycia na stronie www.bilety24.pl, w kasie Kina Orzeł w Bydgoszczy oraz w recepcji Pałacu Nowego w Ostromecku)

Adam Pierończyk Solo

Recital solowy na saksofon sopranowy jest rzadkością na skalę światową. To istniejący już 10 lat bardzo ważny, osobisty i wirtuozerski projekt Adama Pierończyka. Piękne brzmienie i melodie oraz rzadko spotykane wyprawy, eksplorujące na ogół niedostępne rejestry tego wymagającego instrumentu. Autorska muzyka improwizowana. Adam Pierończyk do tej pory wydał prawie 30 płyt pod własnym nazwiskiem, w tym aż trzy albumy solowe na saksofonie sopranowym: W tym roku po raz 19. został wybrany Saksofonistą Sopranowym Roku przez magazyn „Jazz Forum”.

We współpracy z Fundacją Delivie.

» 13.09.2026, niedziela, godz. 16.00, Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku, bilety: 30 zł (do nabycia na stronie www.bilety24.pl, w kasie Kina Orzeł w Bydgoszczy oraz w recepcji Pałacu Nowego w Ostromecku)

MM Trio

Michał Modrzyński Trio to progresywna formacja młodej polskiej sceny jazzowej. Zespół, zawiązany w 2022 roku podczas wspólnych studiów, wypracował unikalną, autorską formułę fusion, będącą efektem doświadczeń wyniesionych ze współpracy w ramach rozmaitych projektów. Tworzący formację muzycy – Michał Modrzyński, Tymoteusz Wójciewicz oraz Norbert Itrich Aranda – to absolwenci wyższych uczelni, którzy obecnie aktywnie koncertują na terenie całego kraju. Fundamentem ich twórczości są kompozycje lidera, które w brawurowy sposób łączą dynamiczne, elektroniczne brzmienia z zaawansowaną strukturą metryczną i harmoniczną. Po sukcesach odniesionych w 2025 roku na festiwalach Jazz Water Meeting oraz JAZZINSPIRACJE, zespół potwierdził swoją klasę we Wrocławiu w 2026 roku, zdobywając GRAND PRIX konkursu na indywidualność jazzową im. Wojtki Siwka w ramach 62. edycji Jazzu nad Odrą.

» 27.09.2026, niedziela, godz. 16:00 Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku, Pałac Nowy, wejściówki. (do odbioru w kasie Kina Orzeł w Bydgoszczy oraz w recepcji Pałacu Nowego w Ostromecku)

Próba dźwięku: Muzyczna podróż do Paryża. recital fortepianowy Weroniki Chodakowskiej

Zapraszamy na wyjątkowe muzyczne spotkanie przepełnione artystycznym klimatem Paryża. Recital Weroniki Chodakowskiej będzie niecodzienną okazją do usłyszenia na żywo utworów fortepianowych Karola Mikulego – pianisty, kompozytora, dyrygenta, edytora i jednego z najważniejszych ucznia Fryderyka Chopina. Kompozycje te przez blisko 130 lat pozostawały ukryte w archiwach lwowskich bibliotek. Wydarzenie realizowane w ramach programu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO.

Dom Liter

DOM LITER

» 11.09.2026, piątek, godz. 17.00, Dom Liter, ul. Podwale 15; wstęp wolny
(obowiązują zapisy: dom.liter@mck-bydgoszcz.pl)

MOC LITER: Wspomnienia z wakacji (warsztaty dla dzieci i ich opiekunów)

Prowadzenie: Lucyna Brzezińska-Eluszkiewicz
Poczytajmy i twórzmy razem na kolejnym, wzmocnieniowym spotkaniu Dużych i Małych z książką. Spotkamy się po wakacjach z książką pełną letnich wspomnień, które dadzą nam ukojenie i radość.

Lucyna Brzezińska-Eluszkiewicz z TuCzyTam. Kamienica 12, polonistka, biblioterapeutka, terapeutka integracji sensorycznej, animatorka kultury i pedagogka, nagrodzona przez Polską Sekcję IBBY (International Board on Books for Young People) w konkursie Książka Roku 2021 w kategorii upowszechnianie czytelnictwa. Ekspertka Instytutu Książki w zakresie wdrażania kampanii „Mała książka – wielki człowiek”.

Czas trwania spotkania: 1,5 godziny
Sugerowany wiek odbiorców: **dzieci w wieku od 5 do 10 lat** (razem z ich dorosłymi opiekunami), dla młodszych książka nie będzie odpowiednią.

» 12 i 19.09.2026, sobota, godz. 16, Dom Liter MCK, ul. Podwale 15; wstęp wolny

Warsztaty pisarskie z Martą Kładź-Kocot

» 10.09.2026, czwartek, godz. 19,00, Galeria Wspólna,
ul. Batorego 1/3, wstęp wolny

Ślady, które po sobie zostawiamy – wernisaż wystawy Anny Beaty Barańskiej

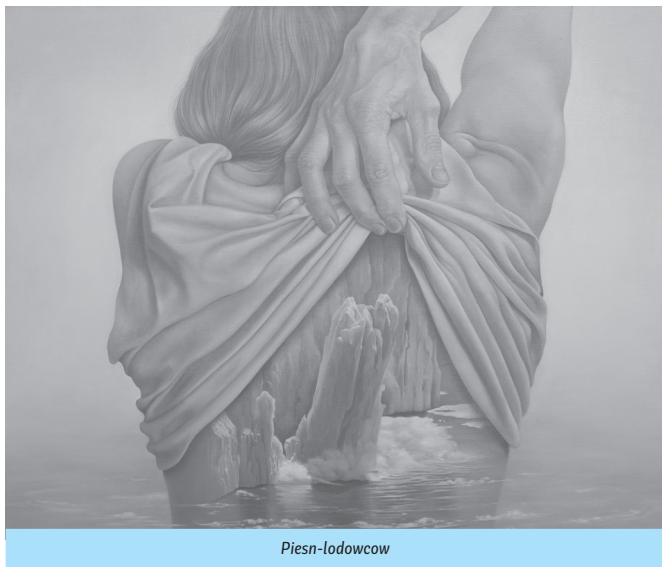
Wystawa otwarta do 15.10.2026

Zestawienie dwóch pozornie odległych obszarów – lodowców oraz nadprodukcji i nadkonsumpcji odzieży. Patrząc na lodowiec, trudno dostrzec bezpośredni związek pomiędzy jego topnieniem a własnym życiem. Patrząc na ubranie, łatwo zapomnieć o wodzie, energii, surowcach i pracy, które były potrzebne, aby mogło powstać. Oba te światy wydają się odległe od naszych codziennych decyzji. A jednak są ze sobą nierozzerwalnie związane.

Wystawa *Ślady, które po sobie zostawiamy* Anny Beaty Barańskiej to efekt artystycznych poszukiwań dotyczących relacji człowieka z naturą. Artystka wyraża ją w formie metaforycznych obrazów, które nie-

rzadko przekraczają ramy tradycyjnego, płaskiego płótna i zyskują formę obiektów przestrzennych, struktur rzeźbiarskich – co wynika bezpośrednio z jej artystycznej filozofii: obraz nie powinien służyć wyłącznie do oglądania, ale pozostawać otwarty na percepcję haptyczną.

Anna Beata Barańska – absolwentka malarstwa w Instytucie Sztuk Pięknych Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie. Od 2006 roku zatrudniona na macierzystej uczelni, gdzie obecnie prowadzi Pracownię Technologii i Technik Malarskich. W 2016 roku uzyskała stopień doktora, a w 2025 stopień doktora habilitowanego. Inicjatorka, koordynatorka i kuratorka projektu *Dotyk Sztuki / Touch of Art*, skierowanego do osób niewidomych i z ograniczoną percepcją wzroku oraz do odbiorców widzących w celu poszerzenia ich percepcji. W przeszłości zajmowała się sztuką performance – była autorką akcji z udziałem młodych kobiet, które ubierała w bawełniane koszulki. Od samego początku ważne miejsce w jej twórczości artystycznej zajmuje natura, a obecnie skupia się głównie na relacji człowieka i natury, zarówno w kontekście determinizmu, jak i nihilizmu geograficznego. Jej prace były pokazywane i nagradzane na wystawach, festiwalach i konkursach o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym.

Piesn-lodowcow

Pieśń lodowców - Otulenie

SYTUACJE

26.09-
12.10
2026

26.09
Teatr Pieśń
Kozła
„Hamlet -
Komentarz”

02.10
Teatr Biuro
Podróży
„Burza”

12.10
Odin Teatret
„Hamlet's
Clouds”

RELACJE

Międzynarodowy
Festiwal Teatralny

ORGANIZATORZY

niebopiektu

PARTNERZY

teatr polski
bydgoszcz

teatr
komentarz

teatr
komentarz

PATRONY

MINISTERSTWA
KULTURY I SPÓŁNOŚCI
POLSKIEJ

Ministerstwo Kultury i
Spółności Polskiej

Ministerstwo Kultury i
Spółności Polskiej

Dotfinansowano ze środków Miasta Bydgoszczy oraz Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

PROJEKT
WSPÓŁFINANSOWANY
PRZEZ MIASTO BYDGOSZCZ

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

RELACJE
BYDGOSZCZ

Urząd Miasta Bydgoszczy
Urząd Miasta Bydgoszczy
Urząd Miasta Bydgoszczy

PRÓBA^{VOL. 3} DZWIĘKU

15/09
-21/10
2026

CYKL KONCERTÓW
Z OKAZJI MIĘDZYNARODOWEGO
DNIA MUZYKI

22 MIEJ
SCA

23 WYDA
RZENIA

200 ART
YSTÓW

